

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 2018

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Σελίδα σκοπίμως κενή

Περιεχόμενα

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 2018	1
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου.....	5
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή	17
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	25
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	26
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	27
Κατάσταση Ταμειακών Ροών (έμμεση μέθοδος)	28
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....	29
1. Γενικές Πληροφορίες.....	29
2. Βασικές Λογιστικές Πολιτικές.....	30
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	30
2.2 Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	30
2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α)	40
3. Σημαντικές Λογιστικές Κρίσεις, Εκτιμήσεις και Παραδοχές της Διοίκησης	47
4. Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	50
5. Έσοδα επενδύσεων	51
6. Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	51
7. Αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	52
8. Μεταβολή υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων	52
9. Έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων	52
10. Έξοδα αμοιβών και προμηθειών.....	52
11. Έξοδα προσωπικού.....	53
12. Λοιπά λειτουργικά έξοδα	53
13. Φορολογία.....	54
13.1 Αναβαλλόμενη φορολογία	54
13.2 Φόρος Εισοδήματος	55
14. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία.....	57
15. Υπεραξία και Άυλα περιουσιακά στοιχεία	58
16. Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης (ΜΕΠ).....	59
17. Επενδύσεις σε θυγατρικές.....	59
18. Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	60
19. Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων – Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο –Unit Linked	61
20. Δάνεια και προκαταβολές	61
21. Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις	61
22. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	62
23. Ίδια Κεφάλαια.....	62

24. Υποχρεώσεις ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων	64
25. Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	66
26. Υποχρεώσεις ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	67
27. Λοιπές υποχρεώσεις	67
28. Διαχείριση κεφαλαίου	68
29. Διαχείριση Κινδύνων	69
29.1 Περιγραφή του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της NN Hellas	69
29.2 Ασφαλιστικοί κίνδυνοι	78
29.3 Κίνδυνος επιχειρηματικής δραστηριότητας	80
29.4 Κίνδυνος αγοράς και πιστωτικός κίνδυνος	81
29.5 Κίνδυνος συγκέντρωσης	88
29.6 Λειτουργικός κίνδυνος	88
29.7 Κίνδυνος μη συμμόρφωσης	89
29.8 Εύλογη Αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων και υποχρεώσεων	91
30. Κίνδυνος ρευστότητας	92
31. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	94
32. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	96
33. Μεταγενέστερα γεγονότα	97

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο της NN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής (η «Εταιρία» ή η «NN Hellas») παρουσιάζει την έκθεση διαχείρισης και τις ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Η ελληνική οικονομία και η ασφαλιστική αγορά το 2018

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») στην Ελλάδα το 2018 αυξήθηκε κατά 1,9% κυρίως λόγω της ανόδου των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών (+8,7%) καθώς και της μικρή κλιμάκωσης της κατανάλωσης των νοικοκυριών στο +1,1%, συγκριτικά με πέρυσι. Επιπλέον, το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 3,16 δισεκατομμύρια ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3,60 δισεκατομμύρια ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 1,94 δισεκατομμύρια ευρώ για την ίδια περίοδο το 2017, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η υποχώρηση της αβεβαιότητας, σε συνδυασμό με την ώθηση από τον τουρισμό και τις εξαγωγές, στήριξαν την απασχόληση, την κερδοφορία των ιδιωτικών επιχειρήσεων, τα εισοδήματα και την εγχώρια ζήτηση. Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 1,1%, σε σχέση με το 2017, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη κινήθηκε σε σταθερά ανοδική τροχιά καθ' όλη τη διάρκεια του 2018, καταγράφοντας περαιτέρω ενίσχυση το 4ο τρίμηνο του 2018.

Ο μέσος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) του δωδεκαμήνου 2018, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο ΔΤΚ του 2017, παρουσίασε αύξηση 0,6% έναντι αύξησης 1,1% που είχε σημειωθεί κατά την αντίστοιχη σύγκριση του 2017 με το 2016 αντανακλώντας την επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης και την αύξηση των εισοδημάτων προς διάθεση.

Ο μέσος ετήσιος δείκτης ανεργίας μειώθηκε στα επίπεδα της τάξεως του 19,5% στο σύνολο του 2018 έναντι 21,5% στο σύνολο του 2017.

Το 2018, η Ελλάδα ολοκλήρωσε με επιτυχία το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής. Οι βελτιωμένες προοπτικές για την εγχώρια οικονομία ενίσχυσαν το οικονομικό κλίμα και οδήγησαν σε χαλάρωση των capital controls, αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων, σε αναβάθμιση της διεθνούς πιστοληπτικής ικανότητας του Ελληνικού Δημοσίου και σε υποχώρηση κάτω από το όριο των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ του έκτακτου και ακριβού δανεισμού των ελληνικών τραπεζών από τον Μηχανισμό Έκτακτης Ρευστότητας (ELA).

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την παραγωγή εγγεγραμμένων ασφαλιστρών της ελληνικής αγοράς ανά κλάδο ασφάλισης για τη χρήση 2018, καθώς και τη μεταβολή τους σε σχέση με τη χρήση 2017:

Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς ⁽¹⁾

(ποσά σε εκατομμύρια ευρώ)	2018	Συνεισφορά %	Μεταβολή % σε σχέση με το 2017
Ασφαλίσεις Ζωής	1.863,7	47,6%	-0,5%
I. Ασφαλίσεις Ζωής	1.276,7	32,6%	-6,6%
III. Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις	322,4	8,2%	7,9%
VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων	264,5	6,8%	26,9%
Λοιπές ασφαλίσεις Ζωής (κεφαλαιοποίησης)	0,1	0,0%	-25,7%
Ασφαλίσεις κατά Ζημιών	2.055,3	52,4%	4,0%
Αστική ευθύνη οχημάτων	768,0	19,5%	-1,7%
Λοιποί κλάδοι κατά Ζημιών	1.005,8	25,7%	6,2%
Ασφάλιση Υγείας			
1. Ατυχήματα	42,6	1,1%	9,8%
2. Ασθένειες	238,9	6,1%	13,9%
Σύνολο Εγγεγραμμένων Ασφαλιστρών	3.919,0	100,0%	1,8%

(1) Βάσει της παραγωγής ασφαλιστρών που δημοσιεύτηκε από την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος («Ε.Α.Ε.Ε.») η οποία περιλαμβάνει στοιχεία μόνο για ασφαλιστικές εταιρίες που είναι μέλη της Ε.Α.Ε.Ε..

Το 2018 η καταγεγραμμένη παραγωγή ασφαλιστρων στην ελληνική αγορά ανήλθε σε 3.919 εκατομμύρια ευρώ αυξημένη κατά 1,8% σε σύγκριση με το 2017.

Η παραγωγή των Ασφαλίσεων Ζωής και Ασθένειας ύψους 2.145 εκατομμύρια ευρώ αντιπροσωπεύουν το 55% της συνολικής αγοράς. Η παραγωγή των Ασφαλίσεων Ζωής παρέμεινε οριακά στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το 2017 έχοντας καταγράψει μείωση ύψους -0,5%. Η μείωση αυτή προέρχεται κυρίως από την αρνητική μεταβολή στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα των ασφαλιστικών προϊόντων του κλάδου Ι-Ασφαλίσεις Ζωής, που δεν αντισταθμίστηκαν πλήρως από τη θετική μεταβολή των Κλάδων ΙΙΙ. Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις και VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων.

Τέλος, οι Ασφαλίσεις κατά Ζημιών παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με το 2017 κατά 4%, η οποία οφείλεται αποκλειστικά στην αύξηση των κλάδων ατυχημάτων και ασθενειών.

Σχολιασμός αποτελεσμάτων και εργασιών για το 2018

Η NN Hellas αποτελεί τη μεγαλύτερη πολυεθνική ασφαλιστική εταιρία Ζωής στην ελληνική αγορά, μέλος του Ομίλου NN, ο οποίος δραστηριοποιείται συνολικά σε 18 χώρες, με ισχυρή παρουσία στην Ευρώπη και στην Ιαπωνία. Στην Ελλάδα, για 39 συνεχόμενα έτη, σκοπός της εταιρίας είναι να προσφέρει αξία στους ασφαλισμένους μέσα από καινοτόμες ασφαλιστικές λύσεις Ζωής, Υγείας και Συσσώρευσης Κεφαλαίου, παρέχοντας άριστη εξυπηρέτηση. Παρέχει επίσης Ομαδικά Ασφαλιστήρια Ζωής, Υγείας και προγράμματα Γενικών Ασφαλειών μέσω της «NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης».

Από το 2016 η Εταιρία έχει προχωρήσει σε καίριες δομικές αλλαγές και έχει επιτύχει θετικά παραγωγικά και οικονομικά μεγέθη, ενισχύοντας περαιτέρω τη θέση της ως η Νο 1 πολυεθνική ασφαλιστική εταιρία Ζωής στην Ελλάδα. Το όραμα και η εταιρική διακυβέρνηση της NN Hellas διέπεται από 3 θεμελιώδεις αξίες: "Νοιαζόμαστε, Είμαστε ξεκάθαροι, Δεσμευόμαστε", οι οποίες οδήγησαν στη βράβευση ως η "Καλύτερη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής στην Ελλάδα" από το διεθνές περιοδικό World Finance για πέμπτη συνεχή χρονιά και στη διάκριση ως ο "Κορυφαίος Εργοδότης 2019" από το διεθνώς αναγνωρισμένο Ινστιτούτο "Top Employers", καθιστώντας την ως την πρώτη Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα που λαμβάνει αυτή την επιβράβευση.

Τα κύρια οικονομικά μεγέθη για την Εταιρία, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., είναι τα παρακάτω:

(ποσά σε εκατομμύρια ευρώ)	2018	2017
Καθαρά Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα	363,3	351,9
<i>Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα</i>	408,6	399,4
<i>Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές</i>	(45,3)	(47,5)
Έσοδα από Επενδύσεις και Λοιπά Έσοδα	8,7	40,3
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	29,3	26,6
Αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	(196,3)	(208,0)
(Αύξηση) / Μείωση υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων	(109,2)	(112,3)
Λοιπά Έξοδα	(93,4)	(97,4)
Κέρδος/(Ζημία) προ φόρων	2,4	1,1
Φόρος Εισοδήματος	(15,9)	7,3
Κέρδος/(Ζημία) μετά από φόρους	(13,5)	8,4
Σύνολο Ενεργητικού	1.703,6	1.611,6
Ίδια Κεφάλαια	208,6	220,4
Υποχρεώσεις Ασφαλιστικών και Επενδυτικών Συμβολαίων	1.495,0	1.391,2

Η Εταιρία παρουσίασε αύξηση 3% σε σύγκριση με την περσινή χρονιά στα καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα. Τα εκχωρηθέντα ασφάλιστρα μειώθηκαν κατά 5%, κυρίως λόγω της μείωσης των ασφαλιστρων του κλειστού

χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων ασφάλισης ασθενείας, που οδήγησε σε μείωση των αντιστοιχών εκχωρηθέντων ασφαλιστρών.

Τα έσοδα από επενδύσεις και λοιπά έσοδα μειώθηκαν κατά 78% το 2018 σε σχέση με το 2017, κυρίως λόγω της χαμηλότερης απόδοσης των επενδύσεων Unit Linked καθώς και λόγω απομειώσης μετοχικών τίτλων.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν σε 29,3 εκατομμύρια ευρώ το 2018 (2017: 26,6 εκατομμύρια ευρώ), λόγω των υψηλότερων αμοιβών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων.

Οι αποζημιώσεις και οι παροχές σε ασφαλισμένους μειώθηκαν κατά 6%, κυρίως λόγω των μειωμένων εξαγορών ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής και ασφαλιστηρίων συμβολαίων συνδεδεμένων με επενδύσεις. Οι αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους χωρίς τη συμμετοχή αντασφαλιστή αναλογούν στο 48% των ακαθάριστων δεδουλευμένων ασφαλιστρών του 2018 (2017: 52%).

Η καθαρή μεταβολή υποχρεώσεων ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων μειώθηκε κατά 3% σε σχέση με την περσινή περίοδο, ως αποτέλεσμα κυρίως της προαναφερθείσας χαμηλότερης απόδοσης των επενδύσεων Unit Linked.

Τα λοιπά έξοδα μειώθηκαν κατά 4%, κυρίως λόγω των χαμηλότερων εξόδων προσωπικού καθώς και της εξοικονόμησης σημαντικών δαπανών.

Η σταδιακή μείωση του φορολογικού συντελεστή από το 2019 και έπειτα επηρέασε αρνητικά την αναβαλλόμενη φορολογία συμβάλλοντας σημαντικά στο έξοδο αναβαλλόμενης φορολογίας ύψους 16,1 εκατομμυρίων ευρώ σε αντίθεση με το έσοδο αναβαλλόμενης φορολογίας 7,2 εκατομμυρίων ευρώ που είχε αναγνωρισθεί το 2017.

Κατά την 31/12/2018 δεν υφίστανται βάρη στα ακίνητα της Εταιρίας.

Βασικά αποτελέσματα ασφαλιστικής δραστηριότητας 2018

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Ασφάλιση ασθενείας	Ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη	Ασφαλιστικά προϊόντα συνδεδεμένα με δείκτες και προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση	Άλλα προϊόντα ασφάλισης ζωής	Διαχείριση συντ/κών κεφαλαίων	Σύνολο
Μεικτά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	119.094	78.894	188.690	22.600	12.354	421.632
Μεικτές ασφαλιστικές αποζημιώσεις	87.585	59.869	68.542	8.882	10.487	235.365
(Αύξηση)/Μείωση λοιπών τεχνικών προβλέψεων	211	(20.492)	(88.882)	(9)	(1.867)	(111.039)

Βασικά αποτελέσματα ασφαλιστικής δραστηριότητας 2017

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Ασφάλιση ασθενείας	Ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη	Ασφαλιστικά προϊόντα συνδεδεμένα με δείκτες και προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση	Άλλα προϊόντα ασφάλισης ζωής	Διαχείριση συντ/κών κεφαλαίων	Σύνολο
Μεικτά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	113.524	86.273	179.536	20.493	6.841	406.667
Μεικτές ασφαλιστικές αποζημιώσεις	84.312	75.153	72.824	3.852	4.431	240.572
(Αύξηση)/Μείωση λοιπών τεχνικών προβλέψεων	287	(13.660)	(98.730)	(168)	(2.410)	(114.681)

Τα μεικτά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα το 2018, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων, αυξήθηκαν κατά 15,0 εκατομμύρια ευρώ, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την σημαντική αύξηση της νέας παραγωγής το 2017. Η αύξηση των μεικτών εγγεγραμμένων ασφαλίσεων στα προϊόντα ασθενείας, στα προϊόντα διαχείρισης συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, στα προϊόντα που συνδέονται με δείκτες και στα προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση καθώς και στα άλλα προϊόντα ζωής, αντισταθμίζει τη μείωση στα προϊόντα με συμμετοχή στα κέρδη, τα οποία αφορούν παλιά παραδοσιακά προϊόντα για τα οποία δεν υφίσταται νέα παραγωγή.

Οι μεικτές ασφαλιστικές αποζημιώσεις το 2018 μειώθηκαν σε σχέση με το 2017 κατά 5,2 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό οφείλεται κυρίως σε λιγότερες εξαγορές παλιών παραδοσιακών προϊόντων και λιγότερες λήξεις προϊόντων που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση μέσα στο 2018. Η μείωση αυτή αντισταθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από την αύξηση εξαγορών προϊόντων που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση, την αύξηση ασφαλιστικών αποζημιώσεων στα προϊόντα ασθενείας, στα άλλα προϊόντα ασφάλισης ζωής καθώς και στα προϊόντα Διαχείρισης συνταξιοδοτικών κεφαλαίων, ως αποτέλεσμα της αύξησης του χαρτοφυλακίου.

Η αύξηση λοιπών τεχνικών προβλέψεων ήταν χαμηλότερη το 2018 σε σύγκριση με το 2017 κατά 3,6 εκατομμύρια ευρώ, κυρίως λόγω της μικρότερης ακυρωσιμότητας των παλιών παραδοσιακών προϊόντων και της μείωσης στο απόθεμα των προϊόντων που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυσης.

Αποτελέσματα Επενδύσεων

Τα αποτελέσματα επενδύσεων της NN Hellas κατά τη διάρκεια του 2018 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. Όλα τα κέρδη ή οι ζημιές που αναφέρονται σε αυτόν τον πίνακα έχουν αναγνωριστεί στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	2018	2017
Έσοδα τόκων από χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	26.020	22.251
Έσοδα τόκων από δάνεια:		
- ενυπόθηκα δάνεια	15	18
- δάνεια σε ασφαλισμένους	117	152
- λοιπά δάνεια	169	192
Έσοδα από μερίσματα	192	95
Απόδοση επενδυτικών συμβολαίων	(705)	(498)
Έσοδα από Επενδύσεις	25.808	22.210
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από τη πώληση διαθέσιμων προς πώληση χρεωστικών τίτλων	(58)	3.525
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από τη πώληση διαθέσιμων προς πώληση αμοιβαίων κεφαλαίων	29	(25)
Απομειώσεις μετοχικών τίτλων διαθέσιμων προς πώληση	(3.073)	(182)
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από επενδυτικούς τίτλους	(3.102)	3.318
Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης επενδύσεων Unit Linked	(14.029)	14.469
Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης επενδύσεων Unit Linked	(14.029)	14.469
Λοιπά έσοδα	54	258
Έσοδα από Επενδύσεις και Λοιπά Έσοδα	8.731	40.255

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	2018	2017
Μεταβολές στην εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων που αναγνωρίζονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	(14.904)	28.454
Μεταβολές στην εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση μετοχικών τίτλων που αναγνωρίζονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	(669)	(1.831)
Μεταβολές στην εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση αμοιβαίων κεφαλαίων που αναγνωρίζονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	(939)	100
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση που αναγνωρίζονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	(16.512)	26.723

Τα αποτελέσματα επενδύσεων αυξήθηκαν κατά 3,6 εκατομμύρια ευρώ το 2018, κυρίως λόγω των υψηλότερων εσόδων από τόκους από χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, καθώς και των εσόδων από μερίσματα.

Η σημαντική διακύμανση των πραγματοποιηθέντων κερδών (6,4 εκατομμύρια ευρώ) αποδίδεται κυρίως:

- α) Στην απομείωση ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ που πραγματοποιήθηκε σε μετοχικούς τίτλους, καθώς και
- β) Στη μείωση των πραγματοποιηθέντων κερδών λόγω χαμηλότερων πωλήσεων χρεογράφων το 2018 σε σχέση με το 2017.

Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων το 2018 προέρχονται κυρίως από το χαρτοφυλάκιο των ελληνικών και ξένων κρατικών ομολόγων, ως αποτέλεσμα της αύξησης των πιστωτικών περιθωρίων και των υψηλότερων λογιστικών αξιών των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου. Αυτό οδήγησε σε σημαντική διακύμανση σε σύγκριση με το 2017, όπου τα πιστωτικά περιθώρια είχαν υποχωρήσει σημαντικά, οδηγώντας σε αύξηση των μη πραγματοποιηθέντων κερδών σε χρεωστικούς τίτλους.

Η NN Hellas δεν κατείχε επενδύσεις σε τιτλοποίηση κατά τη διάρκεια του 2018.

Αποτελέσματα άλλων δραστηριοτήτων

Η NN Hellas έχει καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ποσού 29,3 εκατομμυρίων ευρώ (2017: 26,6 εκατομμύρια ευρώ), τα οποία αφορούν κατά κύριο λόγο προμήθειες από αντασφαλιστές ύψους 13,1 εκατομμύρια ευρώ, προμήθειες επί εργασιών Αμοιβαίων Κεφαλαίων (εξαίρ. Unit Linked) και προμήθειες Αμοιβαίων Κεφαλαίων προϊόντων Unit Linked συνολικού ύψους 8,5 εκατομμύρια ευρώ, αμοιβές διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ύψους 6,8 εκατομμύρια ευρώ και αμοιβές μεσιτών και συμβούλων ύψους 0,9 εκατομμύρια ευρώ.

Όσον αφορά τα λειτουργικά έξοδα της Εταιρίας, γίνεται αναφορά στον κάτωθι πίνακα:

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	2018	2017
Έξοδα προσωπικού	21.106	23.479
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	25.190	29.774
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	46.296	53.253

Τα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» περιλαμβάνουν κυρίως αμοιβές συμβούλων, δαπάνες κτηριακών εγκαταστάσεων και αποσβέσεις, έξοδα προβολής και διαφήμισης και έξοδα ταξιδιών. Τα συνολικά έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστικών συμβολαίων ανέρχονται σε 46,7 εκατομμύρια ευρώ (2016: 43,9 εκατομμύρια ευρώ) και αποτελούνται κυρίως από προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης.

Η NN Hellas υιοθετεί πολυκαναλική στρατηγική διανομής. Διαθέτει ένα αποκλειστικό δίκτυο Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών σε όλη τη χώρα, διατηρεί στρατηγική συνεργασία με την Τράπεζα Πειραιώς στον τομέα του Bancassurance και προσφέρει εναλλακτική μέθοδο πρόσβασης στις υπηρεσίες της μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας του Direct.

Λοιπά θέματα

Η NN Hellas στις 31/12/2018 διαθέτει 48 γραφεία πωλήσεων και δίκτυο πωλήσεων με παραπάνω από 1.000 ασφαλιστικούς συμβούλους.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν κατέχονται ίδιες μετοχές και η Εταιρία δεν δραστηριοποιείται στους τομείς έρευνας και ανάπτυξης.

Διαχείριση Ασφαλιστικών, Χρηματοοικονομικών και Μη Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η ανάληψη κινδύνων είναι αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την NN Hellas. Η NN Hellas έχει αναπτύξει και εφαρμόσει μια δομή διαχείρισης του κινδύνου που έχει σχεδιαστεί για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητές της. Δουλεύοντας εντός αυτής της δομής, η NN Hellas έχει ως στόχο να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της προς τους ασφαλισμένους και σε λοιπούς πελάτες και πιστωτές, να διαχειρίζεται το κεφάλαιό της αποτελεσματικά και να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Η προσέγγιση της NN Hellas για τη διαχείριση του κινδύνου βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία:

- **Δομή διαχείρισης του κινδύνου και συστήματα διακυβέρνησης**

Η δομή διαχείρισης του κινδύνου και τα συστήματα διακυβέρνησης της NN Hellas ακολουθούν το μοντέλο των «τριών γραμμών άμυνας», το οποίο περιγράφει τις αρμοδιότητες λήψης αποφάσεων, την εκτέλεση και την εποπτεία για την εφαρμογή της διαχείρισης του κινδύνου της NN Hellas.

- **Σύστημα διαχείρισης κινδύνου**

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνου της NN Hellas λαμβάνει υπ' όψιν όλες τις αρχές διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της ένταξής της στον κύκλο στρατηγικού σχεδιασμού της NN Hellas, των πληροφοριών που έχει διαθέσιμες η Διοίκηση καθώς και της αξιολόγησης όλων των περιοχών κινδύνου. Αυτό περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πακέτο πολιτικών διαχείρισης κινδύνου, πρότυπα και διαδικασίες τα οποία ενημερώνονται τακτικά για την ευθυγράμμιση με τις κορυφαίες πρακτικές της αγοράς, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και τις αλλαγές στη δραστηριότητα και το προφίλ κινδύνου της NN Hellas. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, τα πρότυπα και οι διαδικασίες ισχύουν σε όλο τον Όμιλο NN και χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία, τον καθορισμό και την αξιολόγηση των επιπέδων ανοχής κινδύνου της NN Hellas και των διαδικασιών ελέγχου των κινδύνων καθώς και για να διασφαλιστεί ότι τα επίπεδα και οι πολιτικές ανοχής κοινοποιούνται σε όλη την οργανωτική δομή.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρία στα πλαίσια της λειτουργίας της είναι οι κατωτέρω:

- Ασφαλιστικός κίνδυνος
- Κίνδυνος αγοράς
- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος συγκέντρωσης
- Επιχειρησιακός κίνδυνος
- Λειτουργικός κίνδυνος

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό, την υιοθέτηση και την παρακολούθηση του συστήματος διαχείρισης κινδύνου προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα συστήματα ελέγχου του είναι αποτελεσματικά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας ή οι υποεπιτροπές της εγκρίνει/εγκρίνουν όλες τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων καθώς και τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία της διάθεσης ανάληψης κινδύνου της NN Hellas.

Ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο διατηρεί την ευθύνη για τη διαχείριση του κινδύνου της NN Hellas, έχει αναθέσει την καθημερινή διαχείριση και τον προσδιορισμό της στρατηγικής κατεύθυνσης της εταιρίας, συμπεριλαμβανομένης της δομής και της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης κινδύνου και των δικλίδων ασφαλείας, στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων συμπληρώνουν η Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων, η Αναλογιστική Λειτουργία, η Λειτουργία Κανονιστικής Συμμόρφωσης και η Λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου.

Λεπτομερής αναφορά επί της διαχείρισης των ασφαλιστικών, χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών κινδύνων πραγματοποιείται στη σημείωση 29 επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Αξιολόγηση ιδίων κινδύνων και φερεγγυότητας (ORSA)

Η επιχειρηματική στρατηγική και οι εταιρικοί στόχοι, οι βασικές δηλώσεις διάθεσης ανάληψης κινδύνου, η διαχείριση κινδύνου και κεφαλαίων είναι ευθυγραμμισμένα με την ORSA σε συγχρονισμό με το ετήσιο μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο. Η έκθεση ORSA υποστηρίζει την Εκτελεστική Επιτροπή για την εκτίμηση του προφίλ του συνολικού κινδύνου και κεφαλαίων της επιχείρησης υπό ένα ευρύ φάσμα σεναρίων.

Η ORSA ορίζεται ως το σύνολο των διεργασιών και των διαδικασιών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και την αναφορά των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινδύνων της NN Hellas που αντιμετωπίζει ή δύναται να αντιμετωπίσει καθώς και να καθορίσει τα ίδια κεφάλαια που είναι απαραίτητα για να διασφαλιστεί η ικανοποίηση των συνολικών αναγκών φερεγγυότητας. Ειδικότερα, η ORSA:

- είναι ένα ειδικό μέσο στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της NN: αποτελεί μια υψηλού επιπέδου προνοητική ανάλυση για την κεφαλαιακή επάρκεια υπό ένα ευρύ φάσμα σεναρίων με βάση το τρέχον και το αναδύμενο προφίλ κινδύνου μιας οντότητας, δεδομένων της στρατηγικής και της διάθεσης ανάληψης κινδύνων.
- δεν εξυπηρετεί στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, αν και η ενίσχυση των απαιτούμενων κεφαλαίων θα μπορούσε να εξεταστεί λαμβάνοντας υπ' όψιν τα αποτελέσματα της ORSA.
- αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού σχεδιασμού. Ως εκ τούτου, η ORSA συνδέεται με τη διαδικασία της στρατηγικής διαχείρισης και του σχετικού πλαισίου λήψης αποφάσεων.

Σύστημα Διακυβέρνησης

Κάθε επιτροπή Διακυβέρνησης της Εταιρίας λειτουργεί σύμφωνα με την εξουσία λήψης αποφάσεων που της έχει ανατεθεί από το Δ.Σ./την Ε.Ε. και με τους όρους που ορίζονται από τις πολιτικές της Εταιρίας. Ο αριθμός των μελών των Επιτροπών Διακυβέρνησης καθορίζεται από την πολιτική της Εταιρίας και συνάδει με τη διοικητική δομή της Εταιρίας.

Στο πλαίσιο των εργασιών και συνεδριάσεων της κάθε Επιτροπής, καταβάλλεται κάθε προσπάθεια προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις ομόφωνα. Κάθε Επιτροπή Διακυβέρνησης έχει συγκεκριμένους κανόνες λειτουργίας που αναλύονται στο Καταστατικό Λειτουργίας κάθε Επιτροπής. Εκεί ορίζονται τα δικαιώματα ψήφου και η απαραίτητη απαρτία, καθώς και τυχόν δικαιώματα αρνησικυρίας. Το καταστατικό λειτουργίας για κάθε επιτροπή διακυβέρνησης επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον ετησίως) και θα ενημερώνεται όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο. Όλα τα καταστατικά λειτουργίας εγκρίνονται από την εκτελεστική επιτροπή.

Οι μόνιμες επιτροπές Διακυβέρνησης της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο («Δ.Σ.») είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο λήψης αποφάσεων της Εταιρίας για νομικούς και κανονιστικούς σκοπούς. Τα μέλη του διακρίνονται σε εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη. Ο πρωταρχικός σκοπός του Δ.Σ. είναι να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρίας είναι αποτελεσματικά δομημένες, οργανωμένες, στελεχωμένες, συντονισμένες και ελεγμένες προκειμένου να συμμορφώνονται με την

εγχώρια νομοθεσία, τους κανονισμούς, τις κατευθυντήριες γραμμές εποπτείας καθώς και τις βέλτιστες πρακτικές για την ασφάλεια και την ευρωστία των χρηματοοικονομικών λειτουργιών και ικανοτήτων της Εταιρίας.

Εκτελεστική Επιτροπή («Ε.Ε.»)

Η Ε.Ε. είναι το όργανο επιχειρησιακής διαχείρισης, το οποίο παρακολουθεί την εφαρμογή της στρατηγικής της Εταιρίας και επιβλέπει όλους τους τομείς της Εταιρίας. Η Ε.Ε. αποτελείται τουλάχιστον από τους Γενικούς Διευθυντές της Εταιρίας.

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι ανεξάρτητο όργανο της Εταιρίας που ιδρύθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρίας. Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί, με ανεξάρτητο τρόπο, την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου και του Συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων καθώς και την ποιότητα των αντίστοιχων διαδικασιών και των μέτρων ελέγχου.

Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού («ALCO»)

Οι κύριες αρμοδιότητες της ALCO είναι να αναλύει και να αποφασίζει για τα θέματα χρηματοοικονομικού κινδύνου. Επιπλέον, ευθύνη της ALCO είναι να εποπτεύει όλα τα θέματα χρηματοοικονομικού κινδύνου συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών που εκτελεί η NN Hellas και σχετίζονται με το χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

Επιτροπή Προϊόντων («Ε.Π.»)

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Προϊόντων («Ε.Π.») είναι να αναλύει και να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με συγκεκριμένους κινδύνους που σχετίζονται με προϊόντα και να προετοιμάζει και (προ)εγκρίνει τα σχετικά θέματα.

Επιτροπή μη Χρηματοοικονομικού Κινδύνου («Ε.Μ.Χ.Κ.»)

Το κύριο πεδίο δραστηριότητας της Ε.Μ.Χ.Κ. είναι η παρακολούθηση του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Η Ε.Μ.Χ.Κ. είναι υπεύθυνη για όλες τις δραστηριότητες διαχείρισης των κινδύνων που σχετίζονται με τους ακόλουθους τομείς κινδύνου:

- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος συμμόρφωσης
- Νομικός κίνδυνος
- Κίνδυνος φήμης
- Συσχέτιση των παραπάνω κινδύνων και του ασφαλιστικού και επενδυτικού κινδύνου.

Επιτροπή Μοντέλου («Ε.Μ.»)

Η κύρια ευθύνη της Ε.Μ. είναι η έγκριση των μοντέλων της Βέλτιστης Εκτίμησης των Υποχρεώσεων (BEL) (συμπεριλαμβανομένων της προβολής Ταμειακών Ροών και των μοντέλων Κινδύνου/Κεφαλαίου). Η Ε.Μ. λειτουργεί στο πλαίσιο εξουσιοδότησης από την Ε.Μ. του Ομίλου. Το κύριο πεδίο εφαρμογής της Ε.Μ. είναι οι αξιολογήσεις των μοντέλων Κινδύνου/Κεφαλαίου και των Υποθέσεων που σχετίζονται ειδικά με τις Τεχνικές Προβλέψεις, τα Ίδια Κεφάλαια ή τα εποπτικά κεφάλαια (διαθέσιμα και απαιτούμενα) που αφορούν στο ασφαλιστικό χαρτοφυλάκιο της NN Hellas.

Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσης («Ε.Δ.Κ.»)

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσης («Ε.Δ.Κ.») της NN Hellas είναι μια υποεπιτροπή της Εκτελεστικής Επιτροπής. Το κύριο πεδίο εφαρμογής και η ευθύνη της Ε.Δ.Κ. είναι ο χειρισμός μη Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων κρίσης, όπως ορίζεται από την Ε.Ε. ή τη Διοίκηση του Ομίλου NN, και συνεδριάζει όποτε κρίνεται απαραίτητο.

Επιτροπή Αμοιβών ("Ε.Α.")

Η Επιτροπή Αμοιβών ("Ε.Α.") της Εταιρίας λειτουργεί ως υποεπιτροπή της Εκτελεστικής Επιτροπής για να βοηθήσει το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Διοίκηση της Εταιρίας και να διασφαλίσει τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα στην εκπλήρωση της ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου για την επίβλεψη της πολιτικής ανταμοιβών της Εταιρίας.

Ο όρος "πολιτική ανταμοιβών" περιλαμβάνει τους μισθούς, τα μακροπρόθεσμα κίνητρα, τα βραχυπρόθεσμα κίνητρα, τα προγράμματα παροχών/συνταξιοδότησης και τη ρύθμιση αποζημίωσης, επίσης σύμφωνα με τις πολιτικές αποδοχών του Ομίλου NN.

Επιτροπή Πληροφορικής

Η Επιτροπή Πληροφορικής ασχολείται με έργα που εξαρτώνται από πόρους πληροφορικής και το κύριο πεδίο εφαρμογής της είναι:

- Η προτεραιοποίηση των έργων και η ταξινόμηση τους με βάση την κρισιμότητα τους σχετικά με την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Εταιρίας
- Η επίλυση ζητημάτων που σχετίζονται με τις αλληλεξαρτήσεις στα έργα
- Η επίλυση όλων των ζητημάτων που έχουν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση των παραδοτέων των έργων

Διαχείριση Κεφαλαίου & Επάρκεια

Η NN Hellas εξασφαλίζει την κεφαλαιακή της επάρκεια, δηλαδή τα Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των κεφαλαιακών απαιτήσεων, μέσα από τη διαδικασία του κεφαλαιακού προγραμματισμού που ξεκινά με την ετήσια διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού, στην οποία ο κεφαλαιακός προγραμματισμός πραγματοποιείται με χρονικό ορίζοντα 3-5 ετών. Η διάθεση ανάληψης κινδύνου από την NN Hellas εναρμονίζεται με τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου της NN. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψιν στον κεφαλαιακό προγραμματισμό είναι η αποτελεσματική αξιοποίηση και η δημιουργία πλεονάσματος κεφαλαίου.

Η NN Hellas υπολογίζει τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Φερεγγυότητας (SCR) και τις Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (MCR) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4364/2016 και με βάση τον τυποποιημένο μαθηματικό τύπο. Η NN Hellas εφαρμόζει μεταβατικά μέτρα για τα επιτόκια άνευ κινδύνου στη μέτρηση των τεχνικών προβλέψεων. Η εφαρμογή των μεταβατικών μέτρων έχει εγκριθεί από την εποπτική αρχή μετά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού πλάνου της Εταιρίας σε συνδυασμό με την ενεργό δέσμευση και τήρηση του πλάνου αυτού, στο πλαίσιο μιας καλά ελεγχόμενης και διοικούμενης δομής.

Για το έτος 2018 η Εταιρία κάλυπτε επαρκώς το σύνολο των κεφαλαιακών απαιτήσεων της που απορρέουν από το πλαίσιο της Φερεγγυότητας II και τις οδηγίες της Εποπτικής Αρχής, σχετικά με την επιλεξιμότητα των Ιδίων Κεφαλαίων για την κάλυψη των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων Φερεγγυότητας (SCR) και των Ελάχιστων Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (MCR).

Η κεφαλαιακή θέση της NN Hellas βάσει της Φερεγγυότητας II συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα:

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	2018	2017
Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων Φερεγγυότητας (SCR)	179.906	212.364
Κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας (SCR)	102.962	101.806
Δείκτης επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων προς κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας	175%	209%
Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των Ελάχιστων Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (MCR)	164.462	197.093
Ελάχιστες Κεφαλαιακές απαιτήσεις (MCR)	32.377	30.501
Δείκτης επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων προς ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση	508%	646%

Ο Δείκτης Φερεγγυότητας (SCR ratio) το 2018 ανήλθε σε 175%, παρότι χαμηλότερος του 2017 εξακολουθεί να υπερβαίνει σημαντικά του 100% το επίπεδο απαιτούμενης επάρκειας. Η μείωση του Δείκτη σε σχέση με το 2017 οφείλεται κατά

κύριο λόγο στην μείωση των επιλέξιμων Ιδίων Κεφαλαίων που προέρχεται κυρίως λόγω της χαμηλής απόδοσης της αγοράς μετοχών σε συνδυασμό με την μείωση των επιτοκίων, η οποία επηρεάζει αρνητικά το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της εταιρίας καθώς και το χαρτοφυλάκιο προϊόντων που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση.

Περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα

Οι 3 σημαντικότερες αξίες της Εταιρίας, όπως αντικατοπτρίζονται στη δήλωση του Ομίλου NN “Βιώνουμε τις Αξίες μας” είναι οι εξής: Νοιαζόμαστε, Είμαστε Ξεκάθαροι, Δεσμευόμαστε. Οι αξίες αυτές περιλαμβάνονται στο DNA του οργανισμού και αντικατοπτρίζουν την κουλτούρα της Εταιρίας. Η Εταιρία διατηρεί άμεση επαφή με την αγορά, έχει αγαστές σχέσεις με τις υπόλοιπες εταιρίες του κλάδου, στα πλαίσια που επιτρέπει ο ανταγωνισμός, ενώ αποτελεί δραστήριο μέλος της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών. Επίσης, η δραστηριοποίησή της Εταιρίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ίδια την κοινωνία, από τη στιγμή που ο βασικός προσανατολισμός των προγραμμάτων της είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η διασφάλιση του οικονομικού μέλλοντος των ανθρώπων. Για το λόγο αυτό στηρίζονται εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται από ελληνικούς και διεθνείς οργανισμούς και έχουν ως στόχο την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού. Αναλυτικότερα:

Κοινωνική συνεισφορά

Στην NN, θέλουμε να έχουμε θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία, υλοποιώντας δράσεις για την ενίσχυση και την υποστήριξη καίριων κοινωνικών τομέων και δομών. Μέσω του Προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, στόχος μας είναι να βοηθήσουμε τους ανθρώπους να αποκτήσουν τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να εξασφαλίσουν ένα πιο ασφαλές οικονομικό μέλλον. Οι πρωτοβουλίες της NN Hellas για το έτος 2018 βασίστηκαν στους ακόλουθους πυλώνες:

- **Δημιουργία οικονομικών ευκαιριών:** Οι νέοι αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας μας και γι αυτό το λόγο τους βοηθάμε να αναπτύξουν χρήσιμες δεξιότητες που θα αυξήσουν τις ευκαιρίες τους στην αγορά εργασίας. Η NN Hellas, σε συνεργασία με την Ολλανδική Πρεσβεία στην Ελλάδα και το Orange Grove, υλοποίησε με επιτυχία το καινοτόμο πρόγραμμα επιχειρηματικότητας ‘Ideas That Change Us’. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε για ομάδες και start-ups που δραστηριοποιούνται ή θέλουν να εισέλθουν στους τομείς της Τεχνολογίας Υγείας, Πρόληψης και Ευεξίας. Επίσης, η Εταιρία συμβάλλει ενεργά στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων, πραγματοποιώντας το εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Leaders for a Day” σε συνεργασία με το Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων / Junior Achievement Greece (ΣΕΝ/JA Greece) από το 2015, το οποίο αποσκοπεί στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων της νέας γενιάς επαγγελματιών. Επιπλέον, με στόχο την περαιτέρω προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας στην εκπαίδευση, η NN Hellas στήριξε για τρίτη συνεχή χρονιά το Διαγωνισμό Κοινωνικής Καινοτομίας που διοργανώθηκε με το Junior Achievement. Τέλος, η NN Hellas και ο Όμιλος NN δίνουν την ευκαιρία σε Έλληνες φοιτητές να πραγματοποιήσουν τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στην Ολλανδία, μέσω του προγράμματος υποτροφιών “NN Future Matters”.
- **Ανακούφιση οικονομικών δυσχερειών:** Στο πλαίσιο της άμεσης και έμπρακτης στήριξης των πληγέντων των πυρκαγιών στο Μάτι Αττικής, η NN Hellas ενίσχυσε οικονομικά την αποκατάσταση του Λυρικού Ιδρύματος, το οποίο παρέχει δωρεάν ανατροφή, περίθαλψη και εκπαίδευση παιδιών, που στερούνται γονέων είτε γιατί αυτοί δε βρίσκονται στη ζωή είτε γιατί αντιμετωπίζουν οικογενειακά και κοινωνικά προβλήματα. Ταυτόχρονα, η Εταιρία στήριξε το έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού με δωρεά, συμβάλλοντας στην άμεση ανακούφιση και αποκατάσταση των πυροπαθών. Τέλος, η NN Hellas έχει μακροχρόνια συνεργασία με την τοπική εκκλησία που υποστηρίζει φτωχούς και άστεγους με γεύματα.
- **Υποστήριξη της ελληνικής κοινωνίας:** Η NN Hellas είναι ο Χρυσός Χορηγός της Ελληνικής Ολυμπιακής Ομάδας για τη τριετία 2018-2020, βοηθώντας έτσι τους Έλληνες αθλητές, οι οποίοι θα εκπροσωπήσουν την χώρα μας στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Τόκιο το 2020, να αισθάνονται πιο ασφαλείς. Η συγκεκριμένη ενέργεια συνεισφέρει στην προώθηση του Ολυμπιακού Ιδεώδους και των αξιών του αθλητισμού, που ευθυγραμμίζονται πλήρως με τις αξίες της NN, “Νοιαζόμαστε, Είμαστε Ξεκάθαροι, Δεσμευόμαστε”.

Περιβάλλον

Λόγω της φύσης των εργασιών η Εταιρία δεν αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά θέματα, καθότι σαν Εταιρία παροχής υπηρεσιών δεν καταναλώνονται μεγάλες ποσότητες φυσικών πόρων όπως από εταιρίες άλλων κλάδων. Στα πλαίσια όμως της εξαιρετικά ευρείας και έντονης δραστηριότητας σε επίπεδο κοινωνίας και Εταιρικής Υπευθυνότητας, η οικολογική ευαισθητοποίηση και η δραστηριοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος προωθούνται. Η υπεύθυνη συμπεριφορά αφορά όλους: τους εργαζόμενους, τους ασφαλιστικούς συμβούλους, τους πελάτες και τους συνεργάτες.

Αναλαμβάνονται δράσεις με κεντρικό στόχο τη μείωση του αποτυπώματος που έχει η λειτουργία της Εταιρίας στο περιβάλλον, με αφετηρία τις καθημερινές πρακτικές που εφαρμόζονται στο χώρο εργασίας, στη βάση του τρίπτυχου «επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, εξοικονόμηση ενέργειας».

Εργασιακά θέματα

Η NN Hellas υιοθετεί μια ισχυρή εταιρική κουλτούρα, η οποία εστιάζει στην ενσωμάτωση και ενδυνάμωση, στην υπευθυνότητα, στην ευελιξία, στη μάθηση και στη συνεργασία. Συγκεκριμένα, επισημαίνονται και επιβραβεύονται οι δεξιότητες, οι ικανότητες και η επαγγελματική εμπειρία των εργαζομένων, τα οποία αποτελούν τα βασικά στοιχεία της επιτυχίας. Υπάρχει μια διαφανής και αξιοκρατική διαδικασία Αξιολόγησης της Απόδοσης, η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση των στόχων και των δεξιοτήτων. Η Αξιολόγηση της Απόδοσης συνδέεται επίσης με τη διαχείριση των ανταμοιβών και βοηθά στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κινητικότητα των εργαζομένων, τις προαγωγές και τις αμοιβές. Επιπλέον, τα αποτελέσματα της ετήσιας διαδικασίας αξιολόγησης της απόδοσης αποτελούν βάση για την προετοιμασία του προγράμματος κατάρτισης και ανάπτυξης του προσωπικού που είναι προσαρμοσμένο σε κάθε άτομο και είναι σύμφωνο με τη στρατηγική της Εταιρίας.

Ο Όμιλος NN δεσμεύεται να προσφέρει ίσες ευκαιρίες απασχόλησης και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με τις ευκαιρίες εργασίας. Η Εταιρία απορρίπτει κάθε μορφή κοινωνικού αποκλεισμού και δεσμεύεται να παρέχει ίσες ευκαιρίες εργασίας, εκπαιδευτικές και αναπτυξιακές ευκαιρίες ανεξάρτητα από οποιαδήποτε δημογραφικά, κοινωνικά, οικονομικά ή άλλα χαρακτηριστικά.

Στην NN Hellas υπάρχουν δύο εκπρόσωποι των εργαζομένων: η Ένωση και το Συμβούλιο εργαζομένων, και οι δύο έχουν τακτικές συναντήσεις με τη Διοικητική Ομάδα όπου μπορούν να συζητήσουν θέματα που σχετίζονται με τους εργαζόμενους. Επιπλέον, οι υπάλληλοι συμμετέχουν στην Ετήσια Έρευνα Δέσμευσης Εργαζομένων, μοιράζοντας ανώνυμα τη γνώμη τους σε κρίσιμα θέματα σχετικά με το εργασιακό περιβάλλον, τη στρατηγική, την κουλτούρα και το μέλλον της Εταιρίας

Επιπλέον, η NN Hellas νοιάζεται για τους εργαζομένους της και μεριμνά ώστε να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα πρόληψης των κινδύνων στο χώρο εργασίας. Προάγεται η υγεία και η ασφάλεια επιβλέποντας την ορθή εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων, τις συνθήκες εργασίας και την τήρηση των κανόνων μέσα από ένα οργανωμένο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Παράλληλα, ενθαρρύνεται η επιμόρφωση των εργαζομένων με εκπαιδεύσεις σε θέματα πρώτων βοηθειών, πυρασφάλειας και εκκένωσης των χώρων. Η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων αποτελεί κομμάτι της εταιρικής κουλτούρας και εξασφαλίζεται σε όλες τις πτυχές της εργασίας.

Στα πλαίσια των παραπάνω, η NN Hellas απέσπασε το 2018 τον τίτλο του κορυφαίου Εργοδότη από το παγκοσμίου φήμης "Top Employers Institute", για τις βέλτιστες πρακτικές Ανθρώπινου Δυναμικού που εφαρμόζει. Η βράβευση αυτή επιβεβαιώνει την προτεραιότητα που δίνει η NN Hellas στην εξασφάλιση εξαιρετικών συνθηκών, τη συνεχή εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη των εργαζομένων της, καθιστώντας την ως την πρώτη Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα που λαμβάνει αυτή τη διάκριση.

Προοπτικές για το 2019

Το 2019, η NN Hellas θα συνεχίσει να εστιάζει στη δημιουργία και προσφορά καινοτόμων ασφαλιστικών λύσεων, τόσο στον κλάδο της Υγείας, όσο και στον κλάδο της Επένδυσης-Αποταμίευσης. Επιπρόσθετα, η Εταιρία θα επικεντρωθεί στη βελτιστοποίηση του λειτουργικού της μοντέλου μέσω της αυτοματοποίησης, της ψηφιοποίησης, της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, του στοχευμένου επανασχεδιασμού διαδικασιών και της διερεύνησης νέων ευέλικτων τρόπων εργασίας. Οι στρατηγικές προτεραιότητες για το επόμενο έτος είναι η αναδιοργάνωση των διαδικασιών, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η περαιτέρω ενίσχυση των δικτύων διανομής της. Όλα τα παραπάνω συμβάλλουν στο να επιτύχουμε το όραμά μας για να καταστεί NN Hellas πρότυπη ασφαλιστική εταιρία και να παρέχει την καλύτερη δυνατή εμπειρία στους πελάτες της.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η Εταιρία θα συνεχίσει να υλοποιεί πρωτοβουλίες που εμπίπτουν στους τρεις βασικούς πυλώνες της Ε.Κ.Ε. στρατηγικής της, στοχεύοντας στο να βοηθήσει τους ανθρώπους να προχωρήσουν προς ένα οικονομικά ισχυρό και ασφαλές μέλλον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

- Μαρία-Ιωάννα Πολιτοπούλου του Γεωργίου – Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνουσα Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
- Gabor Szegedi του Zoltan – Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
- Μιχαήλ Σωτηράκος του Γεωργίου – Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
- Camiel Coremans του Adrianus Franciscus Petrus – Εκτελεστικό μέλος
- Frederick Louis Lathioor του Frans – Εκτελεστικό Μέλος
- Marco Sijbesma του Dirk – Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Bartholomeus Odilia Petrus Frijns του Gerardus Augustinus Hendricus – Μη Εκτελεστικό Μέλος

Καλλιθέα, 19 Απριλίου 2019

Η Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνουσα Σύμβουλος

ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ ΠΟΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
 NN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της NN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018, τις Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περιλήψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της NN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχό μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Εκτίμηση των υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων Ζωής και Υγείας μακράς διάρκειας συμπεριλαμβανομένων των Μεταφερόμενων Εξόδων Πρόσκτησης	
Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πως εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
Οι ασφαλιστικές προβλέψεις για υποχρεώσεις ασφαλιστικών συμβολαίων Ζωής και Υγείας μακράς διάρκειας συμπεριλαμβανομένων και των Μεταφερόμενων Εξόδων Πρόσκτησης αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις για τις μελλοντικές ταμειακές ροές που θα	Η ελεγκτική μας προσέγγιση σε σχέση με το θέμα αυτό περιλάμβανε την εξέταση τόσο του σχεδιασμού υλοποίησης και της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων ελέγχου που σχετίζονται με τον καθορισμό και τις μεταβολές στις παραδοχές και τα μοντέλα επιμέτρησης, τις διαδικασίες διαχωρισμού καθηκόντων και αποφάσεων της αναλογιστικής υπηρεσίας, την ανεξάρτητη επικύρωση των μοντέλων και παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν από τον

<p>προκύψουν από τα αντίστοιχα ασφαλιστήρια συμβόλαια.</p> <p>Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία έχει σχηματίσει προβλέψεις για υποχρεώσεις ασφαλιστικών συμβολαίων Ζωής και Υγείας μακράς διάρκειας συνολικού ύψους ΕΥΡΩ 632 708 χιλιάδες αντιπροσωπεύοντας το 42% των συνολικών υποχρεώσεων και έχει καταχωρήσει Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης για το σύνολο του χαρτοφυλακίου ύψους ΕΥΡΩ 96 302 χιλιάδες. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στις σημειώσεις 16 και 24 επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.</p> <p>Ο υπολογισμός των αποθεμάτων Ζωής και Υγείας βασίζεται κυρίως στα τεχνικά σημειώματα, στην κείμενη Ελληνική νομοθεσία και στις πολιτικές του Ομίλου NN ενώ ο έλεγχος επάρκειας των υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων Ζωής και Υγείας μακράς διάρκειας συμπεριλαμβανομένων και του υπολογισμού και ελέγχου ανακτησιμότητας των Μεταφερόμενων Εξόδων Πρόσκτησης εμπεριέχει υψηλό βαθμό υποκειμενικότητας και πολυπλοκότητας και καθορίζεται χρησιμοποιώντας πολύπλοκα υπολογιστικά μοντέλα, που προβλέπουν τις σχετικές μελλοντικές ταμειακές ροές. Η επιλογή των κατάλληλων αναλογιστικών μοντέλων και υποθέσεων εμπεριέχει υποκειμενικότητα από πλευράς των εμπειρογνομόνων αναλογιστών της Εταιρείας. Επιπλέον ο καθορισμός των παραδοχών κατά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης απαιτεί την υποκειμενική κρίση και αποφάσεις της Διοίκησης και ενέχει υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας σχετικά με τα μελλοντικά γεγονότα.</p> <p>Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα εκτίμησης (και επάρκειας αποθεμάτων) περιλαμβάνουν τα επιτόκια προεξόφλησης, μελλοντικές επενδυτικές αποδόσεις, δημογραφικές υποθέσεις, όπως θνησιμότητα και ανικανότητα, συμπεριφορά ασφαλισμένων όπως στατιστικά ακυρωσιμότητας των συμβολαίων, υποθέσεις εξόδων, καθώς και τις προβλέψεις της Εταιρείας αναφορικά με τα μελλοντικά κόσθη για τη διατήρηση των ασφαλιστικών συμβολαίων. Κανονισμοί και κρατικές ρυθμίσεις σχετιζόμενες με το κόστος υγειονομικής περίθαλψης και κατά συνέπεια, τιμολόγησης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, καθώς και σχετικές αποφάσεις της Διοίκησης ενδέχεται να</p>	<p>επικεφαλής αναλογιστή της Εταιρείας, όσο και ουσιαστικές ελεγκτικές διαδικασίες.</p> <p>Οι διαδικασίες μας στις δικλείδες εσωτερικού ελέγχου επικεντρώθηκαν στις δικλείδες που αφορούν:</p> <p>Έλεγχο αυτόματου υπολογισμού του μαθηματικού αποθέματος του κλάδου Ζωής συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μεταφερόμενων εξόδων πρόσκτησης από τα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και έλεγχο ύπαρξης δικλείδων ελέγχου για περιορισμένη πρόσβαση σε τροποποίηση φόρμουλας όσον αφορά τον αυτόματο υπολογισμό των μαθηματικών αποθεμάτων.</p> <p>Εξέταση της διαδικασίας επικύρωσης από τον Όμιλο NN των μοντέλων και παραδοχών.</p> <p>Εξέταση της διαδικασίας επικύρωσης των μεταβολών σε παραδοχές και μοντέλα επιμέτρησης από ειδική αρμόδια επιτροπή σε τριμηνιαία βάση.</p> <p>Με τη βοήθεια των ειδικών εμπειρογνομόνων- αναλογιστών μας, διενεργήσαμε τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες: Σύγκριση των υποκείμενων στοιχείων και δεδομένων που περιλαμβάνονται στα μοντέλα εκτίμησης επάρκειας με τα αναλυτικά δεδομένα των σχετικών ασφαλιστικών μητρώων, σε δειγματοληπτική βάση.</p> <p>Εξέταση των αναλογιστικών εκθέσεων ελέγχου επάρκειας των σχετικών υποχρεώσεων και ελέγχου ανακτησιμότητας των σχετικών μεταφερόμενων εξόδων πρόσκτησης, αναφορικά με την λογικότητα των παραδοχών και της καταλληλότητας των μεθοδολογιών και μοντέλων που χρησιμοποιήθηκαν, βάσει διεθνών αναλογιστικών πρακτικών, εσωτερικών οδηγιών και πολιτικών της Εταιρείας και όσα σχετικά ορίζονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.</p> <p>Εξέταση της λογικότητας των βασικών παραδοχών που περιλαμβάνονται στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών όπως επιτόκια προεξόφλησης, πίνακες θνησιμότητας και ανικανότητας, στατιστικά ακυρωσιμότητας, καθώς και μελλοντικές αυξήσεις τιμολογίων και υποθέσεις εξόδων που χρησιμοποιήθηκαν από την Εταιρεία, συγκρίνοντας τα με τα ιστορικά δεδομένα της Εταιρείας και συγκρίσιμα στοιχεία της αγοράς.</p> <p>Εξέταση της ορθότητας των υπολογισμών του μαθηματικού αποθέματος Ζωής και λοιπών αποθεμάτων Υγείας συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μεταφερόμενων εξόδων πρόσκτησης σε δειγματοληπτικό επίπεδο, σύμφωνα με την προβλεπόμενη τεχνική βάση η οποία περιλαμβάνεται στα αντίστοιχα τεχνικά σημειώματα.</p> <p>Την Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων στις σημειώσεις των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σε σύγκριση με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αναλογιστικές εκθέσεις αλλά και τις προβλέψεις των σχετικών λογιστικών προτύπων σχετικά με τις αναλύσεις ευαισθησίας των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν.</p>
---	--

<p>έχουν σημαντική επίδραση στη διαμόρφωση των υποχρεώσεων από ασφαλιστικά συμβόλαια. Μικρές αλλαγές σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω παραδοχές μπορεί να επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στις ταμειακές ροές που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο επάρκειας των υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων Ζωής και Υγείας μακράς διάρκειας.</p> <p>Δεδομένης της σημαντικότητας των σχετικών κονδυλίων υποχρεώσεων, της πολυπλοκότητας του υπολογισμού των τεχνικών προβλέψεων και ιδιαίτερα του ελέγχου επάρκειας αυτών και του επιπέδου της κρίσης που απαιτείται, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.</p>	
---	--

Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	
Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πως εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>Οι αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αντιπροσωπεύουν τα ποσά που είναι πιθανόν ανακτήσιμα στο μέλλον με τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία κλεισίματος της περιόδου αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις της Διοίκησης σχετικά με τα μελλοντικά φορολογικά αποτελέσματα.</p> <p>Η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει καθαρή Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση συνολικού ύψους ΕΥΡΩ 20 033 χιλιάδες την 31 Δεκεμβρίου 2018 το οποίο ποσό προέρχεται κυρίως από αναγνώριση απαίτησης σε αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές που προήλθαν από τη συμμετοχή της Εταιρείας στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων στο έτος 2012 καθώς και λοιπές προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης.</p> <p>Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην σημείωση 13 επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.</p> <p>Η αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων συνδέεται κατά κύριο λόγο με τα μελλοντικά αποτελέσματα και τις σχετικές φορολογικές στρατηγικές που περιλαμβάνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο με στόχο την κάλυψη των εκτιμώμενων προσωρινών διαφορών αλλά και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές πριν από την λήξη της νόμιμης περιόδου χρησιμοποίησής τους, κατά το μέρος που δεν καλύπτονται από αντίστοιχες</p>	<p>Οι διαδικασίες που διενεργήσαμε περιλαμβάνουν την αξιολόγηση της αξιοπιστίας του επίσημου επιχειρηματικού σχεδίου της Εταιρείας έναντι τόσο των ιστορικών επιδόσεων αλλά και την λογικότητα των βασικών παραδοχών, όπως το ύψος των μελλοντικών εργασιών και περιθωρίων κέρδους, καθώς και την εξέταση της ευαισθησίας σε μεταβολές βασικών παραδοχών.</p> <p>Επιπλέον, σε συνεργασία με τους εσωτερικούς μας εμπειρογνώμονες σε φορολογικά θέματα, αξιολογήσαμε τις προσαρμογές που απαιτούνται στη λογιστική βάση για την εκτίμηση του φορολογικού αποτελέσματος, τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που συμπεριλαμβάνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς επίσης το χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται από το επιχειρηματικό σχέδιο για χρήση των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών σε σχέση με την φορολογική νομοθεσία. Βάσει αυτών, αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων έναντι μελλοντικών φορολογικών κερδών, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική φορολογική νομοθεσία.</p>

<p>αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις. Οι σχετικές προβλέψεις μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων βασίζονται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης. Δεδομένης της σημαντικότητας του κονδυλίου και της υποκειμενικότητας των εκτιμήσεων σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.</p>	
--	--

Απομείωση Ασώματων Ακινήτοποιήσεων και Υπεραξίας	
Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πως εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
<p>Η Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 έχει αναγνωρίσει υπεραξία ΕΥΡΩ 29 297 χιλιάδες από συνένωση επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε το 2010 βάσει του Νόμου 1297/1972 καθώς και Λουπές Ασώματες ακινήτοποιήσεις ΕΥΡΩ 32 654 χιλιάδες από δικαιώματα αποκλειστικής χρήσης δικτύου, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 15.</p> <p>Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, η Εταιρεία αξιολογεί εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο που υπόκειται σε απόσβεση χρειάζεται απομείωση ενώ εξετάζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο με αόριστη διάρκεια ζωής για απομείωση ετησίως, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.2. Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη η Εταιρεία διενεργεί έλεγχο απομείωσης προκειμένου να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Εάν το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερο από τη λογιστική του αξία, η αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται με τη διαφορά να καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως.</p> <p>Ο έλεγχος απομείωσης είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί σημαντική κρίση της Διοίκησης και βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τον υπολογισμό του περιουσιακού στοιχείου (μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών) που υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης καθώς και τις υποθέσεις σχετικά με τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας όπως η μελλοντική κερδοφορία και τις ταμειακές ροές, επιλέγοντας τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης και τον κατάλληλο μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης.</p> <p>Λόγω της υποκειμενικότητας αυτών των βασικών παραδοχών και υποθέσεων που</p>	<p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες που σχετίζονται με την απομείωση των ασώματων ακινήτοποιήσεων και της υπεραξίας περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τη συμφωνία των υποθέσεων των μελλοντικών ταμειακών ροών με τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς από το Διοικητικό Συμβούλιο, την εκτίμηση της λογικότητας των προϋπολογισμών με βάση την ιστορική εμπειρία καθώς και την αξιολόγηση του ρυθμού ανάπτυξης που χρησιμοποιείται στους προϋπολογισμούς της Εταιρείας και των παραμέτρων τους, με αναφορά στις τρέχουσες επιδόσεις και τα σχέδια της Εταιρείας.</p> <p>Χρησιμοποιήσαμε τους εσωτερικούς μας εμπειρογνώμονες στις αποτιμήσεις για να υπολογίσουμε ανεξάρτητα τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης προκειμένου να τον συγκρίνουμε με αυτόν που χρησιμοποίησε η Διοίκηση αντιπαραβάλλοντάς τον και με πληροφορίες της εξωτερικής αγοράς.</p> <p>Διεξαγάγαμε ανάλυση ευαισθησίας σχετικά με τις υποθέσεις της Διοίκησης για την αξιολόγηση των βασικών παραδοχών, καθώς και για την παρουσίαση λογικά πιθανών εναλλακτικών μελλοντικών σεναρίων.</p> <p>Επιπλέον εξετάσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.</p>

χρησιμοποιούνται από τη Διοίκηση στον έλεγχο απομείωσης καθώς και τον κίνδυνο αβεβαιότητας που ενυπάρχει στις υποθέσεις αυτές, ο έλεγχος απομείωσης των ασώματων ακινητοποιήσεων και της υπεραξίας θεωρήθηκε ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.	
---	--

Ευθύνη της Διοίκησης και των Υπευθύνων για τη Διακυβέρνηση επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 του Ν. 4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

Καταλήγουμε σε συμπέρασμα για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή, εκτός εάν νόμος ή κανονισμός αποκλείει τη δημοσιοποίηση ενός θέματος ή όταν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώσουμε ότι ένα θέμα δε θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί με την έκθεσή μας, διότι ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο θα αναμενόταν εύλογα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα υπερτερούσαν από τα οφέλη δημοσίου συμφέροντος μιας τέτοιας δημοσιοποίησης.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 43α του Κ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας με ημερομηνία 19 Απριλίου 2019, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Παροχή μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή λουπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας με την από 31 Αυγούστου 2016 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 3 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Αθήνα, 19 Απριλίου 2019

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Φίλιππος Κάσσοσ, Ορκωτός
Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 26311

Σελίδα σκοπίμως κενή

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

 Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Σημειώσεις	2018	2017
Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα		408.553	399.419
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα		(45.299)	(47.533)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	4	363.254	351.886
Έσοδα επενδύσεων	5	25.808	22.210
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/ (ζημιές) επενδύσεων σε χρεόγραφα	5	(3.102)	3.318
Κέρδη/(Ζημιές) αποτίμησης επενδύσεων Unit-Linked	5	(14.029)	14.469
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	6	35.360	32.465
Λοιπά έσοδα		54	258
Συνολικά έσοδα		407.345	424.606
Αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	7	196.317	207.986
Μεταβολή υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων	8	109.172	112.271
Έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων	9	46.694	43.937
Έξοδα αμοιβών και προμηθειών	10	6.071	5.856
Έξοδα προσωπικού	11	21.106	23.479
Τόκοι και συναφή έξοδα		395	164
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	12	25.190	29.774
Σύνολο εξόδων		404.945	423.467
Κέρδος προ φόρων		2.400	1.139
Φόρος Εισοδήματος	13	(15.944)	7.238
Κέρδος/(Ζημιές) μετά από φόρους		(13.544)	8.377
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος			
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση, μετά από φόρους	13	534	21.021
Μεταβολή στην εύλογη αξία οικοπέδων και κτιρίων, μετά από φόρους	13	1.044	-
Ποσά που δεν ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος			
Επανεκτίμηση των καθορισμένων παροχών προσωπικού, μετά από φόρους	13	(4)	(35)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(έξοδα), μετά από φόρους		1.574	20.986
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης, μετά από φόρους		(11.970)	29.363

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29-97 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Καλλιθέα, 19 Απριλίου 2019

 Η Πρόεδρος του Δ.Σ. και
Διευθύνουσα Σύμβουλος

 Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Αναπλ. Διευθύνων
Σύμβουλος &
Γενικός Οικονομικός Διευθυντής

 Η Υπεύθυνη
Αναλογιστικής
Λειτουργίας

 Ο Διευθυντής
Λογιστηρίου

 ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΠΟΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΝ 515202

 GABOR SZEGEDI
Α.Δ. ΒJ7248012

 ΜΑΡΙΑ ΚΑΠΕΡΩΝΗ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 626476

 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. Π 280278
Α.Μ.Α. 1083 Τάξης Α'

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Σημειώσεις	31/12/2018	31/12/2017
Ενεργητικό			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	14	22.458	19.068
Υπεραξία & Άυλα περιουσιακά στοιχεία	15	62.375	64.800
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	16	96.302	90.352
Επενδύσεις σε θυγατρικές	17	927	927
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13	20.033	19.150
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	18	745.046	743.900
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων - Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	19	638.066	550.351
Δάνεια και προκαταβολές	20	6.677	7.575
Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις	21	63.410	80.966
Συμβάσεις Αντασφάλισης	24	10.793	11.260
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	22	37.560	23.218
Σύνολο ενεργητικού		1.703.647	1.611.567
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό Κεφάλαιο	23	25.900	25.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	23	89.100	89.100
Ζημίες εις νέον	23	(98.934)	(85.340)
Λοιπά αποθεματικά	23	192.565	190.758
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		208.631	220.418
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις ασφαλιστικών συμβολαίων	24	1.352.281	1.245.630
Υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων	24	49.847	47.313
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	25	1.322	1.187
Υποχρεώσεις ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	26	30.850	40.883
Λοιπές υποχρεώσεις	27	60.716	56.136
Σύνολο υποχρεώσεων		1.495.016	1.391.149
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		1.703.647	1.611.567

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29-97 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Καλλιθέα, 19 Απριλίου 2019

Η Πρόεδρος του Δ.Σ. και
Διευθύνουσα Σύμβουλος

Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Αναπλ. Διευθύνων
Σύμβουλος &
Γενικός Οικονομικός Διευθυντής

Η Υπεύθυνη
Αναλογιστικής
Λειτουργίας

Ο Διευθυντής
Λογιστηρίου

ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΠΟΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΝ 515202

GABOR SZEGEDI
Α.Δ. ΒJ7248012

ΜΑΡΙΑ ΚΑΠΕΡΩΝΗ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 626476

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. Π 280278
Α.Μ.Α. 1083 Τάξης Α'

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Κέρδη/(ζημίες) εις νέον	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο κατά την 1η Ιανουαρίου 2018		25.900	89.100	(85.340)	190.758	220.418
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση	18	-	-	-	534	534
Επανεκτίμηση των καθορισμένων παροχών προσωπικού	25	-	-	-	(4)	(4)
Μεταβολή στην εύλογη αξία οικοπέδων και κτιρίων	13	-	-	-	1.044	1.044
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(έξοδα), μετά από φόρους		-	-	(50)	-	(50)
Σύνολο ποσών αναγνωρισμένων άμεσα στην καθαρή θέση (Λοιπά συνολικά εισοδήματα)		-	-	(50)	1.574	1.524
Καθαρά αποτελέσματα περιόδου		-	-	(13.544)	-	(13.544)
Συνολικά εισοδήματα		-	-	(13.594)	1.574	(12.020)
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές		-	-	-	233	233
Συνολικές συναλλαγές που αναγνωρίζονται άμεσα στην καθαρή θέση		-	-	-	233	233
Υπόλοιπο κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018		25.900	89.100	(98.934)	192.565	208.631
Υπόλοιπο κατά την 1η Ιανουαρίου 2017		25.600	59.400	(93.809)	169.660	160.851
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση		-	-	-	21.021	21.021
Επανεκτίμηση των καθορισμένων παροχών προσωπικού		-	-	-	(35)	(35)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(έξοδα), μετά από φόρους		-	-	92	-	92
Σύνολο ποσών αναγνωρισμένων άμεσα στην καθαρή θέση (Λοιπά συνολικά εισοδήματα)		-	-	92	20.986	21.078
Καθαρά αποτελέσματα περιόδου		-	-	8.377	-	8.377
Συνολικά εισοδήματα		-	-	8.469	20.986	29.455
Μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο & υπέρ το άρτιο		300	29.700	-	-	30.000
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές		-	-	-	112	112
Συνολικές συναλλαγές που αναγνωρίζονται άμεσα στην καθαρή θέση		300	29.700	-	112	30.112
Υπόλοιπο κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017		25.900	89.100	(85.340)	190.758	220.418

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29-97 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών (έμμεση μέθοδος)

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Σημειώσεις	2018	2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη προ φόρων		2.400	1.139
Προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία			
Αποσβέσεις και απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων και αϋλων	12	3.207	5.874
Λοιπές προβλέψεις & απομειώσεις		4.074	2.894
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς το προσωπικό	11	129	(31)
(Κέρδη) / Ζημιές από πώληση/λήξη επενδύσεων	5	29	(3.500)
(Κέρδη) / Ζημιές από πώληση και καταστροφή περιουσιακών στοιχείων		(2)	-
(Κέρδη)/ Ζημιές από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και επισφαλών απαιτήσεων		3.110	(90)
Έσοδα από τόκους, μερίσματα και λοιπά έσοδα Επενδύσεων	5	(25.808)	(22.210)
(Κέρδη) / Ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων Unit Linked	5	14.029	(14.469)
Λοιπές προσαρμογές		(726)	(2.425)
Σύνολο προσαρμογών		(1.958)	(33.957)
Μεταβολή στοιχείων απαιτήσεων / υποχρεώσεων			
Μεταβολή Μεταφερόμενων Εξόδων Πρόσκτησης (ΜΕΠ)	16	(5.950)	(6.385)
Μεταβολή υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων	24	106.651	117.605
Μεταβολή υποχρεώσεων επενδυτικών συμβολαίων	24	2.534	3.090
Μεταβολή χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων		15.095	3.991
Μεταβολή απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	24	467	(5.705)
Μεταβολή λοιπών υποχρεώσεων		(5.435)	7.193
		113.804	86.971
Ταμειακές εισροές από μερίσματα	5	192	95
Ταμειακές εισροές από τόκους		20.311	18.656
Ταμειακές εκροές από τόκους		(384)	(165)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		133.923	105.557
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές αξιογράφων		(746.328)	(655.457)
Πωλήσεις αξιογράφων		629.836	490.860
Αγορές ενσώματων & αϋλων περιουσιακών στοιχείων	14, 15	(3.089)	(35.231)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(119.581)	(199.828)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	23	-	30.000
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		-	30.000
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων		14.342	(64.271)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	22	23.218	87.489
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα τέλους περιόδου	22	37.560	23.218

Κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης έγινε αναταξινόμηση των ταμειακών ροών που αφορούν σε αγορές και πωλήσεις αξιογράφων από τις λειτουργικές στις επενδυτικές δραστηριότητες.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29-97 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες

Η «NN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής», η οποία αρχικά ονομαζόταν «NATIONALE NEDERLANDEN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής», συστάθηκε έπειτα από τη μετατροπή του υποκαταστήματος στην Ελλάδα της ολλανδικής ασφαλιστικής εταιρίας «Nationale – Nederlanden Levensverzekering Maatschappij NV» σε Ανώνυμη Εταιρία. Η σύσταση και λειτουργία της Εταιρίας καθώς και το καταστατικό της εγκρίθηκαν από την υπ' αριθμόν Κ3/7211/30.10.1997 υπουργική απόφαση, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ασφαλιστικών Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης την 30/10/1997. Στις 24 Οκτωβρίου 2002, η Εταιρία μετονομάστηκε σε «ING Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής» και στις 15 Ιανουαρίου 2015 η Εταιρία μετονομάστηκε σε «NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφάλειας Ζωής» και υιοθέτησε τον διακριτικό τίτλο «NN Hellas». Η σχετική απόφαση της Συνέλευσης των Μετόχων καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) στις 31/03/2015.

Η έδρα της Εταιρίας βρίσκεται στην Καλλιθέα, επί της Λεωφόρου Συγγρού 198, 17671, Αθήνα, Ελλάδα. Την 31^η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρία είχε 414 υπαλλήλους (2017: 419 υπαλλήλους).

Η NN Hellas δραστηριοποιείται στην Ελλάδα για περισσότερα από 38 έτη. Η κύρια δραστηριότητα της Εταιρίας είναι η πώληση ασφαλιστικών προϊόντων, παρέχοντας μεταξύ άλλων ασφάλιση ζωής, συντάξεις, ασφάλιση κατά ατυχημάτων και ασφάλιση υγείας για ατομικά και ομαδικά συμβόλαια στην Ελλάδα.

Η Εταιρία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της “NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης”, η οποία εδρεύει στην Καλλιθέα, Αττική. Στις 20 Φεβρουαρίου 2019 μετονομάστηκε από «NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Μεσιτείας Ασφαλίσεων» σε «NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης» και υιοθέτησε τον διακριτικό τίτλο «NN Πρακτορειακή».

Η Εταιρία δεν έχει καταρτίσει ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018, βάσει της εξαίρεσης που προβλέπεται από την Οδηγία 94/1992 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις τόσο της ίδιας όσο και της θυγατρικής της ενοποιούνται από την τελική μητρική εταιρία, της Ολλανδικής εταιρίας με την επωνυμία “NN Continental Europe Holdings BV”, η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, είναι η ακόλουθη:

- Μαρία-Ιωάννα Πολιτοπούλου του Γεωργίου – Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνουσα Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
- Gabor Szegedi του Zoltan – Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
- Μιχαήλ Σωτηράκος του Γεωργίου – Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
- Camiel Coremans του Adrianus Franciscus Petrus – Εκτελεστικό μέλος
- Frederick Louis Lathioor του Frans – Εκτελεστικό Μέλος
- Marco Sijbesma του Dirk – Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Bartholomeus Odilia Petrus Frijns του Gerardus Augustinus Hendricus – Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά την διάρκεια της χρήσης 01/01/2018 – 31/12/2018 και μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ως άνω χρήσης, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες αλλαγές στην σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου:

Αποχωρήσεις Μελών :

- Bernard Jacob Kuiper του Jaap Jacob – Μη Εκτελεστικό Μέλος, έως την 01/01/2019
- Edwin Smaal του Arie Adriaan – Μη Εκτελεστικό Μέλος, έως την 01/01/2019

Νέα Μέλη:

- Bartholomeus Odilia Petrus Frijns του Gerardus Augustinus Hendricus – Μη Εκτελεστικό Μέλος από την 19/04/2019

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας εγκρίθηκαν από το Διοικητικό της Συμβούλιο την 19/04/2019 και υπόκεινται στην έγκριση της ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

2. Βασικές Λογιστικές Πολιτικές

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («Σ.Δ.Λ.Π.»), καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Προτύπων του Σ.Δ.Λ.Π., όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») και εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που λήγουν την 31η Δεκεμβρίου 2018. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής τους.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα ακίνητα, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Η Εταιρία έχει μεταβεί ομαλά στο νέο ενιαίο πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας την κεφαλαιακή της επάρκεια. Ο δείκτης επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων προς κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας ανέρχεται στο 175% κατά την 31/12/2018. Η Εταιρία θεωρεί ότι η κεφαλαιακή της βάση, η υψηλή ποιότητα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων της αλλά και η συνεχής στήριξη του ομίλου NN, αποτελούν ισχυρές εγγυήσεις για την ομαλή συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Συνεπώς οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

Η κατάρτιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη χρήση κρίσεων και εκτιμήσεων. Τα πραγματικά γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις της Διοίκησης.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρίας. Πραγματοποιείται στρογγυλοποίηση στο πλησιέστερο σε χιλιάδες ευρώ εκτός αν αναφέρεται κάτι διαφορετικό. Τυχόν διαφορές οφείλονται στις εν λόγω στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι βασικές λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν κατά την σύνταξη αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω.

Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα απεικόνιση

Τα κονδύλια που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της NN Hellas επιμετρούνται με τη χρήση του νομίσματος του πρωταρχικού οικονομικού περιβάλλοντος εντός του οποίου λειτουργεί η Εταιρία (“το λειτουργικό νόμισμα”). Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζονται σε χιλιάδες ευρώ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες συναλλάγματος που ίσχυαν κατά την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την εκκαθάριση των εν λόγω συναλλαγών και από τη μετατροπή των χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με την ισοτιμία που ισχύει κατά τη λήξη του έτους, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Οι συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία ως κέρδη ή ζημιές. Οι συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στην εύλογη αξία στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα (καθαρή θέση) περιλαμβάνονται στο αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας εντός της καθαρής θέσης.

Οι συναλλαγματικές διαφορές στον λογαριασμό αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα λοιπά λειτουργικά έξοδα. Οι συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με τη διάθεση των διαθέσιμων προς πώληση χρεωστικών τίτλων θεωρείται ότι αποτελούν εγγενές τμήμα των κεφαλαιακών κερδών και ζημιών που αναγνωρίζονται στα έσοδα επενδύσεων.

Αναγνώριση και αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (απο)αναγνωρίζονται εν γένει κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αποτελεί την ημερομηνία κατά την οποία η NN Hellas αγοράζει ή πωλεί το περιουσιακό στοιχείο. Δάνεια και απαιτήσεις (απο)αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία εξόφλησης, η οποία είναι η ημερομηνία κατά την οποία η NN Hellas παραλαμβάνει ή παραδίδει το περιουσιακό στοιχείο.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποαναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν λήξει ή όταν η NN Hellas έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά κάθε κίνδυνο και όφελος κυριότητας ή δεν έχει πλέον τον έλεγχό του.

Πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές σε επενδύσεις καθορίζονται ως η διαφορά μεταξύ των προσόδων της πώλησης και του αναπόσβεστου κόστους. Για χρεωστικούς τίτλους και μετοχές, το κόστος καθορίζεται από την τιμή κτήσης.

Εύλογη Αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων και υποχρεώσεων

Οι εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων βασίζονται σε μη προσαρμοσμένες προσφερόμενες τιμές αγοράς κατά την ημερομηνία χρηματοοικονομικής θέσης κατά περίπτωση. Η εύλογη αξία που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά μέσα που διακρατά η NN Hellas είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς, ενώ η εύλογη αξία που χρησιμοποιείται για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι η τρέχουσα τιμή ζήτησης.

Οι εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, καθορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, βάσει των αγοραίων συνθηκών που ισχύουν κατά την ημερομηνία κάθε χρηματοοικονομικής θέσης. Ενεργές αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι αγορές στις οποίες οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε η πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζονται από χαμηλά περιθώρια κέρδους. Η αξιολόγηση του κατά πόσο η αγορά είναι ενεργή απαιτεί κρίση, λαμβάνοντας υπ’ όψιν συγκεκριμένους παράγοντες που αφορούν το χρηματοοικονομικό μέσο.

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για τα οποία η εύλογη αξία επιμετρείται ή γνωστοποιείται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις κατηγοριοποιείται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το χαμηλότερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της, ως εξής:

- Επίπεδο 1 - Εισηγμένες (μη προσαρμοσμένες) τιμές αγοράς σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις
- Επίπεδο 2 - Τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικό για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμο.
- Επίπεδο 3 - Τεχνικές αποτίμησης, για τα οποία το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικό για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας είναι μη παρατηρήσιμο.

Στη σημείωση 29.8 γίνεται αναφορά στη βάση καθορισμού της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όταν η NN Hellas έχει νομικό δικαίωμα να συμψηφίζει τα αναγνωρισμένα ποσά και προτίθεται είτε να εξοφλήσει στην καθαρή αξία ή να ρευστοποιήσει το περιουσιακό στοιχείο και να εξοφλήσει ταυτόχρονα την υποχρέωση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό αναφέρεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης,

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εάν διακρατούνται για εμπορικούς σκοπούς ή εάν κατηγοριοποιηθούν στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων κατά την αρχική τους αναγνώριση από τη Διοίκηση. Η Διοίκηση θα προβεί στην εν λόγω κατηγοριοποίηση μόνο εάν αυτό θα εξαλείψει μία λογιστική ασυμμετρία ή εάν τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις διαχειρίζονται στη βάση της εύλογης αξίας.

Η ανωτέρω κατηγορία περιλαμβάνει επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, οι οποίες είναι επενδύσεις που πραγματοποιούνται έναντι ασφαλιστικών υποχρεώσεων για τις οποίες κάθε μεταβολή στην εύλογη αξία των επενδύσιμων περιουσιακών στοιχείων αντισταθμίζεται από ισόποση μεταβολή στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής εξοδοποιούνται στα αποτελέσματα. Τα έσοδα από τόκους που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους. Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος στα «Καθαρά λοιπά έσοδα/έξοδα» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι επενδύσεις αυτές επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Οι προσαρμογές της εύλογης αξίας και τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα, διαθέσιμους προς πώληση μετοχικούς τίτλους και διαθέσιμα προς πώληση αμοιβαία κεφάλαια. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των δαπανών συναλλαγής. Για τα διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα, η διαφορά μεταξύ του κόστους και της ονομαστικής αξίας αποσβένεται. Έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση της μεθόδου πραγματικού επιτοκίου. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία επιμετρούνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία. Έσοδα τόκων από χρεόγραφα που κατηγοριοποιούνται ως Διαθέσιμα προς Πώληση αναγνωρίζονται στα Έσοδα Επενδύσεων στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Έσοδα από μερίσματα μετοχικών τίτλων και αμοιβαίων κεφαλαίων που καταχωρούνται ως Διαθέσιμα

προς πώληση, αναγνωρίζονται στα Έσοδα Επενδύσεων στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν έχει εξαγγελθεί το μέρισμα.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται ως Λοιπά Συνολικά Έσοδα. Κατά τη πώληση, οι σχετικές προσαρμογές στην εύλογη αξία απεικονίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως “Κέρδη/Ζημιές από πώληση/λήξη επενδύσεων”. Για απομειώσεις διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γίνεται αναφορά παρακάτω στο κεφάλαιο “Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων”.

Δάνεια και προκαταβολές

Τα δάνεια αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με πάγιες ή προσδιοριστέες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον του κόστους συναλλαγής. Στη συνέχεια, επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν ζημία απομείωσης. Έσοδα τόκων από δάνεια αναγνωρίζονται στα Έσοδα Επενδύσεων στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη χρήση της μεθόδου πραγματικού επιτοκίου.

Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών

Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών περιλαμβάνουν ασφάλιστρα από ασφαλισμένους. Οι εισπράξεις των ασφαλιστρών γενικά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην σχετική πολιτική της Εταιρίας. Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις την ημερομηνία έκδοσης των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων. Αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και στη συνέχεια επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Απομειώσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η NN Hellas αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχουν υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση και η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται, εάν και μόνο εάν, υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις της απομείωσης συνεπεία ενός ή περισσότερων γεγονότων που επήλθαν μετά από την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (“ζημιόγνο γεγονός”) και το εν λόγω ζημιόγνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που μπορούν να υπολογισθούν με αξιοπιστία. Στην περίπτωση επενδυτικών τίτλων που κατηγοριοποιούνται ως Διαθέσιμοι προς Πώληση, μία σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του χρεογράφου κάτω του κόστους λαμβάνεται υπ’ όψιν, για να καθορισθεί εάν υπήρξε απομείωση των περιουσιακών στοιχείων. Οι όροι “σημαντική” και “παρατεταμένη” ερμηνεύονται κατά περίπτωση χωριστά για συγκεκριμένους μετοχικούς τίτλους.

Ζημιές απομείωσης που αναγνωρίζονται σε μετοχικούς τίτλους δε μπορούν ποτέ να αντιστραφούν μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος. Εάν, σε μεταγενέστερη περίοδο, η ζημία απομείωσης ενός δανείου ή χρεωστικού τίτλου που κατηγοριοποιείται ως διαθέσιμος προς πώληση μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονότα που επήλθε μετά από τη αναγνώριση της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος, η αρχικά αναγνωρισμένη ζημία απομείωσης αντιστρέφεται μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Απομείωση άλλων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Περιουσιακά στοιχεία που έχουν ωφέλιμη ζωή αορίστου διάρκειας – για παράδειγμα η γη – δεν υπόκεινται σε απόσβεση και εξετάζονται ετησίως για απομείωση. Περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση εξετάζονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του περιουσιακού στοιχείου. Η ανακτήσιμη αξία είναι η υψηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του περιουσιακού

στοιχείου μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσης. Για τους σκοπούς της εκτίμησης της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα χαμηλότερα επίπεδα όπου μπορούν να προσδιοριστούν ξεχωριστές ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών-ΜΔΤΡ).

Για την εξέταση της απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται στις ΜΔΤΡ. Κάθε μονάδα στην οποία κατανέμεται η υπεραξία, αντυπροσωπεύει το χαμηλότερο επίπεδο εντός της επιχείρησης στο οποίο παρακολουθείται η υπεραξία για εσωτερικούς διοικητικούς σκοπούς.

Η απομείωση της υπεραξίας εξετάζεται ετησίως ή πιο συχνά εάν γεγονότα ή μεταβολές συνθηκών (λόγω εξωτερικών ή εσωτερικών παραγόντων) υποδηλώνουν ενδεχόμενη απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον του κόστους πώλησης. Οποιαδήποτε απομείωση αναγνωρίζεται αμέσως ως έξοδο και δεν αντिलογίζεται μελλοντικά. Προηγούμενες απομειώσεις μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, πέραν της υπεραξίας, ελέγχονται για ενδεχόμενο αντिलογισμό σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Μισθώσεις

Η NN Hellas συμμετέχει ως μισθωτής σε λειτουργικές μισθώσεις. Οι συνολικές πληρωμές που πραγματοποιούνται βάσει λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κατά την περίοδο της μίσθωσης. Όταν μία λειτουργική μίσθωση καταγγέλλεται πριν τη λήξη της περιόδου μίσθωσης, οποιαδήποτε καταβολή ποινικής ρήτρας που γίνεται στον εκμισθωτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία λαμβάνει χώρα η καταγγελία.

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Τρέχουσα φορολογία

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις φόρων εισοδήματος για την τρέχουσα περίοδο επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί από ή να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές. Τα ποσοστά του φόρου και οι φορολογικοί νόμοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού είναι εκείνα που έχουν θεσπιστεί ή κατ' ουσία θεσπιστεί έως την ημερομηνία χρηματοοικονομικής θέσης στην Ελλάδα στην οποία λειτουργεί η Εταιρία και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος που αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στα αποτελέσματα χρήσης. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τη θέση που έχει πάρει αναφορικά με τη φορολογική δήλωση που σχετίζεται με υποθέσεις στις οποίες οι φορολογικοί κανονισμοί επιδέχονται ερμηνείας και σχηματίζει σχετική πρόβλεψη όπου είναι απαραίτητο.

Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος καθορίζεται με τη χρήση φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία χρηματοοικονομικής θέσης. Οι αναβαλλόμενοι φόροι περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν προεξοφλούνται.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται σε όλες τις προσωρινές διαφορές και στις μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανόν ότι θα υπάρχουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι

αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται από την ίδια φορολογική αρχή και υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

Παροχές προς υπαλλήλους

Προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύναξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και περιλαμβάνονται στα Έξοδα Προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, της επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου)), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο η NN Hellas καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές της Εταιρίας στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Έξοδα Προσωπικού».

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Ο Όμιλος έχει παραχωρήσει δικαιώματα στην αξία των μετοχών της σε εργαζομένους της NN Hellas. Οι παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών του Ομίλου αναγνωρίζονται ως έξοδα προσωπικού κατά την περίοδο παροχής της μισθωτής εργασίας, με αντίστοιχη αύξηση των Αποθεματικών πληρωμών βασιζόμενων σε μετοχών. Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2, το αποθεματικό αυτό στην πραγματικότητα αντιπροσωπεύει μια εισφορά κεφαλαίου από τον Όμιλο, την οποία η Εταιρία έχει στη συνέχεια χρησιμοποιήσει για τις αμοιβές του προσωπικού της.

Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη χρήση της μεθόδου πραγματικού επιτοκίου. Η μέθοδος πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος για τον υπολογισμό του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης και της κατανομής των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη σχετική περίοδο. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί με ακρίβεια τις αναμενόμενες μελλοντικές εκροές ή εισροές κατά την διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή κατά περίπτωση, σε μικρότερη περίοδο στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων. Κατά τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρία αξιολογεί τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπ' όψιν όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου (για παράδειγμα, επιλογές προπληρωμής) αλλά δεν λαμβάνει υπ' όψιν μελλοντικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές που καταβάλλονται ή λαμβάνονται μεταξύ των μερών της σύμβασης που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγής και λοιπές προεξοφλήσεις. Όταν μία απαίτηση απομειώνεται, τα έσοδα από τόκους

αναγνωρίζονται με τη χρήση του επιτοκίου που εφαρμόστηκε για την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών για το σκοπό της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών καταρτίζεται σύμφωνα με την έμμεση μέθοδο, κατηγοριοποιώντας τις ταμειακές ροές ως ταμειακές ροές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Στην καθαρή ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες, τα αποτελέσματα προ φόρων προσαρμόζονται για εκείνα τα κονδύλια στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και τις μεταβολές στα κονδύλια της χρηματοοικονομικής θέσης που δεν οδηγούν σε πραγματικές ταμειακές ροές κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Για τους σκοπούς της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν υπόλοιπα με διάρκεια λήξης μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα κτήσης. Οι επενδύσεις κατατάσσονται ως ταμειακό ισοδύναμο εάν είναι άμεσα μετατρέψιμες σε μετρητά και δεν υπόκεινται σε σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και κτίρια παρουσιάζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία Χρηματοοικονομικής Θέσης. Αυξήσεις της λογιστικής αξίας αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα (καθαρή θέση). Μειώσεις της λογιστικής αξίας που συμψηφίζονται με προηγούμενες αυξήσεις αυτής εγγράφονται σε χρέωση των Λοιπών Συνολικών Εσόδων (καθαρή θέση). Κάθε άλλη μείωση εγγράφεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Αυξήσεις που αντιστρέφουν τη μείωση της αναπροσαρμογής αξίας για το ίδιο περιουσιακό στοιχείο που προηγουμένως είχαν αναγνωρισθεί στα καθαρά αποτελέσματα, αναγνωρίζονται πλέον στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Η απόσβεση αναγνωρίζεται βάσει της εύλογης αξίας και της εκτιμώμενης διάρκειας ωφέλιμης ζωής και υπολογίζεται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης. Η μέση διάρκεια ωφέλιμης ζωής των ακινήτων είναι τα 24 έτη. Κατά τη διάθεση, το σχετικό αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα Κέρδη εις νέον.

Η εύλογη αξία οικοπέδων και κτιρίων βασίζεται σε τακτικές αποτιμήσεις από ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές.

Μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το κονδύλι θα εισρεύσουν στην Εταιρία και το κόστος του κονδυλίου μπορεί να μετρηθεί με αξιοπιστία.

Ο εξοπλισμός απεικονίζεται στο κόστος μείον την συσσωρευμένη απόσβεση και τυχόν ζημίες απομείωσης. Το κόστος των περιουσιακών στοιχείων αποσβένεται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, η οποία εκτιμάται εν γένει ως ακολούθως: για Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές – πέντε (5) έτη και δέκα (10) έτη για έπιπλα και σκεύη. Οι δαπάνες για συντήρηση και επισκευές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως πραγματοποιηθείσες. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για σημαντικές βελτιώσεις, κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους. Η διαφορά μεταξύ του εσόδου από τη διάθεση και της καθαρής λογιστικής αξίας αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως Λοιπά Έσοδα.

Υπεραξία & Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Υπεραξία

Η NN Hellas υιοθέτησε για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α. το 2015 και επέλεξε να μην εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α. 3 αναδρομικά στις συνενώσεις επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α.. Η εξαίρεση των συνενωμένων επιχειρήσεων ισχύει για όλες τις συναλλαγές που πληρούν τον ορισμό του Δ.Π.Χ.Α. σχετικά με αυτές (συμπεριλαμβανομένων συνενώσεων εκτός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3, ανεξάρτητα από την αρχική του κατάταξη σύμφωνα με τις Ευρέως Αποδεκτές Λογιστικές πολιτικές που εφάρμοζε προηγουμένως η οντότητα). Η επίπτωση της εξαίρεσης στο Δ.Π.Χ.Α. 1 είναι ότι οι συνενώσεις επιχειρήσεων πριν την ημερομηνία μετάβασης δεν χρειάζεται να αναδιατυπωθούν.

Καθώς χρησιμοποιήθηκε η εξαίρεση του Δ.Π.Χ.Α. 1 για τις συνενώσεις επιχειρήσεων, η υπεραξία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ανοίγματος σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., αναφέρεται στη λογιστική αξία που είχε πριν από την ημερομηνία μετάβασης σύμφωνα με τις Ευρέως Αποδεκτές Λογιστικές Πολιτικές που εφαρμόζονταν προηγουμένως, προσαρμοσμένη, κατά περίπτωση, μόνο για δύο πράγματα: (α) οποιαδήποτε προηγουμένως αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού που δεν πληρούν τις προδιαγραφές για αναγνώριση σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. (β) οποιαδήποτε ζημία απομείωσης που θα είχε προέλθει από τον έλεγχο απομείωσης κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., βάσει των συνθηκών που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Επομένως, κατά την ημερομηνία μετάβασης, η Εταιρία αναγνώρισε τη λογιστική αξία ύψους 29,3 εκατομμυρίων ευρώ, σύμφωνα με τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις βάσει των Ευρέως Αποδεκτών Λογιστικών Αρχών κατά την 31/12/2013. Η εν λόγω υπεραξία προήλθε από την απορρόφηση της " INGA.E.Ομαδικών & Ατομικών Ασφαλίσεων Ζωής " το 2010.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης μείον τυχόν συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας της. Η Εταιρία πραγματοποιεί έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας τουλάχιστον ετησίως.

Λογισμικό

Λογισμικό που έχει αγορασθεί ή δημιουργηθεί εσωτερικά για ίδια χρήση αναφέρεται στο κόστος μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Η απόσβεση υπολογίζεται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά την ωφέλιμη διάρκεια ζωής η οποία είναι πέντε (5) έτη. Η απόσβεση απεικονίζεται στα λοιπά λειτουργικά έξοδα.

Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται κατά κύριο λόγο από τη δεκαετή σύμβαση (με δυνατότητα ανανέωσης για άλλα 5 έτη) διάθεσης προϊόντων (bancassurance) που παρέχει στην NN Hellas πρόσβαση στο τραπεζικό δίκτυο της Τράπεζας Πειραιώς και επιμετρούνται στο κόστος μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Η οικονομική ζωή του περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται λαμβάνοντας υπ' όψιν την περίοδο κατά την οποία αναμένεται να αποφέρει οικονομικά οφέλη, αλλά όχι με διάρκεια μεγαλύτερη της διάρκειας της σύμβασης διανομής και βάσει όλων των οικονομικών και νομικών παραγόντων όπως η σταθερότητα του κλάδου, η ανταγωνιστική θέση και η περίοδος ελέγχου επί των περιουσιακών στοιχείων. Η διάρκεια ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται από τη σύμβαση διανομής. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα "Λοιπά λειτουργικά έξοδα".

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Ασφαλιστήρια συμβόλαια χαρακτηρίζονται αυτά που φέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο ή/και περιλαμβάνουν προαιρετικά χαρακτηριστικά συμμετοχής. Η Εταιρία εξετάζει τον ασφαλιστικό κίνδυνο κατά την πώληση του προϊόντος κατά την αρχική αναγνώριση. Από τη στιγμή που ένα συμβόλαιο έχει ταξινομηθεί ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο, παραμένει ασφαλιστήριο συμβόλαιο έως την λήξη του ακόμη και εάν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειώνεται σημαντικά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, εκτός εάν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις εξαλειφθούν ή λήξουν.

Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις μελλοντικών εκροών που θα απαιτηθούν σε περίπτωση αποζημιώσεων, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που σχετίζονται με τις εν λόγω ζημιές. Οι μεταβολές στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4 "Ασφαλιστήρια Συμβόλαια". Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4, ο ασφαλιστικός φορέας μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει τις υφισταμένες προ των Δ.Π.Χ.Α. λογιστικές πρακτικές για ασφαλιστήρια συμβόλαια, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις

Υποχρεώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων Ζωής

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής υπολογίζονται εν γένει με βάση μία συνετή αναλογιστική μέθοδο. Οι μεθοδολογίες που ακολουθούνται αντανακλούν τις προηγούμενες εποπτικές απαιτήσεις και πρακτικές για συγκεκριμένα χαρακτηριστικά προϊόντων.

Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις στα παραδοσιακά ασφαλιστήρια ζωής υπολογίζονται ως η διαφορά που προκύπτει μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των εκροών λόγω ασφαλιστικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική εταιρία για κάθε συμβόλαιο ασφαλίσεως ζωής και της αναλογιστικής παρούσας αξίας των καθαρών ασφαλίσεων που οφείλονται από τον ασφαλισμένο και είναι καταβλητέα στην ασφαλιστική εταιρία κατά την διάρκεια ισχύος του συμβολαίου.

Ορισμένα συμβόλαια περιέχουν ελάχιστες εγγυήσεις (τόκους) για τα πληρωτέα ποσά σε περίπτωση θανάτου ή λήξης του συμβολαίου. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις καλύπτουν την επίπτωση των εν λόγω ελάχιστων υποχρεώσεων (τόκων), λαμβάνοντας υπ' όψιν τη διαφορά μεταξύ της πιθανής ελάχιστης πληρωτέας παροχής και του συνολικού υπολοίπου του λογαριασμού, την αναμενόμενη θνησιμότητα και τα ποσοστά ακυρώσεων.

Για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά συμμετοχής στα κέρδη, αναγνωρίζεται ένα ποσό επιμερισμού κερδών για το ποσό των μη πραγματοποιηθέντων κερδών επενδύσεων με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής για συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδύσεις που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο απεικονίζονται γενικώς στην αξία λογαριασμού των σχετικών επενδύσεων.

Υποχρεώσεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και ασφαλιστικούς κινδύνους σε ισχύ

Οι υποχρεώσεις υπολογίζονται κατ' αναλογία με τις περιόδους κάλυψης κινδύνων που δεν έχουν ακόμη λήξει. Για ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία καλύπτουν έναν αυξανόμενο κίνδυνο κατά τη διάρκεια του συμβολαίου με χρεώσεις ασφαλίσεων ανεξαρτήτως της ηλικίας, ο εν λόγω κίνδυνος λαμβάνεται υπ' όψιν κατά τον καθορισμό της υποχρέωσης. Για την κάλυψη υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια που δεν έχουν λήξει και που ενδέχεται να υπερβούν τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και τα ασφάλιστρα που οφείλονται αναφορικά με τα εν λόγω συμβόλαια σχηματίζονται περαιτέρω αποθέματα.

Υποχρεώσεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις

Οι υποχρεώσεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις υπολογίζονται στο ύψος της εκτιμώμενης πρόβλεψης με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες για κάθε αναγγελθείσα περίπτωση χωριστά και κατά προσέγγιση βάσει της παρελθούσας εμπειρίας. Επιπρόσθετα, οι υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) στην ασφαλιστική εταιρία κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και για έξοδα διαχείρισης των ζημιών.

Συμβάσεις αντασφάλισης

Η Εταιρία εκχωρεί συμβάσεις αντασφάλισης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της, με όρια παρακράτησης που ποικίλουν ανά γραμμή εργασιών. Τα αντασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έξοδα, λαμβάνοντας υπ' όψιν την κατάταξη του προϊόντος της αντασφάλισης. Το κόστος αντασφάλισης που σχετίζεται με συμβάσεις μακράς διάρκειας υπολογίζεται για τη συνολική διάρκεια των υποκείμενων συμβολαίων αντασφάλισης, με τη χρήση παραδοχών που συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των εν λόγω συμβολαίων.

Οι αντασφαλιστικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν υπόλοιπα που οφείλονται από εταιρίες αντασφάλισης για εκχωρούμενες ασφάλισεις (η συμμετοχή αντασφαλιστών σε εκκρεμείς ζημιές, σε μαθηματικά αποθεματικά και προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα). Τα εισπρακτέα ποσά από τους αντασφαλιστές εκτιμώνται με τρόπο που συνάδει με τις υποκείμενες συμβατικές υποχρεώσεις, τις προβλέψεις για εκκρεμείς ζημιές ή διευθετημένες αποζημιώσεις που σχετίζονται με τα αντασφαλισθέντα συμβόλαια και σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση αντασφάλισης.

Εάν υπάρξει απομείωση μιας απαίτησης ανασφάλισης, η Εταιρία μειώνει ανάλογα τη λογιστική της αξία και αναγνωρίζει την απομείωση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Μια απαίτηση ανασφάλισης απομειώνεται εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις, συνεπεία γεγονότος που επήλθε μετά την αρχική αναγνώριση της ανασφαλιστικής απαίτησης, ότι η Εταιρία μπορεί να μην εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται προς αυτή υπό τους όρους της σύμβασης και το γεγονός έχει μία αξιόπιστα μετρούμενη επίπτωση στα ποσά που θα εισπράξει η Εταιρία από τον ανασφαλιστή.

Έλεγχος Επάρκειας Αποθεμάτων

Η επάρκεια των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, μη συμπεριλαμβανομένων των Μεταφερόμενων Εξόδων Πρόσκτησης (ΜΕΠ), αξιολογείται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων από την Εταιρία. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη σύγκριση των σχηματισμένων ασφαλιστικών υποχρεώσεων με τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων της.

Εάν προκύψει ότι υπάρχει έλλειμμα, τότε αυτό αναγνωρίζεται αμέσως και επιβαρύνει τις ασφαλιστικές προβλέψεις της περιόδου και συνεπώς τα σχετικά αποτελέσματα της περιόδου.

Επενδυτικά Συμβόλαια

Ασφαλιστήρια συμβόλαια που δε φέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο απεικονίζονται ως επενδυτικά συμβόλαια. Οι υποχρεώσεις των επενδυτικών συμβολαίων παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (συμπεριλαμβανομένων ορισμένων αρχικών εξόδων πρόσκτησης).

Η σημαντικότητα του ασφαλιστικού κινδύνου αξιολογείται αρχικά σε σχέση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων. Τα υπό αξιολόγηση χαρακτηριστικά συμπεριλαμβάνουν το επίπεδο της παροχής κινδύνου, ξεχωριστές χρεώσεις που συνδέονται με τον κίνδυνο και τις διαδικασίες που ακολουθούνται στην ανάληψη κινδύνου για την ασφαλιστική κάλυψη που αξιολογείται.

Εάν η κατηγοριοποίηση δε μπορεί να αποφασισθεί βάσει των ανωτέρω, η Εταιρία προβαίνει σε ποσοτική αξιολόγηση των πρόσθετων παροχών που ενδέχεται να καταβληθούν κατά την επέλευση του ασφαλισμένου γεγονότος ως ποσοστό του σχηματισμένου αποθεματικού.

Οι υποχρεώσεις που αφορούν σε επενδυτικά συμβόλαια DAF (Deposit Administration Funds – Συμβόλαια Διαχείρισης Ομαδικών Συνταξιοδοτικών Κεφαλαίων) παρουσιάζονται στην αξία λογαριασμού των ασφαλισμένων.

Η Εταιρία διενεργεί έλεγχο για το επίπεδο του ασφαλιστικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση ώστε να καθορίσει την αρχική κατηγοριοποίηση. Μόλις κατηγοριοποιηθεί το συμβόλαιο ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο, παραμένει με αυτή τη μορφή έως ότου όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις εξαλειφθούν ή λήξουν. Αντιθέτως, όταν κατηγοριοποιείται αρχικά ως επενδυτικό προϊόν, οι έλεγχοι θα πρέπει να εκτελούνται σε τακτική βάση ώστε να επιβεβαιώνεται ότι η σύμβαση δεν έχει μετατραπεί σε ασφαλιστήριο συμβόλαιο, λόγω αύξησης του επιπέδου ασφαλιστικού κινδύνου σε σχέση με το σχηματισμένο απόθεμα.

Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης (ΜΕΠ)

Οι προμήθειες και τα λοιπά άμεσα έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κεφαλαιοποιούνται ως περιουσιακό στοιχείο του ενεργητικού, και μεταφέρονται στις χρήσεις ανάλογα με την αναμενόμενη διάρκεια τους. Κατά την υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α. το 2015, η Εταιρία εισήγαγε τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης σε προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit Linked), όπως και στα λοιπά προϊόντα ζωής.

Τα ΜΕΠ αποσβένονται γενικά κατά την περίοδο πληρωμής ασφαλίσεων κατ' αναλογία με τα έσοδα ή τα μεικτά αναμενόμενα κέρδη των συμβολαίων.

Η Εταιρία αξιολογεί την ανακτησιμότητα των ΜΕΠ κατά την αρχική τους αναγνώριση και ακολούθως ελέγχονται σε τακτική βάση κατά τον έλεγχο επάρκειας αποθεμάτων βάσει Δ.Π.Χ.Α. 4.

Ακαθάριστα Έσοδα από Ασφάλιστρα

Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένο έσοδο αναλογικά της περιόδου ασφάλισης. Τα ασφάλιστρα εφάπαξ καταβολής από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις αναγνωρίζονται κατά την είσπραξη.

Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται γενικά κατά την παροχή της υπηρεσίας. Οι αμοιβές για την παροχή διαχειριστικών και λοιπών συμβουλευτικών υπηρεσιών χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται βάσει των εν ισχύ συμβάσεων υπηρεσιών κατά την παροχή της υπηρεσίας. Οι αμοιβές διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με επενδυτικά κεφάλαια και οι αμοιβές για συμβάσεις επενδύσεων αναγνωρίζονται σε αναλογική βάση κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α)

Οι αρχές που παρουσιάζονται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί σύμφωνα με τα νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες, όπως εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.B.) και εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), και ισχύουν από τη 1η Ιανουαρίου 2018 ή και αργότερα:

▪ Δ.Π.Χ.Α. 9 Χρηματοοικονομικά μέσα – Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται η εφαρμογή του νωρίτερα. Η τελική έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 9 αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα και αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση* και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμιση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

- Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών
- Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων

Επιπρόσθετα, το Δ.Π.Χ.Α. 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δε θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δε θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο Δ.Λ.Π. 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων σε εκείνες τις περιπτώσεις που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, για τις απαιτήσεις εκείνες που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά από την αρχική τους αναγνώριση, η πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσων αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macrohedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του Δ.Π.Χ.Α. 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Παρά το γεγονός πως το Δ.Π.Χ.Α. 9 εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018, το Σ.Δ.Λ.Π. (IASB) εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου 2016 τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 4 με τίτλο «Applying IFRS 9 “Financial Instruments” with IFRS 4 “Insurance Contracts”» (Εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» σε συνδυασμό με το Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»), οι οποίες επιτρέπουν την εφαρμογή προσωρινής απαλλαγής από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2021. Η εξαίρεση αυτή είναι διαθέσιμη μόνο σε οντότητες που συνδέονται με ασφαλιστικές δραστηριότητες. Δεδομένου ότι κύρια δραστηριότητα της NN Hellas είναι η παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών, καθώς πάνω από το 90% των υποχρεώσεων της συνδέονται με ασφαλιστικές δραστηριότητες, όπως ορίζεται στην προαναφερθείσα τροποποίηση, πληρούνται οι προϋποθέσεις αναβολής της ημερομηνίας έναρξης του Δ.Π.Χ.Α. 9. Συνεπώς, η NN Hellas θα ξεκινήσει την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 την 1 Ιανουαρίου 2021 μαζί με το Δ.Π.Χ.Α. 17.

Επιπλέον, η παραπάνω τροποποίηση απαιτεί ορισμένες πρόσθετες γνωστοποιήσεις σχετικά με το εάν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 πληρούν τον ορισμό των «Ταμειακών ροών που είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων», καθώς και πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και κατά πόσο τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού είναι «χαμηλού πιστωτικού κινδύνου». Στο πλαίσιο αυτό, ο «χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος» είναι ισοδύναμος με τον «επενδυτικό βαθμό», όπως ορίζεται από τους οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (κατά κανόνα μια αξιολόγηση BBB- ή υψηλότερη). Αυτές οι πρόσθετες γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται αντίστοιχα στη σημείωση 29.8 «Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεις» και στη σημείωση 29.4

«Κίνδυνος αγοράς και πιστωτικός κίνδυνος». Οι γνωστοποιήσεις αυτές αντικατοπτρίζουν τα τρέχοντα επιχειρηματικά μοντέλα και τις τρέχουσες λογιστικές ερμηνείες. Συνεπώς, αυτές ενδέχεται να αλλάξουν κατά την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 και του Δ.Π.Χ.Α. 17 το 2022.

Η Εταιρία προετοιμάζεται για την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 και του Δ.Π.Χ.Α. 17 σε ένα συνδυασμένο έργο.

▪ **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»: Εφαρμόζοντας το Δ.Π.Χ.Α. 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το Δ.Π.Χ.Α. 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Την 12/9/2017 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- οι ασφαλιστικές εταιρίες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με τις ασφάλειες, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 και
- όλες οι εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το Δ.Π.Χ.Α. 9 έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά εισοδήματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Η Εταιρία θα κάνει χρήση της παραπάνω τροποποίησης, και θα ξεκινήσει την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 την 1 Ιανουαρίου 2022 ταυτόχρονα με το Δ.Π.Χ.Α. 17.

▪ **Δ.Π.Χ.Α. 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις»**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022. Την 28/05/2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Τον Μάιο του 2017, το Σ.Δ.Λ.Π. πρόέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του Δ.Π.Χ.Α. 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το Δ.Π.Χ.Α. 4. Σκοπός του έργου του Σ.Δ.Λ.Π. ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το Δ.Π.Χ.Α. 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Εταιρία προετοιμάζεται για την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 17 και του Δ.Π.Χ.Α. 9 σε ένα συνδυασμένο έργο.

▪ **Δ.Π.Χ.Α. 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1/01/2018

Το Δ.Π.Χ.Α. 15 καθιερώνει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης εσόδων για τον προσδιορισμό του χρόνου αναγνώρισης και του ποσού του εσόδου και αντικαθιστά τις υφιστάμενες οδηγίες για την αναγνώριση του, συμπεριλαμβανομένου του Δ.Λ.Π. 18 «Έσοδα», του Δ.Λ.Π. 11 «Συμβάσεις Κατασκευής» και της Διερμηνείας 13 «Προγράμματα πιστότητας πελατών».

Το Δ.Π.Χ.Α. 15 εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες, εκτός από αυτές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων όπως:

- Χρηματοοικονομικά μέσα και λοιπά συμβατικά δικαιώματα ή υποχρεώσεις, εντός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», Δ.Π.Χ.Α. 10 «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις», Δ.Π.Χ.Α. 11 «Από Κοινού Συμφωνίες», Δ.Λ.Π. 27 «Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις» και Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρίες και Κοινοπραξίες»,

- Μισθώσεις, εντός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις» (ή Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις»), και
- Ασφαλιστήρια συμβόλαια, εντός του πλαισίου του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Συνεπώς, τα έσοδα από τόκους και προμήθειες που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών μέσων θα εξακολουθήσουν να είναι εκτός του πλαισίου εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 15.

Το Δ.Π.Χ.Α. 15 διευκρινίζει ότι το έσοδο θα πρέπει να αναγνωρίζεται στο ποσό που αντιστοιχεί στο τίμημα που η οικονομική οντότητα αναμένει ότι δικαιούται σε αντάλλαγμα για την μεταβίβαση αγαθών και υπηρεσιών. Εισάγει την έννοια της αναγνώρισης εσόδου βάσει των υποχρεώσεων εκτέλεσης καθώς αυτές εκπληρώνονται και ο έλεγχος του αγαθού ή της υπηρεσίας (δηλαδή η δυνατότητα κατεύθυνσης της χρήσης και απόκτησης του οφέλους από αυτά) αποκτάται από τον πελάτη. Για τις προμήθειες που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου, όπως προμήθειες για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίων και επενδυτικών συμβουλών και τις μεταβλητές αμοιβές οι οποίες βασίζονται στην απόδοση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία, η αμοιβή αναγνωρίζεται καθώς η υπηρεσία παρέχεται στον πελάτη, υπό την προϋπόθεση ότι είναι πιθανό να μην υπάρξει σημαντικός αντιλογισμός του τιμήματος.

Εκτενείς γνωστοποιήσεις θα απαιτούνται σε σχέση με το έσοδο που αναγνωρίστηκε και αυτό που αναμένεται να αναγνωριστεί από υπάρχουσες συμβάσεις.

Το Δ.Π.Χ.Α. 15 τροποποιήθηκε τον Απρίλιο του 2016, προκειμένου να παράσχει διευκρινίσεις, συμπεριλαμβανομένης αυτής για τον εντοπισμό των υποχρεώσεων εκτέλεσης εντός μίας σύμβασης.

Η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 15 την 01 Ιανουαρίου 2018 δεν επηρέασε τα Ιδία Κεφάλαια της Εταιρίας την ημερομηνία αυτή. Επιπλέον, δεν υπήρξε καμία επίδραση στα καθαρά αποτελέσματα του 2017.

▪ Δ.Π.Χ.Α. 16: Μισθώσεις

Το Δ.Π.Χ.Α. 16, το οποίο αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις» και σχετικές διερμηνείες, εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής, εντός της Κατάστασης της Χρηματοοικονομικής Θέσης για τους μισθωτές, σύμφωνα με το οποίο η ταξινόμηση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή, ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, καταργείται και όλες οι μισθώσεις αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις χρηματοδοτικές μισθώσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17. Το νέο πρότυπο προβλέπει την αναγνώριση του «δικαιώματος χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού» ('right of use asset') και της «υποχρέωσης από μισθώσεις» ('lease liability'), κατά την έναρξη της μίσθωσης, σε περίπτωση που υπάρχει συμβόλαιο ή μέρος συμβολαίου που αποδίδει στον μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για μία χρονική περίοδο έναντι τιμήματος.

Το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου Ενεργητικού, αρχικά επιμετράται στο κόστος, το οποίο αποτελείται από το ποσό της υποχρέωσης από μισθώσεις, πλέον τα μισθώματα που καταβλήθηκαν στον εκμισθωτή κατά ή πριν την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, μείον τυχόν κίνητρα προς τον μισθωτή που εισπράχθηκαν, την αρχική εκτίμηση για κόστη αποκατάστασης και αρχικά άμεσα κόστη που πραγματοποιήθηκαν από τον μισθωτή, και εν συνεχεία επιμετράται στο κόστος, μείον σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Η υποχρέωση από μισθώσεις, αρχικά αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου μίσθωσης που ακόμη δεν έχουν καταβληθεί.

Κατά συνέπεια, η σταθερή μέθοδος αναγνώρισης του εξόδου από λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17 αντικαθίσταται από την απόσβεση του «δικαιώματος χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού» και τον τόκο-έξοδο της «υποχρέωσης από μισθώσεις». Η αναγνώριση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού από τους μισθωτές, όπως περιγράφεται ανωτέρω, δεν απαιτείται για ορισμένες βραχυπρόθεσμης διάρκειας μισθώσεις και μισθώσεις στοιχείων ενεργητικού χαμηλής αξίας. Επιπροσθέτως, ο λογιστικός χειρισμός για τους εκμισθωτές δεν επηρεάζεται ουσιαστικά από τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16.

Η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 01 Ιανουαρίου 2019 δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση τα Ιδία Κεφάλαια της Εταιρίας και κατ' επέκταση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας του 2019.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών**

Η τροποποίηση αναφέρεται α) στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά β) τη λογιστική τροποποιήσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, από παροχές που διακανονίζονται σε μετρητά σε παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους και γ) την ταξινόμηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται καθαρές από φορολογικές κρατήσεις.

Συγκεκριμένα, η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μία παροχή που εξαρτάται από την αξία μετοχών και διακανονίζεται σε μετρητά επιμετράται χρησιμοποιώντας την ίδια προσέγγιση με τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους. Επιπροσθέτως, διευκρινίζει ότι η υποχρέωση που σχετίζεται με μία παροχή που εξαρτάται από την αξία μετοχών και διακανονίζεται σε μετρητά και τροποποιείται σε παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους αποαναγνωρίζεται και η παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του συμμετοχικού τίτλου κατά την ημερομηνία τροποποίησης, ενώ η όποια διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα.

Επιπλέον, μία παροχή που εξαρτάται από την αξία μετοχών, που διακανονίζεται μετά από τον παρακρατηθέντα φόρο εκ μέρους του εργαζομένου (καθαρός διακανονισμός) ταξινομείται ως παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους στο σύνολό της, υπό την προϋπόθεση ότι η παροχή θα είχε ούτως ή άλλως ταξινομηθεί με αυτό τον τρόπο, εάν δεν περιλάμβανε το στοιχείο του καθαρού διακανονισμού.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα»: Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η μεταφορά ενός ακινήτου, συμπεριλαμβανομένου ενός ακινήτου υπό κατασκευή ή ανάπτυξη, εντός ή εκτός των επενδύσεων σε ακίνητα, θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο όταν συντελείται αλλαγή στη χρήση του ακινήτου. Αυτή η αλλαγή στη χρήση πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και θα πρέπει να τεκμηριώνεται καταλλήλως.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2014-2016**

Οι βελτιώσεις ισχύουν για χρήσεις με έναρξη από 01/01/2017 και 01/01/2018. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων μέσω του κύκλου 2014-2016 των ετήσιων βελτιώσεων παρέχει διευκρινήσεις σχετικές με το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρίες και Κοινοπραξίες»: Διευκρινίζεται ότι κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, αμοιβαία κεφάλαια και παρόμοιες εταιρίες μπορούν να επιλέξουν να επιμετρήσουν τις συμμετοχές τους σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Αυτή η επιλογή πραγματοποιείται χωριστά για κάθε συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

- **Διερμηνεία 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 01/01/2018. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 22 παρέχει τις απαιτήσεις αναφορικά με το ποια συναλλαγματική ισοτιμία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την απεικόνιση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα που περιλαμβάνουν προκαταβολές. Η διερμηνεία αποσαφηνίζει ότι σε αυτή την περίπτωση η ημερομηνία συναλλαγής για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την αρχική αναγνώριση του σχετικού στοιχείου ενεργητικού, εξόδου ή εσόδου είναι η ημερομηνία της προκαταβολής, δηλαδή η ημερομηνία που η οικονομική οντότητα αρχικά αναγνώρισε το μη χρηματικό στοιχείο ενεργητικού (προπληρωμένο έξοδο επόμενων χρήσεων) ή το μη

χρηματικό στοιχείο παθητικού (έσοδο επόμενων χρήσεων) που προέκυψε από την προκαταβολή του τιμήματος. Εάν υπάρχουν πολλαπλές προκαταβολές δοθείσες ή ληφθείσες, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να προσδιορίσει μία ημερομηνία συναλλαγής για κάθε καταβολή ή είσπραξη.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε σημαντική επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

- **Δ.Λ.Π. 19, Τροποποίηση – Τροποποίηση Προγράμματος, Περικοπή ή Διακανονισμός Ακίνητα (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2019, δεν έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)**

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι όταν μία αλλαγή σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών δηλαδή τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός πραγματοποιείται και απαιτείται επαναμέτρηση της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης καθορισμένων παροχών, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι αναθεωρημένες αναλογιστικές παραδοχές από την επαναμέτρηση προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα. Επιπροσθέτως, η τροποποίηση περιλαμβάνει διευκρινίσεις αναφορικά με την επίδραση μιας τροποποίησης προγράμματος, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις για το ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου.

Η Εταιρία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των Δ.Π.Χ.Α. – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019, δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)**

Οι βελτιώσεις εισάγουν σημαντικές αλλαγές σε διάφορα πρότυπα καθώς:

- Με τις τροποποιήσεις του **Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»** και **Δ.Π.Χ.Α. 11 «Από κοινού Συμφωνίες»**, αποσαφηνίστηκε ο τρόπος με τον οποίο μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει την αύξηση της συμμετοχής της σε μια από κοινού δραστηριότητα που πληροί τον ορισμό της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης η οποία θεωρείται από κοινού δραστηριότητα, τότε η συναλλαγή αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σε στάδια και ο αποκτών επαναμετρά το σύνολο της συμμετοχής που κατείχε προηγουμένως επί των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της από κοινού δραστηριότητας σε εύλογη αξία. Εν αντιθέσει, αν ένα μέρος αποκτά από κοινού έλεγχο σε μια επιχείρηση η οποία θεωρείται από κοινού δραστηριότητα, τότε η συμμετοχή που κατείχε προηγουμένως δεν επαναμετράται.
- Οι βελτιώσεις στο **Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι Εισοδήματος»** διευκρίνισαν ότι όλες οι επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από μερίσματα, περιλαμβανομένων και των πληρωμών από χρηματοοικονομικά μέσα που καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια, θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, στην κατάσταση συνολικών εσόδων ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το που είχε αναγνωριστεί η αρχική συναλλαγή ή το γεγονός που δημιούργησε τα διανεμόμενα κέρδη που οδήγησαν στο μέρισμα.
- Με τις τροποποιήσεις του **Δ.Λ.Π. 23 «Κόστος Δανεισμού»** αποσαφηνίστηκε ότι κάθε δανεισμός που λήφθηκε αρχικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρούσε τις προϋποθέσεις, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού όταν ουσιαστικά όλες οι αναγκαίες δραστηριότητες προετοιμασίας του περιουσιακού στοιχείου για την προοριζόμενη χρήση ή πώλησή του έχουν περατωθεί.

Οι βελτιώσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Τροποποιήσεις στο **Δ.Λ.Π. 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες»** (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι το **Δ.Π.Χ.Α. 9 'Χρηματοοικονομικά Μέσα'**, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων απομείωσης, έχει εφαρμογή στις μακροπρόθεσμες συμμετοχές στις συγγενείς και κοινοπραξίες οι

οποίες αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης της εταιρίας στη συγγενή ή κοινοπραξία αλλά δεν λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με την τροποποίηση, τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών στις συγγενείς και κοινοπραξίες ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 28 δε θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων του Δ.Π.Χ.Α. 9, οι οποίες εφαρμόζονται στις εν λόγω μακροπρόθεσμες συμμετοχές πριν από την εφαρμογή των απαιτήσεων για την κατανομή της ζημιάς και της απομείωσης κατά το Δ.Λ.Π. 28.

Οι συγκεκριμένες αλλαγές δεν έχουν επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

▪ **ΕΔΔ.Π.Χ.Α. 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Η διερμηνεία παρέχει διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των απαιτήσεων αναγνώρισης και επιμέτρησης του Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι Εισοδήματος» όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με χειρισμούς φόρου εισοδήματος. Σε αυτή την περίπτωση, η αναγνώριση και η επιμέτρηση των τρεχουσών ή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά), στη φορολογική βάση, σε μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, καθώς και φορολογικές απαιτήσεις και φορολογικούς συντελεστές που καθορίζονται εφαρμόζοντας την Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 23.

Σύμφωνα με τη διερμηνεία, κάθε αβεβαιότητα σχετικά με χειρισμό φόρου εξετάζεται ξεχωριστά ή συνολικά ως ομάδα, ανάλογα με το ποια προσέγγιση προβλέπει καλύτερα την άρση της αβεβαιότητας και η οικονομική οντότητα θα πρέπει να υποθέτει ότι μια φορολογική αρχή που έχει το δικαίωμα να εξετάσει χειρισμούς φόρων θα τους εξετάσει και θα έχει πλήρη γνώση κάθε σχετικής πληροφορίας.

Αν μια οικονομική οντότητα καταλήξει ότι είναι πιθανό η φορολογική αρχή να αποδεχθεί έναν αβέβαιο χειρισμό φόρου, θα πρέπει να προσδιορίσει τη λογιστική αντιμετώπιση των φόρων εισοδήματος σύμφωνα με αυτόν τον χειρισμό φόρου. Αν καταλήξει ότι δεν είναι πιθανό ο χειρισμός να γίνει αποδεκτός, το αποτέλεσμα της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό του φόρου εισοδήματος θα αποτυπωθεί στην περίοδο κατά την οποία έγινε ο προσδιορισμός αυτός, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο που προβλέπει καλύτερα την άρση της αβεβαιότητας (δηλαδή το πιο πιθανό ποσό ή τη μέθοδο της αναμενόμενης αξίας).

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις που έγιναν για την αναγνώριση και την επιμέτρηση αβέβαιων χειρισμών φόρων θα πρέπει να επανεξετάζονται όποτε οι συνθήκες μεταβάλλονται ή προκύπτουν νέες πληροφορίες που επηρεάζουν τις παραδοχές αυτές (π.χ. ενέργειες από τη φορολογική αρχή, στοιχεία ότι έχει λάβει μια συγκεκριμένη θέση σε σχέση με κάποιο παρόμοιο θέμα ή η λήξη του δικαιώματος της να εξετάσει έναν συγκεκριμένο χειρισμό φόρου).

Η Εταιρία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

▪ **Τροποποιήσεις σε αναφορές σχετικά με το εννοιολογικό πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020, δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)**

Το Μάρτιο του 2018, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο. Το εν λόγω πλαίσιο αντικαθιστά την προηγούμενη μορφή η οποία εξεδόθη το 2010. Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εισήγαγαν ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, επικαιροποιημένους ορισμούς αναφορικά με τα στοιχεία του Ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τα κριτήρια αποαναγνώρισης, καθώς επίσης και διευκρινήσεις σχετικά με άλλα σημαντικά πεδία.

Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020, δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)**

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις σχετικά με τον ορισμό της επιχείρησης σε «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» του Δ.Π.Χ.Α. 3 με σκοπό να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να καθορίσουν αν το σύνολο των αποκτώμενων δραστηριοτήτων και των στοιχείων του Ενεργητικού συνιστούν επιχείρηση ή όχι. Αποσαφηνίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον ορισμό της επιχείρησης, καταργούν την αξιολόγηση για το εάν οι συμμετέχοντες στην αγορά δύνανται να αντικαταστήσουν τα στοιχεία που λείπουν, προσθέτουν οδηγίες για να βοηθήσουν τις οικονομικές οντότητες να αξιολογήσουν αν οι αποκτώμενες διαδικασίες θεωρούνται σημαντικές, περιορίζουν τους ορισμούς της επιχείρησης και των εκρών της και εισάγουν έναν προαιρετικό έλεγχο σχετικά με τη συγκέντρωση της εύλογης αξίας (fair value concentration test).

Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 8: Ορισμός της έννοιας του Ουσιώδους Μεγέθους (Material) (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020, δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.)**

Οι τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» αποσκοπούν στο να ευθυγραμμιστούν όλα τα πρότυπα με τον ορισμό του Ουσιώδους Μεγέθους και να αποσαφηνίσουν συγκεκριμένες πτυχές αυτού. Ο νέος ορισμός αναφέρει ότι «μια πληροφορία θεωρείται ουσιώδης αν η παράλειψή της, ανακρίβεια ή συγκάλυψή της αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι κύριοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, βάσει των οποίων παράσχουν χρηματοοικονομική πληροφόρηση για μια συγκεκριμένη οικονομική οντότητα. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι το ουσιώδες μέγεθος (materiality) θα εξαρτάται από τη φύση και το μέγεθος της πληροφορίας.

Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Σημαντικές Λογιστικές Κρίσεις, Εκτιμήσεις και Παραδοχές της Διοίκησης

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων απαιτεί όπως η Διοίκηση της Εταιρίας προβαίνει σε σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις που επηρεάζουν τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις γνωστοποιήσεις ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα. Η αβεβαιότητα σχετικά με αυτές τις παραδοχές και τις εκτιμήσεις σε σχέση με τα πραγματικά γεγονότα ενδέχεται να οδηγήσει σε σημαντικές μελλοντικές προσαρμογές της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Οι εκτιμήσεις και κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκίων μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται εύλογα υπό τις περιστάσεις. Η Διοίκηση της Εταιρίας θεωρεί ότι οι λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Λογιστικές Κρίσεις

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρίας, η Διοίκηση έχει πραγματοποιήσει τις παρακάτω κρίσεις, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

- Ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια

Ασφαλιστήρια συμβόλαια χαρακτηρίζονται αυτά που φέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο ή/και περιλαμβάνουν προαιρετικά χαρακτηριστικά συμμετοχής. Σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου NN, ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός όταν είναι μεγαλύτερος του 5% επί του αποθέματος ή του κεφαλαίου.

- Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Η Εταιρία εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί σε σημαντικό βαθμό την εφαρμογή κρίσης. Ανάμεσα στους παράγοντες που συνεκτιμούνται για τέτοιες κρίσεις είναι και η κανονική διακύμανση στην τιμή της μετοχής, η οικονομική κατάσταση και η βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, οι αποδόσεις του κλάδου, τεχνολογικές αλλαγές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

Εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων, κατά την ημερομηνία αναφοράς, που παρουσιάζουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εντός του επόμενου οικονομικού έτους εξετάζονται παρακάτω.

- Υποχρεώσεις ασφαλιστικών συμβολαίων

Αναφορικά με τις υποχρεώσεις για τα συμβόλαια ασφαλίσεων ζωής, οι βασικές οικονομικές και μη οικονομικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών χρηματικών ροών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των ασφαλιστηρίων συμβολαίων στα πλαίσια των υπολογισμών που πραγματοποιούνται κατά τον έλεγχο επάρκειας αποθεμάτων (LAT) είναι:

- Επιτόκιο προεξόφλησης
- Ποσοστά θνησιμότητας
- Ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγορών
- Νοσηρότητα
- Ποσοστά Ανικανότητας
- Προβλέψεις εξόδων
-

Για περαιτέρω πληροφορίες ανατρέξτε στις Σημειώσεις 8, 24 και 29.

- Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης (ΜΕΠ)

Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ) που αναγνωρίζονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αντιπροσωπεύουν τα έξοδα για την απόκτηση ασφαλιστηρίων και επενδυτικών συμβολαίων που κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται. Τα μεταφερόμενα έξοδα κεφαλαιοποιούνται σε αναλογία με τη νέα παραγωγή και τις ανανεώσεις συμβολαίων καθώς έχουν άμεση σχέση και αποτελούνται κατά κύριο λόγο από προμήθειες και έξοδα ανάληψης και έκδοσης συμβολαίων.

Η αναγνώριση των άμεσων και έμμεσων δαπανών από τη σύναψη ή την ανανέωση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση, αναβάλλεται στον βαθμό κατά τον οποίο οι δαπάνες αυτές είναι ανακτήσιμες από μελλοντικά ασφάλιστρα. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα ΜΕΠ αποσβένονται σύμφωνα με την αναμενόμενη διάρκεια ζωής των συμβολαίων ως ποσοστό των αναμενόμενων κερδών, με τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των μελλοντικών κερδών και των υποχρεώσεων για μελλοντικές παροχές.

Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής ή του αναμενόμενου τρόπου ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο αντικατοπτρίζονται μέσω της αλλαγής της περιόδου και του ρυθμού απόσβεσης και αντιμετωπίζονται ως αλλαγή στη λογιστική εκτίμηση.

Έλεγχος απομείωσης διενεργείται όταν προκύπτει ένδειξη απομείωσης. Όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Τα ΜΕΠ λαμβάνονται επίσης υπόψη στον έλεγχο επάρκειας κατά την ημερομηνίας αναφοράς.

Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (“ΜΔΤΡ”). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες τις ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία. Η NN Hellas αξιολογεί το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας, τουλάχιστον ετησίως, για να διαπιστώσει την ύπαρξη τυχόν απομείωσης της αξίας αυτής. Η αξιολόγηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος της πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Εταιρία χρησιμοποίησε τα προϋπολογισμένα αποτελέσματα από το πιο πρόσφατο μεσοπρόθεσμο λειτουργικό πλάνο. Για περαιτέρω πληροφορίες ανατρέξτε στη Σημείωση 15.

- Οικόπεδα και κτίρια

Η εύλογη αξία οικοπέδων και κτιρίων βασίζεται σε τακτικές αποτιμήσεις από ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές.

Οι εκτιμήσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τις παραδοχές που δημοσιεύονται από το Βασιλικό Ινστιτούτο Ορκωτών Εκτιμητών (Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS) του Ηνωμένου Βασιλείου.

Για την εκτίμηση των υποκείμενων ακινήτων, οι εκτιμητές χρησιμοποιούν τη Μέθοδο Συγκρίσιμων Στοιχείων και τη Μέθοδο Κεφαλαιοποίησης Εσόδων.

- Απομείωση της αξίας των απαιτήσεων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων στο αναπόσβεστο κόστος

Η Εταιρία σχηματίζει προβλέψεις για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι δεν πρόκειται να εισπραχθεί το σύνολο των απαιτήσεων που είναι απαιτητές στα πλαίσια των σχετικών συμβάσεων που υπάρχουν. Σε κάθε ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης όλες οι καθυστερημένες και επισφαλείς απαιτήσεις επανεκτιμούνται για να προσδιοριστεί το ύψος της πρόβλεψης.

Σε ότι αφορά τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία στο αναπόσβεστο κόστος, σημαντική εκτίμηση της Διοίκησης αναφέρεται στην ανακτησιμότητα των ταμειακών ροών που συνδέονται με τη λειτουργία του περιουσιακού στοιχείου. Ο καθορισμός των προσδοκώμενων μελλοντικών ροών συνδέεται με το πάγιο στοιχείο και οι υποθέσεις υπολογισμού τους επηρεάζουν την αξιολόγηση της λογιστικής αξίας του περιουσιακού αυτού στοιχείου.

- Υποχρεώσεις Καθορισμένων Παροχών

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών καθορίζει ένα ποσό συνταξιοδότησης που θα λάβει ένας υπάλληλος κατά την αποχώρησή του, που εξαρτάται συνήθως από έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και οι αποδοχές. Η υποχρέωση καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής καθορίζεται με την προεξόφληση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης που αποτιμώνται στο νόμισμα που θα καταβληθούν οι παροχές και η λήξη τους προσεγγίζει τη διάρκεια της σχετικής υποχρέωσης συνταξιοδότησης. Για πληροφορίες ως προς τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν ανατρέξτε στη Σημείωση 25.

- Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που

πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

- **Αναβαλλόμενος φόρος**

Ο αναβαλλόμενος φόρος, εκτός από τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από τη μεταφορά σε επόμενες χρήσεις αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και φορολογικών ζημιών, αναγνωρίζεται στις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος καθορίζεται με τη χρήση φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία Χρηματοοικονομικής Θέσης. Οι αναβαλλόμενοι φόροι περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν προεξοφλούνται και παρουσιάζονται σε καθαρή βάση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανόν ότι θα υπάρχουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η Εταιρία έχει πραγματοποιήσει άσκηση ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης από την οποία προέκυψε ότι είναι δυνατή η αναγνώριση της, βάσει των αναμενόμενων φορολογικών κερδών έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές που προκύπτουν. Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη Σημείωση 13.

- **Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων**

Η Εταιρία αναγνωρίζει προβλέψεις επί των εκκρεμών επίδικων υποθέσεων οι οποίες προκύπτουν από τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Οι υποχρεώσεις αυτές αποτελούν μία παρούσα δέσμευση της Εταιρίας η οποία προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος, ο διακανονισμός της οποίας αναμένεται να προκαλέσει μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη και το ποσό της οποίας μπορεί αξιόπιστα να εκτιμηθεί.

Το ποσό που καταχωρείται ως πρόβλεψη προσδιορίζεται κατά την κρίση της διοίκησης της Εταιρίας και σύμφωνα με την εμπειρία ομοίων συναλλαγών και αποτελεί την ορθή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία αναφοράς, για γεγονότα των οποίων η πιθανότητα να συμβεί είναι μεγαλύτερη από την πιθανότητα να μη συμβεί.

Οι προβλέψεις αυτές αναθεωρούνται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και αναπροσαρμόζονται, εάν αυτό απαιτείται, έτσι ώστε να αντανakλούν την τρέχουσα εκτίμηση της Εταιρίας. Σε περίπτωση που πλέον δεν είναι πιθανή μία εκροή πόρων, η πρόβλεψη αυτή αναστρέφεται.

4. Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα

Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα

	2018	2017
Ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	408.826	399.425
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίστρων	(725)	(407)
Δικαιώματα ασφαλιστικών συμβολαίων	452	401
Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα	408.553	399.419

Τα ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα προέρχονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής. Η ανάλυση των μεικτών εγγεγραμμένων ασφαλίστρων ανά βασική κατηγορία προϊόντων έχει ως εξής:

Μεικτά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα

	2018	2017
Ασφαλίσεις ζωής εξαιρ. Unit Linked (συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συμπληρωματικών καλύψεων)	220.588	220.290
Ασφαλιστικά προϊόντα συνδεόμενα με δείκτες και προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση	188.690	179.536
Μεικτά Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα	409.278	399.826

Στα μεικτά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα δεν περιλαμβάνονται τα επενδυτικά συμβόλαια με συνολικά ασφάλιστρα 12.354 χιλιάδες ευρώ για το 2018 (2017: 6.841 χιλιάδες ευρώ).

Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα

	2018	2017
Ακαθάριστα δεδουλευμένα ασφάλιστρα	408.553	399.419
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(45.299)	(47.533)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	363.254	351.886

5. Έσοδα επενδύσεων

	2018	2017
Έσοδα τόκων από χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	26.020	22.251
Έσοδα τόκων από δάνεια:		
– ενυπόθηκα δάνεια	15	18
– δάνεια σε ασφαλισμένους	117	152
– λοιπά δάνεια	169	192
Έσοδα από μερίσματα	192	95
Απόδοση επενδυτικών συμβολαίων	(705)	(498)
Έσοδα από Επενδύσεις	25.808	22.210
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από τη πώληση διαθέσιμων προς πώληση χρεωστικών τίτλων	(58)	3.525
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από τη πώληση διαθέσιμων προς πώληση αμοιβαίων κεφαλαίων	29	(25)
Απομειώσεις τίτλων διαθέσιμων προς πώληση	(3.073)	(182)
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από επενδυτικούς τίτλους	(3.102)	3.318
Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης επενδύσεων Unit Linked	(14.029)	14.469
Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης επενδύσεων Unit Linked	(14.029)	14.469

6. Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2018	2017
Προμήθειες από αντασφαλιστές	13.129	14.329
Προμήθειες επί εργασιών Αμοιβαίων Κεφαλαίων (εξαιρ. unit linked)	713	976
Προμήθειες επί εργασιών Αμοιβαίων Κεφαλαίων προϊόντων unit / index linked	7.931	6.110
Αμοιβές μεσιτών και συμβούλων	4.228	4.311
Λοιπές αμοιβές ασφάλισης	2.005	1.931
Αμοιβές διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων	7.354	4.808
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	35.360	32.465

7. Αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους

	2018	2017
Εξαγορές και λήξεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής	57.779	69.268
Εξαγορές και λήξεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων συνδεδεμένων με επενδύσεις (unit linked)	66.965	69.839
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	103.259	91.650
Μεταβολή αποθέματος εκκρεμών ζημιών	(3.125)	5.384
Συμμετοχή αντασφαλιστών σε πληρωθείσες αποζημιώσεις	(29.195)	(22.205)
Συμμετοχή αντασφαλιστών σε μεταβολή αποθέματος εκκρεμών ζημιών	634	(5.950)
Αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	196.317	207.986

8. Μεταβολή υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων

	2018	2017
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	21.055	15.071
Μεταβολή προβλέψεων για συμμετοχή στα κέρδη	89	(1.518)
Μεταβολή λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων	194	687
Μεταβολή ασφαλιστικών προβλέψεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	87.834	98.031
Μεταβολή υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων	109.172	112.271

9. Έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων

	2018	2017
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης	52.644	50.322
Μεταβολή στα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	(5.950)	(6.385)
Έξοδα πρόσκτησης ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων	46.694	43.937

10. Έξοδα αμοιβών και προμηθειών

	2018	2017
Έξοδα προμηθειών	3.365	3.261
Προμήθειες επί αμοιβαίων κεφαλαίων	115	121
Έξοδα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων	2.591	2.474
Έξοδα αμοιβών και προμηθειών	6.071	5.856

11. Έξοδα προσωπικού

	2018	2017
Αμοιβές	15.160	16.745
Λοιπές παροχές και έξοδα προσωπικού	1.035	1.111
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	4.275	5.049
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές	233	112
Έξοδα εκπαίδευσης	135	97
Λοιπά έξοδα προσωπικού	139	396
Προβλέψεις για υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	129	(31)
Έξοδα προσωπικού	21.106	23.479

Προβλέψεις για υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό

	2018	2017
Κόστος τρέχουσας περιόδου	176	196
Τόκοι - έξοδα	18	14
Κόστος περικοπών / διακανονισμών / τερματισμού υπηρεσίας	(65)	(241)
Προβλέψεις για υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	129	(31)

Στις «Λοιπές παροχές και έξοδα προσωπικού» περιλαμβάνονται εισφορές της Εταιρίας ύψους 579 χιλιάδες ευρώ για το 2018 και 541 χιλιάδες ευρώ για το 2017 που αφορούν στο ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο καθορισμένης εισφοράς του υπαλληλικού της προσωπικού.

12. Λοιπά λειτουργικά έξοδα

	2018	2017
Αποσβέσεις/Απομειώσεις ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	659	979
Αποσβέσεις/Απομειώσεις λογισμικών	202	3.502
Αποσβέσεις λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	2.346	1.393
Έξοδα υπολογιστών & τηλεπικοινωνιών	2.347	2.340
Έντυπα και γραφική ύλη	1.508	1.533
Έξοδα μεταφορών και ταξιδίων	1.462	1.045
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	2.432	2.162
Αμοιβές τρίτων	8.179	8.314
Αμοιβές ελεγκτών	312	415
Λοιπές αμοιβές	3.078	2.853
Φόροι/τέλη	359	471
Μεταβολή προβλέψεων επισφαλών πελατών	338	(272)
Λοιπά έξοδα	1.968	5.039
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	25.190	29.774

Στις «Αμοιβές Τρίτων» περιλαμβάνονται αμοιβές εξωτερικών συμβούλων και παροχής υπηρεσιών ύψους 7.612 χιλιάδες ευρώ για το 2018 (7.601 χιλιάδες ευρώ για το 2017) και αμοιβές δικηγόρων και λοιπών ελεύθερων επαγγελματιών ύψους 567 χιλιάδες ευρώ για το 2018 (713 χιλιάδες ευρώ για το 2017).

Στις «Λοιπές Αμοιβές» περιλαμβάνονται κυρίως τα ενοίκια κτηρίων και μεταφορικών μέσων ύψους 741 χιλιάδες ευρώ για το 2017 (820 χιλιάδες ευρώ για το 2017) ασφάλιστρα ύψους 424 χιλιάδες ευρώ για το 2018 (632 χιλιάδες ευρώ για το 2017), συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις και τύπο ύψους 782 χιλιάδες ευρώ για το 2018 (639 χιλιάδες ευρώ για το 2017) και ταχυδρομικά έξοδα ύψους 423 χιλιάδες ευρώ για το 2018 (565 χιλιάδες ευρώ για το 2017).

Στα «Λοιπά Έξοδα» περιλαμβάνονται κυρίως προβλέψεις ανείσπρακτων και μη επενδυμένων ασφαλιστρων προϊόντων συνδεόμενων με δείκτες και προϊόντων που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση ύψους 337 χιλιάδες ευρώ (3.632 χιλιάδες ευρώ για το 2017), έξοδα θεματοφυλακής ύψους 328 χιλιάδες ευρώ (292 χιλιάδες ευρώ για το 2017) και έξοδα τραπεζών ύψους 450 χιλιάδες ευρώ (628 χιλιάδες ευρώ για το 2017).

13. Φορολογία

13.1 Αναβαλλόμενη φορολογία

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις 2018

	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2018	Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	Επίδραση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	1.736	39	29	1.804
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	25.023	(17.046)	3.494	11.471
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	6.890	-	255	7.145
Σύνολο	33.649	(17.007)	3.778	20.420

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις 2018

	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2018	Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	Επίδραση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	344	1	(15)	330
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	355	-	(645)	(290)
Φορολογικές πιστώσεις και φορολογικές ζημιές	52.100	-	(11.687)	40.413
Σύνολο	52.799	1	(12.347)	40.453
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	19.150	17.008	(16.125)	20.033

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις 2017

	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2017	Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	Επίδραση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	1.794	-	(57)	1.736
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	17.024	5.703	2.296	25.023
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	4.824	-	2.066	6.890
Σύνολο	23.642	5.703	4.305	33.649

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις 2017	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2017	Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	Επίδραση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	339	14	(9)	344
Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	714	-	(359)	355
Φορολογικές πιστώσεις και φορολογικές ζημιές	40.189	-	11.911	52.100
Σύνολο	41.242	14	11.543	52.799
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	17.600	(5.689)	7.238	19.150

13.2 Φόρος Εισοδήματος

Ανάλυση φόρου που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα

	2018	2017
Τρέχον φόρος	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	(16.125)	7.238
Διαφορές φόρων προηγούμενων χρήσεων	181	-
Φόρος Εισοδήματος	(15.944)	7.238

Στο παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών προ φόρων, με βάση τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή :

Συμφωνία του εφαρμοστέου φορολογικού συντελεστή με τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή

	2018	2017
Κέρδος προ φόρων	2.400	1.139
Εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Φόρος με βάση τον εφαρμοστέο φορολογικό συντελεστή	(696)	(330)
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	(714)	4.823
Έσοδα μη υποκείμενα σε φόρο	(56)	(54)
Φόροι προηγούμενων χρήσεων	1.568	4.467
Φορολογική ζημία για την οποία δεν έχει υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(102)	(8.906)
Αναβαλλόμενη φορολογία	(8.223)	7.238
Επίδραση μεταβολής φορολογικού συντελεστή στην αναβαλλόμενη φορολογία	(7.902)	-
Διαφορές φόρων προηγούμενων χρήσεων	181	-
Φόρος Εισοδήματος	(15.944)	7.238

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες Εταιρίες στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 29% (2017: 29%). Σύμφωνα με το άρθρο 23 του πρόσφατου Νόμου 4579, που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Η εκτίμηση της αναβαλλόμενης φορολογίας έλαβε υπόψη τις προβλέψεις του νέου νόμου.

Επίδραση φόρου εισοδήματος στα λοιπά συνολικά εισοδήματα

	2018			2017		
	Ποσά πριν από φόρους	Φόρος (έξοδο) / έσοδο	Ποσά μετά από φόρους	Ποσά πριν από φόρους	Φόρος (έξοδο) / έσοδο	Ποσά μετά από φόρους
Μεταβολή στην εύλογη αξία						
– Οικοπέδων και κτιρίων	1.083	(39)	1.044	-	-	-
–Χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(16.512)	17.046	534	26.724	(5.703)	21.021
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(5)	1	(4)	(49)	14	(35)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές)	(15.434)	17.008	1.574	26.675	(5.689)	20.986

Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές

Έτος	Φορολογική ζημία	Λήξη
2014	4.190	2018
2015	11.047	2019
2016	15.128	2020
2017	4.779	2021
Σύνολο	35.144	

Με βάση τις λογιστικές πολιτικές της Εταιρίας και τις εκτιμήσεις των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, οι ανωτέρω απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους που αφορούν προσωρινές φορολογικά εκπεστές διαφορές, είναι ανακτήσιμες. Οι λόγοι για τους οποίους η Διοίκηση εκτίμησε ότι η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση είναι ανακτήσιμη, παρατίθενται στις Σημειώσεις 2.2 και 3.

Η Εταιρία έχει συμψηφίσει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους, δεδομένου ότι οι τοπικές φορολογικές αρχές της χώρας παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από κύριο φόρο εισοδήματος και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Η χρεωστική διαφορά του Ν.4046/2012 που προέκυψε σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ, θεωρείται φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ισόποσες ετήσιες δόσεις. Η χρεωστική διαφορά κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε 194.758 χιλιάδες ευρώ. Το ύψος της χρεωστικής διαφοράς επί της οποίας η Εταιρία έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους 40.413 χιλιάδες ευρώ ανέρχεται σε 159.980 χιλιάδες ευρώ το οποίο αντιστοιχεί στην αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά κατά την 31/12/2018. Το μη χρησιμοποιηθέν μέρος της μεταφερόμενης χρεωστικής διαφοράς του Ν.4046/2012 ανέρχεται σε 34.778 χιλιάδες ευρώ.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανόν ότι θα υπάρχουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η Εταιρία έχει πραγματοποιήσει άσκηση ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, χρησιμοποιώντας το πιο πρόσφατο επιχειρηματικό της πλάνο, από την οποία προέκυψε ότι θα υπάρξουν επαρκή αναμενόμενα φορολογικά κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθεί μέρος των προσωρινών διαφορών που προκύπτουν. Οι φορολογικές ζημιές επί των οποίων δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ανέρχονται σε 35.144 χιλιάδες ευρώ.

Η χρήση 2018 ελέγχεται για σκοπούς έκδοσης φορολογικού πιστοποιητικού από την ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών “ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.”, και ο σχετικός φορολογικός έλεγχος δεν έχει ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, ωστόσο δεν προβλέπεται να προκύψουν φόροι εισοδήματος λόγω μεταφερόμενων ζημιών.

14. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

	2018	2017
Οικόπεδα και κτίρια	19.747	17.144
Εξοπλισμός	2.711	1.924
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	22.458	19.068

Μεταβολές στα οικόπεδα και κτίρια

	2018	2017
Οικόπεδα και κτίρια – Έναρξη χρήσης	17.144	17.461
Προσθήκες	1.582	107
Αναπροσαρμογές εύλογης αξίας	1.083	-
(Απομειώσεις) / Αναστοργή απομειώσεων	366	-
Αποσβέσεις χρήσεως	(428)	(424)
Οικόπεδα και κτίρια – Κλείσιμο χρήσης	19.747	17.144
Ακαθάριστη λογιστική αξία	36.300	33.269
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(16.553)	(16.125)
Καθαρή λογιστική αξία	19.747	17.144
Πλέονσμο αναπροσαρμογής εύλογης αξίας– Έναρξη χρήσεως	5.795	5.795
Θετική αναπροσαρμογή	1.083	-
Αρνητική αναπροσαρμογή	-	-
Πλέονσμο αναπροσαρμογής εύλογης αξίας– Κλείσιμο χρήσης	6.878	5.795

Το μεγαλύτερο μέρος της αξίας των ακινήτων αφορά κυρίως το κεντρικό ακίνητο της Εταιρίας στη Λεωφόρο Συγγρού 198 ύψους περίπου 11,4 εκατομμύρια ευρώ και τα λοιπά αφορούν υποκαταστήματα της εταιρίας.

Η Διοίκηση της Εταιρίας ανέθεσε σε πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση των ακινήτων της κατά την 31/12/2018, οι οποίοι και προσδιόρισαν την εύλογη τους αξία. Η μεθοδολογία αποτίμησης αφορά κυρίως συγκριτικά στοιχεία όσον αφορά το μέρος των γηπέδων, ενώ όσον αφορά την αξία των ακινήτων αυτή υπολογίστηκε κυρίως με ισόποση (50:50) στάθμιση μεταξύ συγκριτικών στοιχείων και μεθοδολογία κεφαλαιοποίησης εισοδήματος με επιτόκιο 8,25%.

Μεταβολές στον εξοπλισμό

	Ηλεκτρονικός εξοπλισμός		Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		Σύνολο	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Εξοπλισμός – Έναρξη χρήσης	640	968	1.284	1.460	1.924	2.428
Προσθήκες	274	28	1.110	23	1.384	51
Πωλήσεις	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις χρήσεως	(325)	(356)	(272)	(199)	(597)	(555)
Εξοπλισμός – Κλείσιμο χρήσης	589	640	2.122	1.284	2.711	1.924
Ακαθάριστη λογιστική αξία	6.629	6.355	11.533	10.423	18.162	16.778
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(6.040)	(5.715)	(9.411)	(9.139)	(15.451)	(14.854)
Καθαρή λογιστική αξία	589	640	2.122	1.284	2.711	1.924

Οι παραπάνω αποσβέσεις και απομειώσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Κατά την 31/12/2018 δεν υφίστανται βάρη στα ακίνητα της Εταιρίας.

15. Υπεραξία και Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	2018	2017
Υπεραξία	29.297	29.297
Λογισμικό	424	503
Λοιπά ασώματα στοιχεία	32.654	35.000
Υπεραξία & Άυλα περιουσιακά στοιχεία	62.375	64.800

Μεταβολές στα άυλα περιουσιακά στοιχεία (2018)

	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Άυλα περιουσιακά στοιχεία – Έναρξη χρήσης	29.297	503	35.000	64.800
Προσθήκες	-	123	-	123
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(202)	(2.346)	(2.548)
Πωλήσεις / Απομειώσεις / Αναταξινομήσεις	-	-	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία – Κλείσιμο χρήσης	29.297	424	32.654	62.375
Ακαθάριστη λογιστική αξία	29.297	12.610	35.000	76.907
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(12.186)	(2.346)	(14.532)
Καθαρή λογιστική αξία	29.297	424	32.654	62.375

Μεταβολές στα άυλα περιουσιακά στοιχεία (2017)

	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Άυλα περιουσιακά στοιχεία – Έναρξη χρήσης	29.297	3.932	1.393	34.622
Προσθήκες	-	73	35.000	35.073
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(677)	(1.393)	(2.070)
Πωλήσεις / Απομειώσεις / Αναταξινομήσεις	-	(2.825)	-	(2.825)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία – Κλείσιμο χρήσης	29.297	503	35.000	64.800
Ακαθάριστη λογιστική αξία	29.297	12.487	35.000	76.784
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(11.984)	-	(11.984)
Καθαρή λογιστική αξία	29.297	503	35.000	64.800

Οι παραπάνω αποσβέσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Η NN Hellas αναγνώρισε υπεραξία της συνένωσης επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκε το 2010 βάσει του νόμου 1297/1972. Η Εταιρία, όπως περιγράφεται και στη Σημείωση 2, αξιολογεί ετησίως το ποσό της υπεραξίας για τυχόν απομείωση, βάσει των οριζόμενων στο Δ.Λ.Π. 36. Κατά την 31/12/2018 η Εταιρία πραγματοποίησε έλεγχο απομείωσης συγκρίνοντας την λογιστική αξία της υπεραξίας με την αξία χρήσης. Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης αντλήθηκαν από το επιχειρησιακό πλάνο, το οποίο έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση της Εταιρίας. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές που ξεπερνούν

αυτές του επιχειρησιακού πλάνου προσδιορίστηκαν με αναγωγή των προβλέψεων που βασίζονται στο επιχειρησιακό πλάνο, χρησιμοποιώντας ένα σταθερό συντελεστή ανάπτυξης για τα επόμενα έτη. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών είναι το μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου της Εταιρίας (13,80%), ώστε να προσδιορίζεται όσο είναι δυνατό μία αγοραία εκτίμηση της διαχρονικής αξίας του χρήματος για τις περιόδους που καλύπτονται κατά τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης. Κατά την αξιολόγηση με ημερομηνία 31/12/2018 δεν προέκυψε ανάγκη για απομείωση.

Η NN Hellas έχει συνάψει σύμβαση bancassurance με σκοπό τη χρησιμοποίηση του τραπεζικού δικτύου της Τράπεζας Πειραιώς. Οι προπληρωθείσες προμήθειες που δόθηκαν βάσει της εν λόγω σύμβασης, ως αμοιβή για το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης του δικτύου της τράπεζας Πειραιώς, κεφαλαιοποιούνται και απεικονίζονται στην κατηγορία "Λοιπά ασώματα στοιχεία" και αποσβένονται στη διάρκεια της σύμβασης.

Όλα τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται σε μία περίοδο που θεωρείται κατάλληλη βάσει της φύσης τους.

Κατά τη διάρκεια του 2017 πραγματοποιήθηκε απομείωση της αξίας των λογισμικών κατά 2.825 χιλιάδες ευρώ, καθώς από την ετήσια άσκηση ανακτησιμότητας κρίθηκε ότι η λογιστική αξία ορισμένων λογισμικών είναι μη ανακτήσιμη, η οποία δεν επανελήφθη το 2018. Η εν λόγω απομείωση περιλαμβάνεται στα «Λοιπά λειτουργικά έξοδα» (βλέπε Σημείωση 12).

16. Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης (ΜΕΠ)

	2018	2017
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης – Έναρξη χρήσης	90.352	83.967
Κεφαλαιοποίηση	38.942	32.232
Απόσβεση	(32.992)	(25.847)
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης – Κλείσιμο χρήσης	96.302	90.352

17. Επενδύσεις σε θυγατρικές

	Κύρια Δραστηριότητα	Ποσοστό Συμμετοχής	2018	2017
NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	Ασφαλιστική Πρακτόρευση	100%	927	927

Η NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης αποτελεί θυγατρική σε ποσοστό 100% της Εταιρίας με λογιστική αξία 927 χιλιάδες ευρώ. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 τα Ακαθάριστα έσοδα προμηθειών ασφαλίσεων της θυγατρικής ήταν 4.991 χιλιάδες ευρώ (2017: 4.899 χιλιάδες ευρώ), τα Κέρδη μετά φόρων 272 χιλιάδες Ευρώ (2017: 202 χιλιάδες ευρώ) και ο αριθμός των υπαλλήλων ήταν 11 (2017: 10 υπάλληλοι).

Η NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης είναι εταιρία ασφαλιστικής διαμεσολάβησης. Η NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης συνεργάζεται με το δίκτυο πωλήσεων της NN Hellas και στοχεύει στην κάλυψη των ασφαλιστικών αναγκών των πελατών της όσον αφορά σε ασφαλίσεις κατά ζημιών. Κατά την 31/12/2018 δεν υφίστανται ενδείξεις απομείωσης της εν λόγω επένδυσης.

Στις 20 Φεβρουαρίου 2019 μετονομάστηκε από «NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Μεσιτείας Ασφαλίσεων» σε «NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης» και υιοθέτησε τον διακριτικό τίτλο «NN Πρακτορειακή».

18. Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση

	2018	2017
Μετοχές εισηγμένες	1.400	5.117
Μετοχές μη εισηγμένες	123	148
Μετοχές Διαθέσιμες προς πώληση	1.523	5.265
Αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων	-	39.952
Αμοιβαία κεφάλαια - Σταθερού εισοδήματος	14.067	-
Αμοιβαία κεφάλαια - Μικτά	466	1.046
Αμοιβαία Κεφάλαια Διαθέσιμα προς πώληση	14.533	40.998
Κρατικά χρεόγραφα	632.253	625.273
Εταιρικά χρεόγραφα	82.857	58.096
Χρεόγραφα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	13.880	14.268
Χρεόγραφα Διαθέσιμα προς πώληση	728.990	697.637
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	745.046	743.900

Η κίνηση του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προ πώληση για τα έτη 2018 και 2017 παρουσιάζεται κατωτέρω:

Μεταβολές στα χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση (2018)

	Μετοχές Διαθέσιμες προς πώληση	Χρεόγραφα Διαθέσιμα προς πώληση	Αμοιβαία κεφάλαια	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση – Έναρξη χρήσης	5.265	697.637	40.998	743.900
Αγορές	-	204.054	15.000	219.054
Αποσβέσεις	-	5.984	-	5.984
Μεταβολή στην εύλογη αξία	(669)	(14.880)	(963)	(16.512)
Πωλήσεις και λήξεις	-	(163.805)	(40.502)	(204.307)
Απομειώσεις	(3.073)	-	-	(3.073)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση – Κλείσιμο χρήσης	1.523	728.990	14.533	745.046

Μεταβολές στα χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση (2017)

	Μετοχές Διαθέσιμες προς πώληση	Χρεόγραφα Διαθέσιμα προς πώληση	Αμοιβαία κεφάλαια	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση – Έναρξη χρήσης	7.003	574.910	45.206	627.119
Αγορές	-	366.349	40.245	406.594
Αποσβέσεις	-	4.141	-	4.141
Μεταβολή στην εύλογη αξία	(1.830)	28.430	124	26.724
Πωλήσεις και λήξεις	-	(276.193)	(44.532)	(320.725)
Απομειώσεις	92	-	(45)	47
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση – Κλείσιμο χρήσης	5.265	697.637	40.998	743.900

19.Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων – Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο –Unit Linked

	2018	2017
Αμοιβαία κεφάλαια	278.666	351.766
Ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου	295.022	180.690
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	64.378	17.895
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	638.066	550.351

20. Δάνεια και προκαταβολές

	2018	2017
Ενυπόθηκα δάνεια	277	334
Δάνεια σε ασφαλισμένους	4.042	4.316
Λοιπά δάνεια	2.642	3.170
Δάνεια και προκαταβολές	6.961	7.820
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από δάνεια	(284)	(245)
Δάνεια και προκαταβολές	6.677	7.575

Κίνηση πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων από δάνεια

	2018	2017
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από δάνεια έναρξη χρήσης	(245)	(211)
Διαγραφές χρήσεως	-	-
(Αύξηση) / Απελευθέρωση πρόβλεψης χρήσεως	(39)	(34)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από δάνεια κλείσιμο χρήσης	(284)	(245)

21.Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις

	2018	2017
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών	27.350	26.493
Απαιτήσεις από φόρους	254	94
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	9.748	24.666
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	27.330	30.683
Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις προ προβλέψεων και απομειώσεων	64.682	81.936
Πρόβλεψη Επισφάλειας Απαιτήσεων	(1.272)	(970)
Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις	63.410	80.966

Οι «Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών» περιλαμβάνουν ασφάλιστρα από ασφαλισμένους. Οι εισπράξεις των ασφαλιστρών γενικά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην σχετική πολιτική της Εταιρίας. Η Εταιρία σχηματίζει πρόβλεψη επισφάλειας απαιτήσεων για ανείσπρακτες απαιτήσεις άνω των τριών μηνών.

Το υπόλοιπο των απαιτήσεων από φόρους περιλαμβάνει κυρίως παρακρατούμενους φόρους τόκων επί χρεωστικών τίτλων.

Επίσης, οι “Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις” ύψους 9.748 χιλιάδες ευρώ (24.666 χιλιάδες ευρώ το 2017) αφορούν σε εγγυήσεις μισθωμένων ακινήτων ύψους 218 χιλιάδες ευρώ (254 χιλιάδες ευρώ το 2017), δεδουλευμένα έσοδα ύψους 4.013 χιλιάδες ευρώ (3.334 χιλιάδες ευρώ το 2017), προκαταβολές σε διαγνωστικά θεραπευτήρια ύψους 1.868 χιλιάδες ευρώ (5.224 χιλιάδες ευρώ το 2017) και λοιπά κονδύλια ύψους 3.649 χιλιάδες ευρώ (3.854 χιλιάδες ευρώ το 2017). Επιπλέον, κατά το 2018 εισπράχθηκαν απαιτήσεις από ρήτρες που απορρέουν από εμπορικές συμβάσεις με δίκτυα διανομής ύψους 12.000 χιλιάδων ευρώ οι οποίες περιλαμβάνονταν το 2017 στις “Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις”.

Το 2016 η NN Hellas σύναψε μία αντασφαλιστική σύμβαση διάρκειας 16 ετών, εκχωρώντας κινδύνους συμβολαίων ασφάλισης ασθενείας. Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, η NN Hellas αναγνώρισε μία απαίτηση ύψους 34,5 εκατομμυρίων ευρώ που αφορά σε προκαθορισμένη και μη επιστρεπτέα προμήθεια, η οποία διακανονίζεται εντός της διάρκειας της σύμβασης (σημείωση 27). Το αναπόσβεστο μέρος της συγκεκριμένης απαίτησης ύψους 27,3 εκατομμυρίων ευρώ (30,7 εκατομμύρια ευρώ το 2017) περιλαμβάνεται στις «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις».

Κίνηση πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων

	2018	2017
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων έναρξη χρήσης	(970)	(1.039)
Διαγραφές χρήσεως	-	-
(Αύξηση) / Απελευθέρωση πρόβλεψης χρήσεως	(302)	69
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων κλείσιμο χρήσης	(1.272)	(970)

22. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	2018	2017
Ταμείο και καταθέσεις όψεως	3.027	2.081
Καταθέσεις όψεως σε ευρώ/αλλοδαπά τραπεζικά ιδρύματα	27.633	17.137
Καταθέσεις προθεσμίας σε ευρώ/αλλοδαπά τραπεζικά ιδρύματα	4.000	4.000
Καταθέσεις προθεσμίας σε ευρώ/ημεδαπά τραπεζικά ιδρύματα	2.900	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	37.560	23.218

Οι «Καταθέσεις προθεσμίας σε ευρώ/αλλοδαπά τραπεζικά ιδρύματα» αποτελούν δεσμευμένη προθεσμιακή κατάθεση, τόσο για το 2018 όσο και για το 2017, προς διασφάλιση μελλοντικής ενδεχόμενης εκκαθάρισης των επενδυτικών συναλλαγών της Εταιρίας που πραγματοποιούνται μέσω τρίτων.

Το μέσο επιτόκιο των προθεσμιακών καταθέσεων της Εταιρίας κατά τη διάρκεια της χρήσης ήταν 0,90%.

23. Ίδια Κεφάλαια

	2018	2017
Μετοχικό Κεφάλαιο	25.900	25.900
Υπέρ το Άρτιο	89.100	89.100
Αποθεματικό αποτίμησης	125.267	123.689
Ζημίες εις νέον	(98.934)	(85.340)
Λοιπά αποθεματικά (εξαιρ. Αποθεματικό αποτίμησης)	67.298	67.069
Ίδια Κεφάλαια	208.631	220.418

Μεταβολές στα Ίδια Κεφάλαια (2018)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ζημίες εις νέον	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Ίδια Κεφάλαια – Έναρξη χρήσης	25.900	89.100	(85.340)	190.758	220.418
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους	-	-	(13.544)	-	(13.544)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(έξοδα), μετά από φόρους	-	-	(50)	1.574	1.524
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές	-	-	-	233	233
Ίδια Κεφάλαια – Κλείσιμο χρήσης	25.900	89.100	(98.934)	192.565	208.631

Μεταβολές στα Ίδια Κεφάλαια (2017)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ζημίες εις νέον	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Ίδια Κεφάλαια – Έναρξη χρήσης	25.600	59.400	(93.809)	169.660	160.851
Μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο & υπέρ το άρτιο	300	29.700	-	-	30.000
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους	-	-	8.377	-	8.377
Συνολικά εισοδήματα/(έξοδα), μετά από φόρους	-	-	92	20.986	21.078
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές	-	-	-	112	112
Ίδια Κεφάλαια – Κλείσιμο χρήσης	25.900	89.100	(85.340)	190.758	220.418

Μετοχικό Κεφάλαιο

	Αριθμός κοινών μετοχών		Καταβεβλημένο κεφάλαιο	
	2018	2017	2018	2017
Εγκεκριμένο και καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	1.295.000	1.295.000	25.900	25.900
Σύνολο	1.295.000	1.295.000	25.900	25.900

Μεταβολές στα λοιπά αποθεματικά (2018)

	Αποθεματικό χρημ/κών στοιχείων Διαθεσίμων προς πώληση	Αποθεματικό αποτίμησης οικοπέδων και κτιρίων	Αποθεματικό πληρωμών βασιζόμενων σε μετοχών	Τακτικό, αφορολόγητα και λοιπά αποθεματικά	Σύνολο Λοιπών αποθεματικών
Λοιπά αποθεματικά – Έναρξη χρήσης	119.574	4.115	3.220	63.849	190.758
Μεταβολή στην εύλογη αξία, προ φόρων	(16.512)	1.083	-	-	(15.429)
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές, προ φόρων	-	-	233	-	233
Επανεκτίμηση των καθορισμένων παροχών προσωπικού και λοιπά συνολικά εισοδήματα, προ φόρων	-	-	-	(5)	(5)
Επίδραση αναβαλλόμενης φορολογίας στα Λοιπά αποθεματικά	17.046	(39)	-	1	17.008
Λοιπά αποθεματικά – Κλείσιμο χρήσης	120.108	5.159	3.453	63.844	192.565

Μεταβολές στα λοιπά αποθεματικά (2017)

	Αποθεματικό χρημ/κών στοχείων Διαθεσίμων προς πώληση	Αποθεματικό αποτίμησης οικοπέδων και κτιρίων	Αποθεματικό πληρωμών βασιζόμενων σε μετοχών	Τακτικό, αφορολόγητα και λοιπά αποθεματικά	Σύνολο Λοιπών αποθεματικών
Λοιπά αποθεματικά – Έναρξη χρήσης	98.553	4.115	3.108	63.884	169.660
Μεταβολή στην εύλογη αξία, προ φόρων	26.724	-	-	-	26.724
Πληρωμές βασιζόμενες σε μετοχές, προ φόρων	-	-	112	-	112
Επανεκτίμηση των καθορισμένων παροχών προσωπικού και λοιπά συνολικά εισοδήματα, προ φόρων	-	-	-	(49)	(49)
Επίδραση αναβαλλόμενης φορολογίας στα Λοιπά αποθεματικά	(5.703)	-	-	14	(5.689)
Λοιπά αποθεματικά – Κλείσιμο χρήσης	119.574	4.115	3.220	63.849	190.758

Αποθεματικό χρηματοοικονομικών στοιχείων Διαθεσίμων προς πώληση: Το αποθεματικό αυτό έχει σχηματισθεί από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων και μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με την πώληση/λήξη των επενδύσεων ή την απομείωση τους. Στο αποθεματικό αυτό περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχοι αναβαλλόμενοι φόροι.

Αποθεματικό αποτίμησης οικοπέδων και κτιρίων: Το αποθεματικό αυτό έχει σχηματιστεί από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας των οικοπέδων και κτηρίων.

Αποθεματικό πληρωμών βασιζόμενων σε μετοχών: Το αποθεματικό αυτό έχει σχηματιστεί στα πλαίσια της συμφωνίας παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών του Ομίλου.

Τακτικό, αφορολόγητα και λοιπά αποθεματικά: Το Τακτικό Αποθεματικό, συνολικού ύψους 16,3 εκατομμύρια ευρώ το 2018 και το 2017, σχηματίστηκε με βάση τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 18 του Ν.Δ.400/1970, σύμφωνα με τα οποία το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον των καθαρών ετήσιων κερδών της Εταιρίας διατίθεται προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η διάθεση αυτή δεν είναι υποχρεωτική, όταν το αποθεματικό υπερβεί το τετραπλάσιο του μετοχικού κεφαλαίου. Από 01/01/2016 ο Ν.Δ.400/1970 αντικαταστάθηκε από το Ν.4364/2016, ο οποίος δεν προβλέπει σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Κατά συνέπεια ισχύουν οι γενικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 που αφορούν σε σχηματισμό τακτικού αποθεματικού σε ποσοστό 5% επί των ετησίων κερδών μέχρι το τακτικό αποθεματικό να φτάσει το ύψος του 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Τα Αφορολόγητα αποθεματικά, ύψους 47,6 εκατομμύρια ευρώ το 2018 και το 2017, αφορούν αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων για τα οποία θα προκύψει φόρος εάν αποφασιστεί η διανομή τους ή κεφαλαιοποίηση τους, με τον εκάστοτε συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της περιόδου στην οποία θα γίνει η διανομή.

24.Υποχρεώσεις ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων

	Αναλογία Εταιρίας		Αναλογία αντασφαλιστών		Σύνολο	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ασφαλιστικές προβλέψεις εξαίρ. Unit Linked	632.708	611.372	-	-	632.708	611.372
Ασφαλιστικές προβλέψεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	638.066	550.351	-	-	638.066	550.351
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	29.678	28.953	-	-	29.678	28.953
Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων	41.036	43.694	10.793	11.260	51.829	54.954
Υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων	49.847	47.313	-	-	49.847	47.313
Υποχρεώσεις ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων και συμβάσεις αντασφάλισης	1.391.335	1.281.683	10.793	11.260	1.402.128	1.292.943

Ασφαλιστικές προβλέψεις (2018)

	Ασφαλιστικές προβλέψεις εξαιρ. Unit Linked	Ασφαλιστικές προβλέψεις Unit Linked	Σύνολο ασφαλιστικών προβλέψεων
Ασφαλιστικές προβλέψεις – Έναρξη χρήσης	611.372	550.351	1.161.723
Προβλέψεις τρέχουσας χρήσης	71.178	173.295	244.473
Μεταβολή προβλέψεων για συμμετοχή στα κέρδη	89	-	89
Προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων:			
– πληρωθείσες αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	(68.123)	(71.432)	(139.555)
– μεταβολή λόγω τεχνικού επιτοκίου	19.597	-	19.597
– απόδοση επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο	-	(14.029)	(14.029)
Λοιπές κινήσεις	(1.405)	(119)	(1.524)
Ασφαλιστικές προβλέψεις – Κλείσιμο χρήσης	632.708	638.066	1.270.774

Ασφαλιστικές προβλέψεις (2017)

	Ασφαλιστικές προβλέψεις εξαιρ. Unit Linked	Ασφαλιστικές προβλέψεις Unit Linked	Σύνολο ασφαλιστικών προβλέψεων
Ασφαλιστικές προβλέψεις – Έναρξη χρήσης	597.345	452.319	1.049.664
Προβλέψεις τρέχουσας χρήσης	80.995	161.695	242.690
Μεταβολή προβλέψεων για συμμετοχή στα κέρδη	(1.518)	-	(1.518)
Προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων:			
– πληρωθείσες αποζημιώσεις και παροχές σε ασφαλισμένους	(86.596)	(78.649)	(165.245)
– μεταβολή λόγω τεχνικού επιτοκίου	20.584	-	20.584
– απόδοση επενδύσεων για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο	-	14.469	14.469
Λοιπές κινήσεις	562	517	1.079
Ασφαλιστικές προβλέψεις – Κλείσιμο χρήσης	611.372	550.351	1.161.723

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα

	2018	2017
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα - Έναρξη χρήσης	28.953	28.546
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	409.278	399.826
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα	(408.553)	(399.419)
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα - Κλείσιμο χρήσης	29.678	28.953

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων

	Αναλογία Εταιρίας		Αναλογία αντασφαλιστών		Σύνολο	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων - Έναρξη χρήσης	43.694	44.260	11.260	5.555	54.954	49.815
Επιπρόσθετες υποχρεώσεις και μεταβολές χρήσης	21.497	16.812	3.065	7.895	24.562	24.707
Απελευθέρωση αποθέματος για θανάτους, λήξεις, εξαγορές, ακυρώσεις κ.λ.π.	(24.486)	(16.955)	(3.532)	(2.190)	(28.018)	(19.145)
Λοιπές κινήσεις	331	(423)	-	-	331	(423)
Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων - Κλείσιμο χρήσης	41.036	43.694	10.793	11.260	51.829	54.954

Οι εκκρεμείς αποζημιώσεις της Εταιρίας διακανονίζονται συνήθως εντός του ενός έτους.

Υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων

	2018	2017
Υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων - Έναρξη χρήσης	47.313	44.223
Εισφορές	12.354	6.896
Ρευστοποιήσεις	(10.487)	(4.431)
Τόκοι	705	688
Λοιπές κινήσεις	(38)	(63)
Υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων - Κλείσιμο χρήσης	49.847	47.313

Η Εταιρία έχει κατηγοριοποιήσει τα Συμβόλαια Διαχείρισης Ομαδικών Συνταξιοδοτικών Κεφαλαίων (DAF) στα επενδυτικά συμβόλαια. Αυτό οφείλεται στην έλλειψη σημαντικού ασφαλιστικού κινδύνου σε αυτό το χαρτοφυλάκιο.

25. Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό

	2018	2017
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό - Έναρξη χρήσης	1.187	1.170
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(64)	(242)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές	5	49
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	194	210
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό - Κλείσιμο χρήσης	1.322	1.187

Οι υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό περιλαμβάνουν ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία (Κ.Ν.2112/1920).

Οι εργαζόμενοι της NN Hellas δικαιούνται αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης με βάση τις διατάξεις των Κωδικοποιημένων Νόμων 2112/1920 και 4093/2012. Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., η υποχρέωση υπολογίζεται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η υποχρέωση κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε 1.322 χιλιάδες ευρώ (1.187 χιλιάδες ευρώ το 2017).

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19, η αναμενόμενη αύξηση μισθού θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τον πληθωρισμό, την προϋπηρεσία του υπαλλήλου και άλλους σχετικούς παράγοντες όπως οι γενικοί όροι της αγοράς εργασίας.

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Εταιρίας η παραδοχή αύξησης μισθού παρέμεινε σταθερή σε σχέση με το 2017 και κυμαίνεται από 0% έως 2,7% και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τους υπολογισμούς είναι 1,3643% (1,4530% το 2017).

Εφαρμόστηκαν τέσσερα σενάρια, για την εκτίμηση της ευαισθησίας του αναλογιστικού αποτελέσματος σε κάθε μεταβολή παραδοχής.

Ανάλυση ευαισθησίας	Μεταβολή αναλογιστικών παραδοχών	Μεταβολή υποχρεώσεων %
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	-5,7%
Επιτόκιο προεξόφλησης	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	6,2%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	3,2%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-3,1%

26. Υποχρεώσεις ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

	2018	2017
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	10.339	11.013
Υποχρεώσεις προς διαμεσολαβητές	8.234	7.943
Υποχρεώσεις προς ασφαλισμένους	12.277	21.927
Υποχρεώσεις ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	30.850	40.883

Επιπλέον, οι «Υποχρεώσεις προς ασφαλισμένους» αφορούν κυρίως εκκρεμείς λήξεις και εξαγορές συμβολαίων ύψους 9.083 χιλιάδες ευρώ (17.860 χιλιάδες ευρώ για το 2017), οι οποίες κατά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής θέσης δεν είχαν καταβληθεί στους δικαιούχους.

27. Λοιπές υποχρεώσεις

	2018	2017
Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	8.983	7.189
Οφειλές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς	1.255	1.072
Πιστωτές και προμηθευτές	20.949	14.975
Λοιπές προβλέψεις	2.199	2.217
Έσοδα επόμενων χρήσεων	27.330	30.683
Λοιπές υποχρεώσεις	60.716	56.136

Στο υπόλοιπο «Έσοδα επόμενων χρήσεων» περιλαμβάνεται ένα αναβαλλόμενο έσοδο 27,3 εκατομμυρίων ευρώ, που αντιπροσωπεύει τη χρονική αντιστοίχιση των μελλοντικών ταμειακών ροών που απορρέουν από την αντίστοιχη αντασφαλιστική απαίτηση που περιλαμβάνεται στις ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις (βλέπε σημείωση 21).

Οι «Λοιπές προβλέψεις» αφορούν δικαστικές διεκδικήσεις τρίτων κατά της Εταιρίας. Η κίνηση των λοιπών προβλέψεων έχει ως εξής:

Κίνηση λοιπών προβλέψεων

	2018	2017
Πρόβλεψη λοιπών προβλέψεων έναρξη χρήσης	2.217	2.912
Διαγραφές χρήσεως	(288)	(825)
Αύξηση / (Απελευθέρωση) πρόβλεψης χρήσεως	270	130
Πρόβλεψη λοιπών προβλέψεων κλείσιμο χρήσης	2.199	2.217

28. Διαχείριση κεφαλαίου

Η Φερεγγυότητα II αποτελεί το νέο ενιαίο πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Ενιαίο Οικονομικό Χώρο, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών. Ως πρώτο βήμα, εκδόθηκε η Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τον Νοέμβριο 2009, η οποία τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2014/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2009/138/EK στην ελληνική έννομη τάξη πραγματοποιήθηκε με τον Ν.4364 (ΦΕΚ Α 13/5.2.2016). Η Φερεγγυότητα II τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2016. Οι ασφαλιστικές εταιρίες πρέπει να συμμορφώνονται συνεχώς με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις της Φερεγγυότητας II και υποβάλλουν μια σειρά από υποδείγματα ποσοτικών στοιχείων (QRT) με πληροφορίες σχετικά με την κεφαλαιακή τους θέση στην Τράπεζα της Ελλάδος σε τριμηνιαία βάση.

Η ανάληψη κινδύνων είναι αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την NN Hellas. Η NN Hellas έχει αναπτύξει και εφαρμόσει μια δομή διαχείρισης του κινδύνου που έχει σχεδιαστεί για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητές της. Δουλεύοντας εντός αυτής της δομής, η NN Hellas έχει ως στόχο να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της προς τους ασφαλισμένους και σε λοιπούς πελάτες και πιστωτές, να διαχειρίζεται το κεφάλαιό της αποτελεσματικά και να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Η επιχειρηματική στρατηγική και οι εταιρικοί στόχοι, οι βασικές δηλώσεις διάθεσης ανάληψης κινδύνου, η διαχείριση κινδύνου και κεφαλαίων είναι ευθυγραμμισμένα με την ORSA σε συγχρονισμό με το ετήσιο μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο. Η ORSA ορίζεται ως το σύνολο των διεργασιών και των διαδικασιών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και την αναφορά των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινδύνων της NN Hellas που αντιμετωπίζει ή δύναται να αντιμετωπίσει καθώς και να καθορίσει τα ίδια κεφάλαια που είναι απαραίτητα για να διασφαλιστεί η ικανοποίηση των συνολικών αναγκών φερεγγυότητας. Η NN Hellas διεξάγει μια ORSA αξιολογώντας τους κινδύνους και την φερεγγυότητα, τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Στην ORSA, η NN Hellas διατυπώνει τη στρατηγική της και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, περιγράφει βασικούς κινδύνους και τον τρόπο διαχείρισής τους, αναλύει εάν οι κίνδυνοι μοντελοποιούνται επαρκώς ή όχι, και αξιολογεί πόσο επιρρεπής είναι η κεφαλαιακή θέση σε διαταραχές, μέσω προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Η ORSA περιλαμβάνει μια προσανατολισμένη στο μέλλον συνολική εκτίμηση της κατάστασης φερεγγυότητας της NN Hellas εν όψει των κινδύνων που διατρέχει.

Η NN Hellas εξασφαλίζει την κεφαλαιακή της επάρκεια, δηλαδή τα Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των κεφαλαιακών απαιτήσεων, μέσα από τη διαδικασία του κεφαλαιακού προγραμματισμού που ξεκινά με την ετήσια διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού, στην οποία ο κεφαλαιακός προγραμματισμός πραγματοποιείται με χρονικό ορίζοντα 3-5 ετών. Η διάθεση ανάληψης κινδύνου από την NN Hellas εναρμονίζεται με τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου της NN. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψιν στον κεφαλαιακό προγραμματισμό είναι η αποτελεσματική αξιοποίηση και η δημιουργία πλεονάσματος κεφαλαίου.

Η NN Hellas υπολογίζει τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Φερεγγυότητας (SCR) και τις Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (MCR) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4364/2016 και με βάση τον τυποποιημένο μαθηματικό τύπο. Η NN Hellas εφαρμόζει μεταβατικά μέτρα για τα επιτόκια άνευ κινδύνου στη μέτρηση των τεχνικών προβλέψεων κατόπιν εγκρίσεων της Εποπτικής Αρχής.

Η κεφαλαιακή θέση της NN Hellas βάσει της Φερεγγυότητας II συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2018	2017
Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων Φερεγγυότητας (SCR)	179.906	212.364
Κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας (SCR)	102.962	101.806
Δείκτης επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων προς κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας	175%	209%
Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των Ελάχιστων Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (MCR)	164.462	197.093
Ελάχιστες Κεφαλαιακές απαιτήσεις (MCR)	32.377	30.501
Δείκτης επιλέξιμων ιδίων κεφαλαίων προς ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση	508%	646%

Ο Δείκτης Φερεγγυότητας (SCR ratio) το 2018 ανήλθε σε 175%, αν και χαμηλότερος του 2017 εξακολουθεί να υπερβαίνει σημαντικά του 100% το επίπεδο απαιτούμενης επάρκειας. Η μείωση του Δείκτη σε σχέση με το 2017 οφείλεται κυρίως στην μείωση των επιλέξιμων Ιδίων Κεφαλαίων που προέρχεται κυρίως λόγω της χαμηλής απόδοσης της αγοράς μετοχών σε συνδυασμό με την μείωση των επιτοκίων, η οποία επηρεάζει αρνητικά το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της εταιρίας καθώς και το χαρτοφυλάκιο προϊόντων που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση.

Επιπλέον του ανωτέρω επίσημα μετρήσιμου δείκτη κάλυψης ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων (MCR ratio) η Τράπεζα της Ελλάδος, κατόπιν αιτήματος της το τέταρτο τρίμηνο του 2016, απαιτεί την παρακολούθηση και υιοθέτηση ενός τροποποιημένου δείκτη κάλυψης ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων. Αυτός ο δείκτης ζητήθηκε να υπολογίζεται ως εξής: Επιλέξιμα ίδια κεφάλαια για την κάλυψη των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων εξαίρωντας την επίδραση της εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων επιτοκίου προς Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 η NN Hellas συμμορφωνόταν με το αίτημα της Εποπτικής Αρχής, παρουσιάζοντας κάλυψη του συγκεκριμένου τροποποιημένου δείκτη της τάξης του 172%.

29. Διαχείριση Κινδύνων

29.1 Περιγραφή του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της NN Hellas

Η ανάληψη κινδύνων είναι αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την NN Hellas. Η NN Hellas έχει αναπτύξει και εφαρμόσει μια δομή διαχείρισης του κινδύνου που έχει σχεδιαστεί για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητές της. Δουλεύοντας εντός αυτής της δομής, η NN Hellas έχει ως στόχο να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της προς τους ασφαλισμένους και σε λοιπούς πελάτες και πιστωτές, να διαχειρίζεται το κεφάλαιό της αποτελεσματικά και να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Η προσέγγιση της NN Hellas για τη διαχείριση του κινδύνου βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία:

- Δομή διαχείρισης του κινδύνου και συστήματα διακυβέρνησης

Η δομή διαχείρισης του κινδύνου και τα συστήματα διακυβέρνησης της NN Hellas ακολουθούν το μοντέλο των «τριών γραμμών άμυνας», το οποίο περιγράφει τις αρμοδιότητες λήψης αποφάσεων, την εκτέλεση και την εποπτεία για την εφαρμογή της διαχείρισης του κινδύνου της NN Hellas.

- Σύστημα διαχείρισης κινδύνου

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνου της NN Hellas λαμβάνει υπόψιν όλες τις αρχές διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της ένταξής της στον κύκλο στρατηγικού σχεδιασμού της NN Hellas, των πληροφοριών που έχει διαθέσιμες η Διοίκηση καθώς και της αξιολόγησης όλων των περιοχών κινδύνου. Αυτό περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πακέτο πολιτικών διαχείρισης κινδύνου, πρότυπα και διαδικασίες τα οποία ενημερώνονται τακτικά για την ευθυγράμμιση με τις κορυφαίες πρακτικές της αγοράς, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και τις

αλλαγές στη δραστηριότητα και το προφίλ κινδύνου της NN Hellas. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, τα πρότυπα και οι διαδικασίες ισχύουν σε όλο τον Όμιλο NN και χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία, τον καθορισμό και την αξιολόγηση των επιπέδων ανοχής κινδύνου της NN Hellas και των διαδικασιών ελέγχου των κινδύνων καθώς και για να διασφαλιστεί ότι τα επίπεδα και οι πολιτικές ανοχής κοινοποιούνται σε όλη την οργανωτική δομή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό, την υιοθέτηση και την παρακολούθηση του συστήματος διαχείρισης κινδύνου προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι δικλείδες ασφαλείας του λειτουργούν αποτελεσματικά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας ή οι υποεπιτροπές της εγκρίνει/εγκρίνουν όλες τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων καθώς και τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία της διάθεσης ανάληψης κινδύνου της NN Hellas.

Ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο διατηρεί την ευθύνη για τη διαχείριση του κινδύνου της NN Hellas, έχει αναθέσει την καθημερινή διαχείριση και τον προσδιορισμό της στρατηγικής κατεύθυνσης της εταιρίας, συμπεριλαμβανομένης της δομής και της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης κινδύνου και των δικλείδων ασφαλείας, στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος (CEO), ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, φέρει την ευθύνη για τη διαχείριση του κινδύνου της NN, συμπεριλαμβανομένων των εξής καθηκόντων:

- Ρύθμιση πολιτικών κινδύνων
- Διαμόρφωση στρατηγικής για τη διαχείριση των κινδύνων της NN Hellas και μέριμνα για την εφαρμογή της
- Παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις πολιτικές συνολικού κινδύνου της NN Hellas
- Εποπτεία της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και έλεγχος των επιχειρήσεων της NN Hellas
- Αναφορά των κινδύνων της NN Hellas και των διαδικασιών και των εσωτερικών επιχειρηματικών ελέγχων
- Λήψη αποφάσεων για τη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά στα θέματα που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου NN ή τη φήμη του, χωρίς να περιορίζεται η ευθύνη του κάθε μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής σε σχέση με τη διαχείριση του κινδύνου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει έναν Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων (CRO) μεταξύ των μελών της Διοίκησης.

Μοντέλο τριών γραμμών άμυνας

Το μοντέλο τριών γραμμών άμυνας, στο οποίο βασίζεται η διάρθρωση και η διακυβέρνηση διαχείρισης του κινδύνου της NN Hellas, ορίζει τρία επίπεδα διαχείρισης κινδύνων, το καθένα με διακριτούς ρόλους, αρχές απόφασης, αρμοδιότητες εκτέλεσης και αρμοδιότητες εποπτείας. Το πλαίσιο αυτό εξασφαλίζει ότι ο κίνδυνος διαχειρίζεται σύμφωνα με την πολιτική ανάληψης κινδύνων, όπως ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- **Πρώτη γραμμή άμυνας:**
Ο Διευθύνων Σύμβουλος της NN Hellas και τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής των επιχειρηματικών μονάδων που έχουν την κύρια υπευθυνότητα για την επίδοση της επιχείρησης, τις λειτουργίες, τη συμμόρφωση και τον αποτελεσματικό έλεγχο των κινδύνων που επηρεάζουν τις επιχειρήσεις τους. Σχεδιάζουν τα (ασφαλιστικά) προϊόντα σύμφωνα τις ανάγκες της αγοράς και, επομένως, γνωρίζουν τους πελάτες τους και είναι σε θέση να δράσουν για τα βέλτιστα συμφέροντα των πελατών και της NN Hellas.
- **Δεύτερη γραμμή άμυνας**
Λειτουργίες εποπτείας στην NN Hellas με σημαντικό ρόλο για την οργάνωση της διαχείρισης των κινδύνων, την εταιρική νομική λειτουργία και τη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο CRO διευθύνουν μια λειτουργία ανεξάρτητης επίβλεψης και υποστήριξης των κινδύνων, η οποία υποστηρίζει τα εμπορικά τμήματα στη λήψη αποφάσεών τους, αλλά η οποία έχει επίσης επαρκή αντισταθμιστική ισχύ για να αποτρέψει τις συγκεντρώσεις κινδύνου καθώς και άλλες μορφές ανεπιθύμητων ή υπερβολικών κινδύνων.

Αυτές οι λειτουργίες εποπτείας περιλαμβάνουν:

- Ανάπτυξη των πολιτικών και των οδηγιών για την κατηγορία κινδύνου και την περιοχή ελέγχου τους
  - Ενθάρρυνση και αντικειμενική παρακολούθηση της ορθής διαχείρισης κινδύνου σε ολόκληρη την οργάνωση και συντονισμό της αναφοράς των κινδύνων
  - Υποστήριξη της πρώτης γραμμής άμυνας στην εξισορρόπηση κινδύνου-απόδοσης
  - Ενημέρωση της Διοίκησης αναφορικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που κρίνονται να παρουσιάζουν μη αποδεκτούς κινδύνους για την NN Hellas και τον Όμιλο NN
- **Τρίτη γραμμή άμυνας**
Ελεγκτική υπηρεσία που παρέχει ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου της NN Hellas και υποστήριξη των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας.

Λειτουργικό Μοντέλο

Η NN Hellas, η οποία είναι θυγατρική του Ομίλου NN, δύναται ανεξάρτητα να εκτελεί όλες τις δραστηριότητες που συνάδουν με τη στρατηγική του Ομίλου NN, το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο (3 ετών) και εφόσον είναι σύμφωνες με τα πλαίσια, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, τις ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις, τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του Ομίλου NN, και τις αξίες του Ομίλου NN. Αυτές οι δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στην εξουσία λήψης αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η NN Hellas λειτουργεί με διαφάνεια και πρέπει να παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες στα σχετικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον/τους επικεφαλής της Λειτουργίας Υποστήριξης στον Όμιλο NN.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της NN Hellas είναι υπεύθυνος για:

- Την κερδοφορία καθώς και τις επιχειρηματικές και επιχειρησιακές δραστηριότητες
- Την εκτέλεση τυχόν στρατηγικών που συμμορφώνονται με το στρατηγικό πλαίσιο του Ομίλου NN Group N.V.
- Τη διασφάλιση ότι η επιχείρηση λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς, τις πολιτικές, τα πρότυπα και τις εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας της NN Hellas και του Ομίλου NN
- Την εκπλήρωση των νόμιμων υποχρεώσεων της Εταιρίας
- Την εφαρμογή ενός ορθού πλαισίου ελέγχου και τη λειτουργία σύμφωνα με τις αξίες της NN
- Τη βιωσιμότητα σε βάθος χρόνου
- Την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρο τον Όμιλο NN

Λειτουργία Διαχείρισης Κινδύνων

Ο CRO της NN Hellas έχει μια λειτουργική γραμμή αναφοράς στον CRO του Ομίλου NN. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η σταθερή κατανόηση, η εποπτεία και η υποστήριξη, η έκταση του ελέγχου του CRO του Ομίλου NN ενισχύεται με διευθυντές που επικεντρώνονται σε γεωγραφικούς τομείς.

Σε επίπεδο Ομίλου, η διαχείριση κινδύνων και τα πλαίσια, καθώς και η αναφορά εσωτερικών και εξωτερικών κινδύνων, υποστηρίζονται από την ομάδα Διαχείρισης Επιχειρηματικών Κινδύνων (ERM). Κατά το 2018 διαμορφώθηκαν ειδικευμένες ομάδες Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων και Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων για να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση αυτών των τύπων κινδύνου.

Διακυβέρνηση Μοντέλου και Επικύρωση Μοντέλου

Η NN Hellas υπόκειται στη λειτουργία διακυβέρνησης και επικύρωσης μοντέλων του Ομίλου NN. Η λειτουργία διακυβέρνησης και επικύρωσης μοντέλων του Ομίλου NN επιδιώκει να διασφαλίσει ότι τα μοντέλα του Ομίλου NN είναι κατάλληλα για το σκοπό που προορίζονται. Τα μοντέλα εγκρίνονται από την Επιτροπή Μοντέλων της NN Hellas ή του Ομίλου, αναλόγως με το επίπεδο σημαντικότητας. Τα ευρήματα της λειτουργίας επικύρωσης του μοντέλου αναφέρονται επίσης τακτικά στην Επιτροπή Μοντέλων. Η επιτροπή αυτή είναι υπεύθυνη για τις πολιτικές μοντελοποίησης, τις

διαδικασίες, τις μεθοδολογίες και τις παραμέτρους που εφαρμόζονται εντός του Ομίλου NN. Επιπλέον, η λειτουργία επικύρωσης του μοντέλου πραγματοποιεί επικυρώσεις των μοντέλων κινδύνου και αποτίμησης, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τη Φερεγγυότητα II. Τυχόν αλλαγές στα μοντέλα που επηρεάζουν τα στοιχεία των κινδύνων του Ομίλου πάνω από ένα ορισμένο όριο σημαντικότητας παρουσιάζονται στην Επιτροπή Μοντέλων και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η επικύρωση του μοντέλου δεν αποτελεί μια μοναδική αξιολόγηση ενός μοντέλου αλλά μια συνεχή διαδικασία, κατά την οποία η αξιοπιστία του μοντέλου επαληθεύεται σε διαφορετικά στάδια κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του: κατά την έναρξη, πριν από την έγκριση, όταν το μοντέλο έχει ανακατασκευαστεί ή τροποποιηθεί, και σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπως συζητήθηκε και συμφωνήθηκε για την ανάπτυξη του μοντέλου. Δεν είναι μια απλή επαλήθευση των μαθηματικών ή των στατιστικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο αλλά περιλαμβάνει τόσο την ποσοτική όσο και την ποιοτική αξιολόγηση του μοντέλου. Κατά συνέπεια, η διαδικασία επικύρωσης περιλαμβάνει έναν συνδυασμό της αναπτυξιακής εκτίμησης αποδεικτικών στοιχείων, του ελέγχου της διαδικασίας και της ανάλυση του αποτελέσματος.

Η εν λόγω διαδικασία επικύρωσης βασίζεται σε μια περίοδο πέντε ετών. Αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον μία φορά κάθε πέντε χρόνια ένα μοντέλο θα επικυρώνεται με ανεξάρτητο τρόπο στο πεδίο εφαρμογής του. Γενικότερα, η συχνότητα επικύρωσης σχετίζεται τη σχετική σημαντικότητα των μοντέλων στο πεδίο εφαρμογής.

Αξιολόγηση ιδίων κινδύνων και φερεγγυότητας (ORSA)

Η επιχειρηματική στρατηγική και οι εταιρικοί στόχοι, οι βασικές δηλώσεις διάθεσης ανάληψης κινδύνου, η διαχείριση κινδύνου και κεφαλαίων είναι ευθυγραμμισμένα με την ORSA σε συγχρονισμό με το ετήσιο μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο. Η έκθεση ORSA υποστηρίζει την Εκτελεστική Επιτροπή για την εκτίμηση του προφίλ του συνολικού κινδύνου και κεφαλαίων της επιχείρησης υπό ένα ευρύ φάσμα σεναρίων.

Η ORSA ορίζεται ως το σύνολο των διεργασιών και των διαδικασιών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και την αναφορά των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινδύνων της NN Hellas που αντιμετωπίζει ή δύναται να αντιμετωπίσει καθώς και να καθορίσει τα ίδια κεφάλαια που είναι απαραίτητα για να διασφαλιστεί η ικανοποίηση των συνολικών αναγκών φερεγγυότητας. Ειδικότερα, η ORSA:

- είναι ένα ειδικό μέσο στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της NN: αποτελεί μια υψηλού επιπέδου προνοητική ανάλυση για την κεφαλαιακή επάρκεια υπό ένα ευρύ φάσμα σεναρίων με βάση το τρέχον και το αναδυόμενο προφίλ κινδύνου μιας οντότητας, δεδομένων της στρατηγικής και της διάθεσης ανάληψης κινδύνων
- δεν εξυπηρετεί στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, αν και η ενίσχυση των απαιτούμενων κεφαλαίων θα μπορούσε να εξεταστεί λαμβάνοντας υπόψιν τα αποτελέσματα της ORSA
- αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού σχεδιασμού. Ως εκ τούτου, η ORSA συνδέεται με τη διαδικασία της στρατηγικής διαχείρισης και του σχετικού πλαισίου λήψης αποφάσεων.

Τακτική συχνότητα

Η NN Hellas διεξάγει μια ORSA αξιολογώντας τους κινδύνους και την φερεγγυότητα, τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Στην ORSA, η NN Hellas διατυπώνει τη στρατηγική της και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, περιγράφει βασικούς κινδύνους και τον τρόπο διαχείρισής τους, αναλύει εάν οι κίνδυνοι μοντελοποιούνται επαρκώς ή όχι, και αξιολογεί πόσο επιρρεπής είναι η κεφαλαιακή θέση σε διαταραχές, μέσω προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων εξετάζουν την επίδραση των έκτακτων αλλά και πιθανών σεναρίων σχετικά με την κεφαλαιακή θέση της NN Hellas. Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων μπορεί, επίσης, να ζητηθεί εκτός της ORSA, είτε από εσωτερικά είτε εξωτερικά μέρη, όπως την Τράπεζα της Ελλάδας και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων («ΕΙΟΠΑ»). Η ORSA περιλαμβάνει μια προσανατολισμένη στο μέλλον συνολική εκτίμηση της κατάστασης φερεγγυότητας της NN Hellas εν όψει των κινδύνων που διατρέχει.

Παρακολούθηση μεταξύ των τακτικών ORSA και μη τακτικών ORSA

Στο βαθμό που είναι αναγκαίο, τα αποτελέσματα της ORSA μεταφράζονται σε επιπρόσθετα σημεία κινδύνου, ήτοι γεγονότα που οδηγούν σε σημαντική αλλαγή στο προφίλ κινδύνου ή και στην κεφαλαιακή θέση της εταιρίας, σχετικές μετρικές ή/και δείκτες και δράσεις διαχείρισης σημαντικών κινδύνων που έχουν εντοπιστεί. Η παρακολούθηση αποτελεί μέρος του κύκλου ελέγχου της οικονομικής διεύθυνσης και της διεύθυνσης διαχείρισης ρίσκου. Εξελίξεις ή αλλαγές καταγράφονται σε εσωτερικές οικονομικές εκθέσεις και εκθέσεις ρίσκου και συζητούνται κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του Δ.Σ. ή/και της εξουσιοδοτημένης επιτροπής. Ο CRO είναι υπεύθυνος για την αναγνώριση της ανάγκης σύνταξης μιας (μερικής) μη τακτικής ORSA. Ο Όμιλος NN θα ενημερωθεί το συντομότερο δυνατόν, όταν η απόφαση για τη σύνταξη της (μερικής) μη τακτικής ORSA δημιουργηθεί από την NN Hellas. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ενημερώνεται επίσης και η Τράπεζα της Ελλάδας.

Τακτική διαδικασία ORSA

Στρατηγική και διάθεση ανάληψης κινδύνου

Μια διεξοδική επαναξιολόγηση της στρατηγικής συνήθως γίνεται μία φορά κάθε 3-5 χρόνια ή όταν σημαντικές εξελίξεις στο (εξωτερικό ή εσωτερικό) περιβάλλον οδηγούν σε μια πρότερη επαναξιολόγηση. Οι ετήσιες αξιολογήσεις γίνονται κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους για το εάν θα προσαρμοστεί η στρατηγική για τις εξελίξεις κατά το περασμένο έτος και/ή για να επαναπροσδιοριστούν οι υποθέσεις για το μέλλον. Ο προσδιορισμός (και η προσαρμογή) της διάθεσης ανάληψης κινδύνου είναι αναπόσπαστο μέρος της προσδιορισμού (και της προσαρμογής) της στρατηγικής της εταιρίας.

Αξιολόγηση κινδύνου

Το κλειδί για την ORSA είναι ο εντοπισμός των δυνητικών κινδύνων φερεγγυότητας από το διοικητικό συμβούλιο, δεδομένης της στρατηγικής και της διάθεσης ανάληψης κινδύνου. Βάση για την αξιολόγηση του κινδύνου είναι οι κατηγορίες κινδύνου του Ομίλου NN. Οι κίνδυνοι που απορρέουν από το εν ισχύ χαρτοφυλάκιο υπόκεινται σε τεστ καταλληλότητας (δείτε παρακάτω) και επιπρόσθετων στατιστικών τεστ αντοχής (δείτε παρακάτω), συμβάλλοντας στην επαρκή ποσοτικοποίηση αυτών των κινδύνων. Η εστίαση της προσοχής, επομένως, αφορά στην προοπτική αξιολόγηση του κινδύνου όταν λαμβάνεται υπόψη και η μελλοντική αναμενόμενη ανάπτυξη εργασιών.

Τεστ καταλληλότητας υπολογισμού εποπτικών κεφαλαίων

Οι υποθέσεις και τα μοντέλα υπολογισμού των εποπτικών απαιτήσεων φερεγγυότητας αξιολογούνται με βάση το πραγματικό προφίλ κινδύνου. Οι διαφορές αναλύονται σε μοντελοποιημένους κινδύνους και μελλοντικές βελτιώσεις του μοντέλου ή/και σε μη μοντελοποιημένους κινδύνους. Το αποτέλεσμα της ανάλυσης δύναται να οδηγήσει σε ενέργειες μετριασμού του κινδύνου προκειμένου να ξεπεραστούν τα σημεία στα οποία το μοντέλο δεν κρίνεται επαρκές. Εάν οι αποκλίσεις ή οι αβεβαιότητες θεωρηθούν σημαντικές, η ποσοτικοποίηση της απόκλισης είναι απαραίτητη προκειμένου να εξεταστεί η προσθήκη επιπλέον κεφαλαίων.

Κεφάλαιο και εκτίμηση κεφαλαίου

Οι βάσεις αναγνώρισης και αποτίμησης για την εκτίμηση του διαθέσιμου και απαιτούμενου κεφαλαίου είναι οι ίδιες με εκείνες που χρησιμοποιούνται για την αναφορά φερεγγυότητας προς τον επόπτη και είναι σύμφωνες με τις βέλτιστες υποθέσεις και παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τη βέλτιστη μελλοντική εκτίμηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου και μεταξύ άλλων του ετησίως ενημερωμένου Μακροοικονομικού Σεναρίου.

Η αναλογιστική λειτουργία επιβεβαιώνει ότι οι τρέχουσες τεχνικές προβλέψεις όπως και η εκτιμώμενη μελλοντική εξέλιξη αυτών αντιπροσωπεύουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των μελλοντικών υποχρεώσεων. Η αναλογιστική λειτουργία παρέχει, επίσης, πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που προκύπτουν από τον υπολογισμό των τεχνικών προβλέψεων.

Η φερεγγυότητα βρίσκεται στο επίκεντρο της ORSA: Η NN Hellas πρέπει να διασφαλίσει ότι είναι σε θέση να καλύψει τους απαιτούμενους δείκτες φερεγγυότητας. Επιπλέον, η NN Hellas αξιολογεί:

- Την ποσότητα και την ποιότητα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την περίοδο του Επιχειρηματικού Σχεδίου
- Τη σύνθεση των ιδίων κεφαλαίων σε όλες τις κατηγορίες καθώς και το πώς αυτή η σύνθεση δύναται να αλλάξει ως αποτέλεσμα επιστροφής ή ωρίμανσης κατά τη διάρκεια της περιόδου του Επιχειρηματικού Σχεδίου

Επί της αρχής, μόνο η μητρική Εταιρία, ο Όμιλος NN, απευθύνεται στις χρηματαγορές για τη συγκέντρωση κεφαλαίων.

Τεστ αντοχής και γενική αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας

Με βάση το Επιχειρηματικό Σχέδιο και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των κινδύνων της ORSA, τα σενάρια των ασκήσεων αντοχής και οι παράμετροί τους έχουν αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον εντοπισμό των βασικών αβεβαιοτήτων και των σχετικών σεναρίων.

Όταν τα αποτελέσματα των τεστ αντοχής δείχνουν ότι οι δείκτες φερεγγυότητας πέφτουν κάτω από το 100%, τότε ρεαλιστικές στρατηγικές για την επαναφορά των δεικτών φερεγγυότητας θα εξεταστούν και θα τεκμηριωθούν στην έκθεση ORSA.

Τελικά, μετά από όλες τις αξιολογήσεις και εκτιμήσεις (συμπεριλαμβανομένων των διατυπωθέντων δράσεων διαχείρισης), ο ρόλος της ORSA είναι να συμπεράνει κατά πόσον, προχωρώντας στο μέλλον, η NN Hellas έχει κεφαλαιακή επάρκεια υπό ένα ευρύ φάσμα σεναρίων κάτω από τον προγραμματικό της ορίζοντα.

Κύκλος ελέγχου κινδύνων

Η Εταιρία έχει υιοθετήσει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο ελέγχου, το οποίο παρέχει στη διοίκηση τη διαβεβαίωση ότι η Εταιρία λειτουργεί σύμφωνα με τη διάθεση της για ανάληψη κινδύνων, επιδιώκοντας παράλληλα τους επιχειρηματικούς της στόχους.

Ο κύκλος ελέγχου κινδύνων της NN Hellas αποτελείται από τέσσερα βήματα που υποστηρίζονται από μία υγιή κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων. Ο κύκλος ελέγχου κινδύνων ξεκινά με τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τον προσδιορισμό των επιχειρηματικών στόχων της επιχείρησης και των στόχων κινδύνου (ο οποίος καθορίζει τη στρατηγική κινδύνου: διάθεση ανάληψης κινδύνου, πολιτικές και πρότυπα). Οι διαδικασίες αυτές συνοδεύονται από τις επιχειρηματικές διαδικασίες που αποσκοπούν στην υλοποίηση των στόχων αυτών, και οι οποίες δημιουργούν κινδύνους που χρήζουν διαχείρισης μέσω του εντοπισμού/αξιολόγησής τους, της μείωσης τους μέσω ελέγχων και της συνεχούς παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων για τα επίπεδα του κινδύνου.

Ο κύκλος ελέγχου κινδύνων, σε συνδυασμό με το Επιχειρηματικό Σχέδιο/τον κύκλο οικονομικού ελέγχου και του κύκλου διαχείρισης της απόδοσης, επιτρέπει την υλοποίηση των επιχειρηματικών στόχων μέσω της διασφάλισης ότι η NN Hellas λειτουργεί στα πλαίσια της διάθεσης για ανάληψη κινδύνου.

Στρατηγική κινδύνου

Ταξινόμηση κινδύνου

Οι εγγενείς κίνδυνοι προέρχονται από το περιβάλλον. Η NN έχει καθορίσει και κατηγοριοποιήσει όλους τους κινδύνους ακολουθώντας μία συγκεκριμένη ταξινόμηση κινδύνου, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Κατηγορία κινδύνου	Περιγραφή	Κύρια τεχνική μείωσης κινδύνου
Αναδυόμενοι κίνδυνοι	Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις μελλοντικές εξωτερικές συνθήκες αβεβαιότητας που θα μπορούσαν να αποτελέσουν απειλή για τις επιχειρήσεις της NN Hellas	Αναλύσεις σεναρίων και σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης
Στρατηγικοί κίνδυνοι	Κίνδυνοι που σχετίζονται με απρόσμενες αλλαγές στο προφίλ των επιχειρήσεων και στον ευρύτερο κύκλο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως προβλέπεται κατά τη διάρκεια στρατηγικής λήψης αποφάσεων	Αναλύσεις σεναρίων και σχεδιασμός επιχείρησης
Κίνδυνος αγοράς	Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις χρηματοοικονομικές αγορές (ή την αστάθειά τους). Περιλαμβάνονται, επίσης, οι κίνδυνοι ρευστότητας και συγκέντρωσης	Διαδικασία Έγκρισης και Αναθεώρησης νέων Επενδυτικών Κατηγοριών, μελέτες Διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού, Στρατηγική Κατανομή Στοιχείων του Ενεργητικού, τη δομή Ορίων, Παράγωγα
Κίνδυνος αθέτησης του αντισυμβαλλομένου	Κίνδυνος που σχετίζεται με τη μη τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων των οφειλετών	Δομή ορίων
Ασφαλιστικός κίνδυνος	Κίνδυνοι που σχετίζονται με τα προϊόντα της NN Hellas	Διαδικασία Έγκρισης και Αξιολόγησης Προϊόντος, δομή Ορίων, αντασφάλιση
Μη χρηματοοικονομικός κίνδυνος	Κίνδυνοι που σχετίζονται με ανθρώπους, ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πληροφορικής & επικοινωνιών, ή και εξωτερικών γεγονότων	Επιχειρηματικοί και Βασικοί Έλεγχοι, Δοκιμές Ελέγχων, Διαχείριση Περιστατικών

Πλαίσιο της διάθεσης ανάληψης κινδύνου

Το πλαίσιο της διάθεσης ανάληψης κινδύνου της NN Hellas προσδιορίζει ποιους κινδύνους η NN Hellas αναλαμβάνει, αποφεύγει, διατηρεί ή μεταφέρει. Το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου αποτελείται από ποιοτικές και ποσοτικές δηλώσεις σχετικά με τις προτιμήσεις, τις ανοχές, τα όρια και τους ελέγχους κινδύνων.

Ο βασικός ποσοτικός ορισμός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου γίνεται σε επίπεδο του Ομίλου NN και επιμερίζεται στις θυγατρικές του. Η μέτρηση του κινδύνου έχει ως στόχο να εξασφαλίσει ότι η μητρική εταιρία μπορεί να ανταποκριθεί στα ετήσια γενικά έξοδα και υποχρεώσεις της προς τους πιστωτές της και μπορεί να διατηρήσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα με επαρκή κεφάλαια, ακόμη και μετά από ένα δυσμενές σενάριο 1-στα-20 έτη. Ο Όμιλος NN ποσοτικοποιεί τα χρήματα που απαιτούνται για να γίνει αυτό, χρησιμοποιώντας ανάλυση ευαισθησίας ως προς τα ίδια Κεφάλαια σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που διέπονται από τη Φερεγγυότητα II. Η επίδραση στα κεφάλαια ενός γεγονότος 1-προς-20 έτη μετράται με τα ίδια Κεφάλαια σε Κίνδυνο ή OFaR, κάτι το οποίο περιγράφεται με

περισσότερες λεπτομέρειες στην επόμενη ενότητα και χρησιμοποιείται για να παρουσιάσει το προφίλ κινδύνου της NN Hellas.

Εκτός από ποσοτικά, το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ορίζεται και ποιοτικά, προκειμένου να καθοδηγεί τη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων στους τομείς ασφάλισης, διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALM), επενδύσεων και λειτουργιών. Επιπλέον, στηρίζει τη στρατηγική του Ομίλου NN, μειώνει την ανεπιθύμητη ή υπερβολική ανάληψη κινδύνων καθώς και την περαιτέρω βελτιστοποίηση της χρήσης των κεφαλαίων. Οι ποιοτικές δηλώσεις διάθεσης ανάληψης κινδύνου οργανώνονται υπό τις ακόλουθες κατηγορίες:

- **Στρατηγικές προκλήσεις (διαμόρφωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας)**
Διαχειριζόμαστε το χαρτοφυλάκιο μας που σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα βάση κινδύνου-απόδοσης, ούτως ώστε να πετυχαίνουμε τους στρατηγικούς μας στόχους, λαμβάνοντας παράλληλα υπ' όψιν τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών.
- **Ισχυρός Ισολογισμός (οικονομική διαχείριση)**
Δεν επιθυμούμε να έχουμε επίδραση στα ίδια κεφάλαια μεγαλύτερη από αυτή που προβλέπεται σε ένα δυσμενές σενάριο 1-στα-20 έτη. Επίσης δεν επιθυμούμε να προβούμε σε αναγκαστική πώληση περιουσιακών στοιχείων σε περιβάλλον κάμψης των αγορών.
- **Στέρεο περιβάλλον λειτουργίας (λειτουργική διαχείριση)**
Οι αξίες την NN βρίσκονται στον πυρήνα των επιχειρηματικών μας δραστηριοτήτων και αντιμετωπίζουμε τους πελάτες μας δίκαια. Σκοπός μας είναι να αποφύγουμε ανθρώπινα σφάλματα ή λάθη στις διαδικασίες μας καθώς και να περιορίσουμε την επίδραση που μπορεί να προέλθει από τυχόν λάθος.

Όρια κινδύνου

Η ποιοτική δήλωση διάθεσης ανάληψης κινδύνου έχει μεταφραστεί σε ποσοτικά όρια κινδύνου σχετικά με τα ίδια κεφάλαια (κεφάλαιο Φερεγγυότητας II). Η NN Hellas υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με το προφίλ κινδύνου που έχει διαμορφώσει, σε σύγκριση με την ισχύουσα διάθεση ανάληψης κινδύνου και τα όρια κινδύνου.

Πλαίσιο της πολιτικής κινδύνων

Το πλαίσιο της πολιτικής κινδύνων της NN Hellas εξασφαλίζει ότι όλοι οι κίνδυνοι διαχειρίζονται με συνέπεια και ότι η NN Hellas δραστηριοποιείται μέσα στα όρια των κινδύνων που μπορεί να αναλάβει. Οι πολιτικές/ελάχιστες προδιαγραφές επικεντρώνονται στη μέτρηση των κινδύνων, τη διαχείριση κινδύνων και τη διακυβέρνηση των κινδύνων. Για να εξασφαλιστεί ότι οι πολιτικές είναι αποδοτικές και αποτελεσματικές, ελέγχονται από τη δομή της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Αξιολόγηση και Έλεγχος Κινδύνου

Οι αξιολογήσεις των κινδύνων πραγματοποιούνται τακτικά σε όλη την NN Hellas. Για τους κινδύνους αγοράς, αθέτησης του αντισυμβαλλομένου και ανάληψης ασφάλισης, τα εσωτερικά και συναφή μοντέλα της NN οδηγούν σε αξιολογήσεις/μέτρηση κινδύνου. Οι κίνδυνοι που δεν επηρεάζουν άμεσα τον ισολογισμό υπόκεινται γενικά στην επαγγελματική κρίση για τον εντοπισμό και τον ποσοτικό προσδιορισμό τους: risk footprints (μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι) και η ανάλυση σεναρίων (στρατηγικοί/αναδυόμενοι κίνδυνοι) χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση (αναφορά και παρακολούθηση) προσδιορισμένων κινδύνων. Στο πλαίσιο της ORSA, μια bottom-up αξιολόγηση, πραγματοποιείται τουλάχιστον σε ετήσια βάση, λαμβάνοντας υπόψιν όλο το εύρος κινδύνων. Οι δραστηριότητες ελέγχου των κινδύνων είναι ανάλογες με τους κινδύνους που προκύπτουν από τις δραστηριότητες και τις διαδικασίες που πρέπει να ελεγχθούν. Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την προώθηση των κατάλληλων δραστηριοτήτων ελέγχου των κινδύνων, με βάση την αναγνώριση του κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, εξασφαλίζοντας ότι όλοι οι εργαζόμενοι έχουν επίγνωση του ρόλου τους στο σύστημα διαχείρισης του κινδύνου.

Εποπτική έκθεση αξιολόγησης ιδίων κινδύνων και φερεγγυότητας

Η NN Hellas ετοιμάζει μια «Εποπτική έκθεση αξιολόγησης ιδίων κινδύνων και φερεγγυότητας» (ORSA) τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Στην ORSA, η NN Hellas αρθρώνει τη στρατηγική της και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, περιγράφει βασικούς κινδύνους και τον τρόπο διαχείρισής τους, αναλύει εάν οι κίνδυνοι και το κεφάλαιο μοντελοποιούνται επαρκώς ή όχι, και αξιολογεί πόσο επιρρεπής είναι η κεφαλαιακή θέση σε διαταραχές μέσω προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων και σεναρίων. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων εξετάζουν την επίδραση των έκτακτων αλλά αληθοφανών σεναρίων σχετικά με την κεφαλαιακή θέση της NN Hellas.

Διαδικασία Αναθεώρησης Έγκρισης Προϊόντος

Η διαδικασία έγκρισης/αναθεώρησης προϊόντος (PARP) έχει αναπτυχθεί προκειμένου να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική σχεδίαση, η ανάληψη ασφάλισης και οι τιμές όλων των προϊόντων, καθώς και για να διασφαλιστεί ότι μπορούν να διαχειρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Η διαδικασία αυτή καθορίζει τις απαιτήσεις ως προς τα χαρακτηριστικά του προφίλ κινδύνου του προϊόντος ούτως ώστε να εξασφαλίσει ότι τα προϊόντα είναι ευθυγραμμισμένα με τη στρατηγική της NN Hellas. Η διαδικασία PARP λαμβάνει υπόψιν τα οφέλη και την καταλληλότητα των προϊόντων για τον πελάτη, τον όγκο των πωλήσεων που αναμένεται, τους δείκτες τιμολόγησης με προσανατολισμό την αξία των προϊόντων και τις σχετικές πολιτικές. Περιλαμβάνει απαιτήσεις και πρότυπα για την αξιολόγηση των κινδύνων, σύμφωνα με τις κατηγορίες κινδύνων, καθώς και αξιολόγηση των διαχειριστικών και λογιστικών πτυχών του προϊόντος.

Νέα Διαδικασία Έγκρισης και Αναθεώρησης Επενδύσεων

Ο Όμιλος NN διατηρεί μια διαδικασία έγκρισης και αναθεώρησης των κατηγοριών επενδύσεων (NICARP) για την έγκριση νέων κατηγοριών επενδύσεων. Σε επίπεδο ομίλου, ο Όμιλος NN καθορίζει μια παγκόσμια λίστα κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, στην οποία οι θυγατρικές του δύνανται να επενδύουν. Η NN Hellas διατηρεί, επίσης, έναν κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν υποσύνολο της παγκόσμιας λίστας των περιουσιακών στοιχείων. Η τοπική λίστα του ενεργητικού περιλαμβάνει παραμέτρους κατανομής περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες καθορίζουν τις σχετικές αναλογίες με βάση τις οποίες η εταιρία δύναται να επενδύει σε διαφορετικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία, τους κλάδους, τις γεωγραφικές περιοχές και τα όρια συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου.

Μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι συμμόρφωσης, οι νομικοί κίνδυνοι και οι συναφείς έμμεσοι κίνδυνοι φήμης και η μεταξύ τους σχέση παρακολουθούνται εντός του ήδη καθιερωμένου πλαισίου αποτελεσματικού ελέγχου της NN Hellas (ECF) που διέπει τη διαδικασία εντοπισμού, αξιολόγησης, άμβλυσης, παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων μη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Σημαντικά στοιχεία σε αυτό το πλαίσιο είναι οι εκτιμήσεις κινδύνου, η παρακολούθηση των ενεργειών, οι βασικοί δείκτες κινδύνου, τα μητρώα των βασικών ελέγχων, η αναφορά συμβάντων, οι Επιτροπές Κινδύνου.

Παρακολούθηση κινδύνου

Το προφίλ κινδύνου παρακολουθείται σε σχέση με την διάθεση ανάληψης κινδύνων, την αξιολόγηση των κινδύνων και τα όρια κινδύνου που ανακύπτουν από τη διάθεση ανάληψης κινδύνων. Τα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένων των ελλείψεων, των συμπερασμάτων και των προτάσεων, θα πρέπει να αναφέρονται τακτικά στην Εκτελεστική Επιτροπή. Η Διοίκηση αναλαμβάνει δράση, όταν η παρακολούθηση υποδεικνύει ότι οι κίνδυνοι δεν ελέγχονται επαρκώς.

Αναφορά κινδύνου

Σε τριμηνιαία βάση, η τριμηνιαία Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων παρουσιάζεται στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Η έκθεση αυτή στοχεύει σε μία συνολική εικόνα των κινδύνων της NN Hellas. Επικεντρώνεται στη σύγκριση των τρεχόντων επιπέδων κινδύνου σε σχέση με την διάθεσή για ανάληψη κινδύνου και υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη διαχείριση κινδύνου.

29.2 Ασφαλιστικοί κίνδυνοι

Οι ασφαλιστικοί κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τα γεγονότα που ασφαρίζει η Εταιρία και αποτελούνται από αναλογιστικούς κινδύνους και κινδύνους ανάληψης και διαχείρισης όπως θνησιμότητα, μακροζωία, νοσηρότητα που απορρέουν από την τιμολόγηση και έκδοση ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Ο κίνδυνος ανάληψης και διαχείρισης λαμβάνεται κατά την πώληση των προϊόντων. Ο σκοπός της Διαδικασίας Ελέγχου και Έγκρισης Προϊόντος (ΔΕΕΠ) και της Επιτροπής Κινδύνων Προϊόντων (ΕΚΠ) είναι να διασφαλίσουν τον αποτελεσματικό σχεδιασμό, τη διαχείριση ανάληψης κινδύνων και αποζημιώσεων, την επαρκή τιμολόγηση όλων των προϊόντων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι είναι κατάλληλες και αξιόλογες προτάσεις προς τους πελάτες. Η ΔΕΕΠ και η ΕΚΠ διασφαλίζουν επίσης την αποτελεσματική διαχείριση των προϊόντων κατά τη διάρκεια ζωής τους.

Η διαχείριση του ασφαλιστικού κινδύνου (οι πραγματικές αποζημιώσεις και παροχές διαφέρουν δυσμενώς από τις προσδοκίες) εκτελείται σε επίπεδο προϊόντος ή ομάδας προϊόντων, δεδομένης της φύσης των παροχών και τη δομή χρέωσης. Η NN Hellas περιορίζει τον ασφαλιστικό κίνδυνο διαφοροποιώντας το χαρτοφυλάκιο της ώστε να περιλαμβάνει μεγαλύτερες, πολυποικίλες υποχρεώσεις. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος που δεν περιορίζεται μέσω της διαφοροποίησης, διαχειρίζεται μέσω των ορίων συγκέντρωσης και έκθεσης και μέσω της αντασφάλισης:

- όρια αντοχής για κινδύνους ασφάλισης ζωής καθορίζονται ανά ασφαλισμένο ζωής και για σημαντικά γεγονότα θνησιμότητας που επηρεάζουν πλήθος ανθρώπων, όπως πανδημίες.
- η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για τη διαχείριση των επιπέδων κινδύνου ώστε να διατηρούνται εντός του πλαισίου αντοχής.

Προφίλ κινδύνου

Ο κίνδυνος θνησιμότητας επέρχεται όταν οι αποζημιώσεις είναι υψηλότερες λόγω υψηλότερης θνησιμότητας (για παράδειγμα, σε σχέση με ασφάλιση ορισμένης διάρκειας). Ο κίνδυνος μακροζωίας είναι ο κίνδυνος στον οποίο οι ασφαλισμένοι ζουν περισσότερο από το αναμενόμενο λόγω της ελάττωσης των ποσοστών θνησιμότητας. Ενώ η Εταιρία εκτίθεται τόσο σε κίνδυνο μακροζωίας όσο και κίνδυνο θνησιμότητας, οι εν λόγω κίνδυνοι δεν αντισταθμίζονται πλήρως. Οι αλλαγές στους πίνακες θνησιμότητας επηρεάζουν τις προσδοκώμενες μελλοντικές παροχές που θα καταβληθούν ενώ ο κίνδυνος μακροζωίας εκθέτει την Εταιρία κυρίως στην ελάττωση των ποσοστών θνησιμότητας.

Ο κίνδυνος θνησιμότητας που αντιμετωπίζει η Εταιρία έγκειται στα συμβόλαια ασφάλισης υγείας που καταβάλλουν στον ασφαλισμένο ένα καθορισμένο ποσό ή καλύπτουν τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης που σχετίζονται με ορισμένες ασθένειες ή ανικανότητα.

Έλεγχος επάρκειας υποχρεώσεων

Η επάρκεια των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, μη συμπεριλαμβανομένων των ΜΕΠ (οι καθαρές ασφαλιστικές υποχρεώσεις), αξιολογείται σε κάθε περίοδο αναφοράς από την Εταιρία. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη σύγκριση της δημιουργηθείσας ασφαλιστικής υποχρέωσης με τη χρήση των καλύτερων εκτιμήσεων για τις μελλοντικές ταμειακές ροές υπό τα ασφαλιστήρια συμβόλαιά της. Ο έλεγχος επάρκειας στηρίζεται σε εγκεκριμένα αναλογιστικά μοντέλα, χρησιμοποιώντας κατάλληλες οικονομικές και μη οικονομικές παραδοχές που αντικατοπτρίζουν την εμπειρία της Εταιρίας.

Εάν καθορισθεί ότι υπάρχει έλλειμμα, το έλλειμμα αναγνωρίζεται αμέσως στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Εάν οι καθαρές υποχρεώσεις ασφάλισης καθορισθούν ως επαρκείς, δεν αναγνωρίζεται καμία μείωση των καθαρών ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Οικονομικές παραδοχές

- Επιτόκιο Προεξόφλησης

Οι αποδόσεις των επενδύσεων που αναλήφθηκαν αποτελούν συνδυασμό της ολοκλήρωσης των τρεχουσών αποδόσεων του χαρτοφυλακίου σε υφιστάμενα περιουσιακά στοιχεία και των ποσοστών επανεπένδυσης σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία στη λήξη τους. Συνεπώς οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας προεξοφλητικό επιτόκιο που υπολογίζεται στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου με βάση τις αποδόσεις του χαρτοφυλακίου των επενδύσεων που χρησιμοποιείται για την κάλυψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Μη οικονομικές παραδοχές

Οι βασικές μη οικονομικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των προβλεπόμενων Ταμειακών Ροών για την πλήρη διάρκεια ζωής των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σχετικά με τους υπολογισμούς του Ελέγχου Επάρκειας υποχρεώσεων, συζητούνται κατωτέρω:

- Ποσοστά θνησιμότητας

Ο πίνακας θνησιμότητας έχει συνταχθεί με τη χρήση επίσημων δεδομένων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για το 1990 και δεδομένων από τη Eurostat για την περίοδο 2000-2006 και προσαρμόστηκε στη συνέχεια ώστε να αντανακλά την επίδραση της έκδοσης και των πραγματικών συνθηκών στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρίας.

- Ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγορών

Για το συνολικό χαρτοφυλάκιο, εξετάζεται το ποσοστό μη ανανέωσης και εξαγορών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων στα οποία καταβάλλονται τα ασφάλιστρα, συμβολαίων ελεύθερων ή μετατρεπόμενων σε ελεύθερα περαιτέρω καταβολής ασφαλίσεων. Τα ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγορών διαφοροποιούνται ανά ασφαλιστικό έτος και επιπροσθέτως, εφαρμόζονται ημερολογιακοί παράγοντες στα βασικά ποσοστά μη ανανέωσης και εξαγορών κατά το ασφαλιστικό έτος ώστε να αντανακλούν τις βραχυπρόθεσμες αναμενόμενες διακυμάνσεις στο επίπεδο ακυρώσεων και εξαγορών για ένα δεδομένο ασφαλιστικό έτος σε βάθος χρόνου (π.χ. λόγω των οικονομικών συνθηκών ή ενεργειών διαχείρισης). Ο έλεγχος των ποσοστών μη ανανέωσης και εξαγορών εκτελείται σε ετήσια βάση ώστε να αντανακλά την πιο πρόσφατη εμπειρία και τις μελλοντικές προσδοκίες, σύμφωνα με το μακροοικονομικό περιβάλλον και τη στρατηγική της Εταιρίας.

- Νοσηρότητα

Η νοσηρότητα απεικονίζεται ώστε να αντανακλά μελλοντικές αποζημιώσεις από το χαρτοφυλάκιο Υγείας στις προβλεπόμενες Ταμειακές Ροές, με την εξέταση του καθαρού ασφαλίστρου σε δεδομένη ημερομηνία καθώς και τη μελλοντική εξέλιξη του καθαρού ασφαλίστρου. Το επίπεδο της νοσηρότητας απεικονίζεται μέσω της χρήσης των πινάκων καθαρών ασφαλίσεων νοσηρότητας ενώ η τάση νοσηρότητας απεικονίζεται μέσω της χρήσης του πληθωρισμού που ισχύουν για τους πίνακες νοσηρότητας. Οι πηγές των πινάκων νοσηρότητας βασίζονται στην πραγματική εμπειρία πληρωθεισών και εκκρεμών ζημιών.

- Ποσοστά ανικανότητας

Τα ποσοστά ανικανότητας υπολογίζονται με τη χρήση της ίδιας προσέγγισης όπως στους πίνακες νοσηρότητας.

- Προβλέψεις εξόδων

Τα απεικονιζόμενα έξοδα προκύπτουν βάσει των προβλέψεων που δημιουργήθηκαν αναφορικά με έξοδα πρόσκτησης και διατηρησιμότητας. Τα έξοδα που εξετάζονται κατά το χρονοδιάγραμμα πρόβλεψης δεν είναι σταθερά αλλά διογκώνονται ταυτόχρονα με το ποσοστό πληθωρισμού.

Μετριασμός ασφαλιστικού κινδύνου

Η σωστή τιμολόγηση, η σωστή πολιτική ανάληψης ασφάλισης, η σωστή διαχείριση των ζημιών και η διαφοροποίηση ώστε να μην υπάρχει συσσώρευση σε κάποιον συγκεκριμένο κίνδυνο αποτελούν τις κύριες δράσεις μετριασμού του κινδύνου ανάληψης ασφάλισης.

Η διαχείριση των κινδύνων ανάληψης ασφάλισης γίνεται με την εξασφάλιση ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που πραγματοποιεί η NN Hellas είναι σύμφωνοι με τις προσδοκώμενες από την ασφαλιστική παροχές των ασφαλισμένων προκειμένου να μετριαστεί ο κίνδυνος κάλυψης ανεπιθύμητων παροχών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της πολιτικής ανάληψης ασφάλισης της NN Hellas, των απαιτήσεων του σχεδιασμού, και των διαδικασιών έγκρισης και αξιολόγησης των προϊόντων.

Οι κίνδυνοι που δεν μετριάζονται αρκετά μέσω της διαφοροποίησης διαχειρίζονται μέσω των ορίων συγκέντρωσης και έκθεσης και μέσω της αντασφάλισης:

- Τα όρια ανοχής για τους κινδύνους ασφάλισης ζωής τίθενται ανά ασφαλισμένο και σημαντικά συμβάντα θνησιμότητας
- Η αντασφάλιση χρησιμοποιείται για τη διαχείριση των επιπέδων κινδύνου
- Η αντασφάλιση δημιουργεί πιστωτικό κίνδυνο που διαχειρίζεται σύμφωνα με την πολιτική της αντασφάλισης πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου NN.

29.3 Κίνδυνος επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ο κίνδυνος επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με τη διαχείριση και την ανάπτυξη του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου αλλά αποκλείει κινδύνους που συνδέονται άμεσα με ασφαλισμένα συμβάντα. Ο κίνδυνος επιχειρηματικής δραστηριότητας περιλαμβάνει κινδύνους συμπεριφοράς των συμβαλλομένων (διατηρησιμότητα) και τον κίνδυνο εξόδων. Οι κίνδυνοι επιχειρηματικής δραστηριότητας υφίστανται λόγω εσωτερικών, βιομηχανικών, ρυθμιστικών/πολιτικών ή ευρύτερων παραγόντων της αγοράς.

Ο κίνδυνος συμπεριφοράς των συμβαλλομένων είναι ο κίνδυνος ότι οι συμβαλλόμενοι χρησιμοποιούν τις διαθέσιμες επιλογές με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια με έναν τρόπο που είναι διαφορετικός από αυτόν που αναμένεται από την NN Hellas. Ανάλογα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αλλά και τους νόμους και τους κανονισμούς που ισχύουν, οι συμβαλλόμενοι θα μπορούσαν να έχουν τη δυνατότητα διακοπής του συμβολαίου, να αλλάζουν ασφάλιστρα, να αλλάζουν τις επενδυτικές επιλογές, να επεκτείνουν τις συμβάσεις τους, να συνάπτουν δάνεια σχετιζόμενα με τα ασφαλισμένα συμβόλαια και να κάνουν επιλογές σχετικά με το πώς να συνεχίσουν τις συμβάσεις προσόδου και συνταξιοδοτικής αποταμίευσής τους μετά τη φάση συσσώρευσης. Ως εκ τούτου, η συμπεριφορά των συμβαλλομένων επηρεάζει την κερδοφορία των ασφαλιστικών συμβάσεων. Ο κίνδυνος οι συμβαλλόμενοι να διατηρήσουν τις συμβάσεις τους περισσότερο από ότι έχει υπολογίσει η NN Hellas είναι εμφανής για την επιχειρηματική δραστηριότητα, όταν οι εγγυήσεις είναι υψηλότερες από τις αποδόσεις των υποκείμενων επενδύσεων, ιδιαίτερα των παλαιότερων, όπου υπήρχαν υψηλότερα εγγυημένα επιτόκια σε αποταμιευτικά προϊόντα. Ο κίνδυνος ότι οι συμβαλλόμενοι διατηρούν τις συμβάσεις τους για μικρότερο χρονικό διάστημα από ότι έχει υπολογίσει η NN Hellas σχετίζεται με τα προϊόντα προστασίας ζωής (πρόσκαιρη ασφάλιση) και τα προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit Linked).

Ο κίνδυνος εξόδων αφορά κυρίως στο σταθερό μέρος των εξόδων της NN Hellas, και είναι ο κίνδυνος όπου οι μελλοντικές πραγματικές δαπάνες ανά συμβόλαιο υπερβαίνουν τις δαπάνες που υποτέθηκαν ανά συμβόλαιο. Μέρος των εξόδων είναι μεταβλητό, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και τον όγκο των πωλήσεων. Τα σταθερά μέρη αυτών των εξόδων είναι αυτά που δεν μπορούν άμεσα να προσαρμολογούνται ώστε να αντανακλούν τις αλλαγές στο μέγεθος της επιχείρησης. Ένα σημαντικό μέρος του ρίσκου όσον αφορά στα σταθερά έξοδα παράγεται από τις παραδοσιακές ασφάλισεις ζωής, όπου η NN Hellas είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο οι δαπάνες να μην μειωθούν σύμφωνα με τη σταδιακή μείωση των εν ισχύ συμβολαίων, οδηγώντας σε αύξηση των εξόδων ανά συμβόλαιο. Επιπλέον, οι αλλαγές στα επιτόκια προεξόφλησης επηρεάζουν τον κίνδυνο εξόδων όσον αφορά στα συμβόλαια με μεγάλη διάρκεια.

Μετριασμός κινδύνου

Ο κίνδυνος συμπεριφοράς των ασφαλισμένων διαχειρίζεται κατά τη διαδικασία ανάπτυξης, ελέγχου και έγκρισης των προϊόντων, εξασφαλίζοντας ότι δίνονται οι κατάλληλες συμβουλές στον πελάτη όχι μόνο κατά την πώληση αλλά και κατά τη διάρκεια ζωής του προϊόντος, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των πελατών. Η εμπειρία όσον αφορά τη συμπεριφορά των συμβαλλομένων αξιολογείται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

Ως μέρος της στρατηγικής της, η NN Hellas έχει θέσει αρκετές δράσεις με σκοπό να κατανοήσει και να βελτιώσει την εμπειρία των πελατών. Οι δράσεις αυτές αυτά βελτιώνουν την αντιστοιχία μεταξύ των αναγκών των πελατών και των δυνατοτήτων που παρέχονται από τα προϊόντα της NN Hellas. Επιπλέον, η σταδιακή κατανόηση από τη μεριά της NN Hellas των επιλογών των ασφαλισμένων και η πρόβλεψή τους μειώνει τον κίνδυνο της αναντιστοιχίας μεταξύ της πραγματικής και της προβλεπόμενης συμπεριφοράς των ασφαλισμένων.

Συνεχιζόμενες πρωτοβουλίες πραγματοποιούνται διαρκώς ώστε να διαχειριστεί ο κίνδυνος εξόδων σε όλη την NN Hellas. Στόχοι έχουν τεθεί ώστε να μειωθούν οι δαπάνες, περιορίζοντας τον κίνδυνο εξόδων στο μέλλον.

29.4 Κίνδυνος αγοράς και πιστωτικός κίνδυνος

Κίνδυνος Αγοράς και πιστωτικός κίνδυνος: Για λογαριασμό της Εταιρίας

Ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος είναι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την επίπτωση των χρηματοπιστωτικών αγορών στην χρηματοοικονομική θέση της NN Hellas. Η Εταιρία κάνει διάκριση μεταξύ του κινδύνου αγοράς και του πιστωτικού κινδύνου στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων περιουσιακών στοιχείων της NN Hellas (για λογαριασμό της Εταιρίας) και χαρτοφυλάκια όπου η πλειοψηφία των εν λόγω κινδύνων βαρύνει κατά κύριο λόγο τους ασφαλισμένους. Το τμήμα αυτό αναφέρεται μόνο σε περιουσιακά στοιχεία ίδιου λογαριασμού. Ο κατωτέρω πίνακας καθορίζει τις τιμές αγοράς κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων της NN Hellas την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017.

Περιουσιακά Στοιχεία Επενδύσεων

	Αγοραία αξία 2018	% συνόλου 2018	Αγοραία αξία 2017	% συνόλου 2017
Σταθερού εισοδήματος	735.667	93,2%	705.212	91,0%
Κρατικά χρεόγραφα	632.253	80,1%	625.273	80,7%
Χρεόγραφα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	13.880	1,8%	14.268	1,8%
Εταιρικά χρεόγραφα	82.857	10,5%	58.096	7,5%
Δάνεια	6.677	0,8%	7.575	1,0%
Μετοχές	1.523	0,2%	5.265	0,7%
Εισηγμένες μετοχές	1.400	0,2%	5.117	0,6%
Μη εισηγμένες μετοχές	123	0,0%	148	0,0%
Αμοιβαία Κεφάλαια	14.533	1,8%	1.046	0,1%
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	37.560	4,8%	63.170	8,2%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων επενδύσεων	789.283	100,0%	774.693	100,0%

Στα "Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα" για το 2017 περιλαμβάνονται αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθέσιμων ύψους 39.952 χιλιάδες ευρώ.

Κίνδυνος μετοχών

Ο κίνδυνος μετοχών οφείλεται στην επίπτωση της μεταβολής των τιμών άμεσου χαρτοφυλακίου μετοχών και λόγω της ενδεχόμενης απώλειας εσόδων από αμοιβές σε λογαριασμούς προϊόντων συνδεδεμένων με επενδύσεις (Unit Linked) συνεπεία της μεταβολής των τιμών μετοχών.

Οι μεταβολές τιμών στα χαρτοφυλάκια μετοχών απεικονίζονται άμεσα στην Καθαρή Θέση βάσει Δ.Π.Χ.Α., ενώ η απομείωση των χαρτοφυλακίων μετοχών και τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες, απεικονίζονται στα Αποτελέσματα Προ Φόρων.

Η έκθεση σε μετοχικό κίνδυνο χρησιμεύει στην πρόσθετη διαφοροποίηση και τη δυνητική απόδοση προς τα πάνω (upside) στο χαρτοφυλάκιο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ο κίνδυνος συγκέντρωσης μετριάζεται στο πλαίσιο των σχετικών επενδυτικών στρατηγικών-πολιτικών. Η NN Hellas έχει πολύ περιορισμένη έκθεση σε άμεση έκθεση μετοχών (0,1% του συνολικού ενεργητικού). Δεν υπάρχει αντιστάθμιση για τον κίνδυνο μετοχών στο μέρος των υποχρεώσεων της χρηματοοικονομικής θέσης.

Γίνεται αναφορά στο τμήμα 'Ευαισθησία καθαρών αποτελεσμάτων Δ.Π.Χ.Α.' για την αξιολόγηση της ενδεχόμενης επίπτωσης των μεταβολών των τιμών μετοχών.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι η επίπτωση των μεταβολών του επιτοκίου ως αποτέλεσμα της σχετικής μεταβολής της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Η Εταιρία αποτιμά τις υποχρεώσεις ασφαλισμένων βάσει Δ.Π.Χ.Α., με τη χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης το οποίο καθορίζεται όταν πωληθούν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και τις υποβάλλει σε έλεγχο επάρκειας αποθεματικών με τη χρήση των ισχυόντων επιτοκίων. Συνεπεία των ανωτέρω, οι μεταβολές στα επιτόκια δεν επηρεάζουν τα κέρδη βάσει Δ.Π.Χ.Α. μέσω της αποτίμησης υποχρεώσεων, εκτός εάν η επάρκεια των υποχρεώσεων ασφάλισης κατέλθει υπό την 50^η ποσοστιαία θέση. Την 31^η Δεκεμβρίου 2018 οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις της NN Hellas ήταν επαρκείς. Τα έντοκα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού αφορούν τους τίτλους σταθερού εισοδήματος καθώς και τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Πίνακα στην σημείωση 29.4 ανωτέρω. Δεν υπάρχουν έντοκες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός των ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Η NN Hellas διαχειρίζεται ενεργά τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από αναντιστοιχίες μεταξύ των αναμενόμενων ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Στόχος είναι το χάσμα μεταξύ της διάρκειας των επιτοκίων να διατηρείται μικρό μέσω της τοποθέτησης σε επενδύσεις που προσομοιάζουν τις εκτιμώμενες χρηματοροές των υποχρεώσεων.

Ο κατωτέρω πίνακας απεικονίζει την αγοραία αξία των χρεογράφων σταθερού εισοδήματος και των ταμειακών ισοδυνάμων της NN Hellas τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο επιτοκίου ανά τύπο εκδότη την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα.

Χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος 2018

	Μηδενικού Επιτοκίου	0-1%	1-3%	3-5%	Πάνω από 5%	Σύνολο
Κρατικά χρεόγραφα	90.719	-	332.106	140.124	69.304	632.253
Εταιρικά χρεόγραφα	-	3.011	65.911	9.554	4.381	82.857
Χρεόγραφα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-	3.025	3.897	6.958	-	13.880
Σύνολο	90.719	6.036	401.914	156.636	73.685	728.990

Χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος 2017

	Μηδενικού Επιτοκίου	0-1%	1-3%	3-5%	Πάνω από 5%	Σύνολο
Κρατικά χρεόγραφα	61.262	-	337.690	152.765	73.556	625.273
Εταιρικά χρεόγραφα	-	1.525	42.039	9.215	5.317	58.096
Χρεόγραφα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-	3.052	2.773	8.443	-	14.268
Σύνολο	61.262	4.577	382.502	170.423	78.873	697.637

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ένας συμβαλλόμενος σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο να επιφέρει χρηματοοικονομική ζημία για τον έτερο συμβαλλόμενο, παραλείποντας να εκπληρώσει μία υποχρέωσή του.

Η φύση των μακροπρόθεσμων μη ρευστοποιήσεων ασφαλιστικών υποχρεώσεων δίδει στους ασφαλιστές τη δυνατότητα να διακρατούν περιουσιακά στοιχεία σταθερού εισοδήματος ακόμη και σε δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, συνεχίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο να λαμβάνουν τα τοκομερίδια και το κεφάλαιο κατά τη λήξη.

Οι μεταβολές στην τιμή αγοράς των περιουσιακών στοιχείων σταθερού εισοδήματος δεν επηρεάζουν συνήθως τα αποτελέσματα προ φόρων βάσει Δ.Π.Χ.Α., καθώς τα περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση. Επομένως, δεν υπάρχει ευαισθησία σε κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου (spread) στα αποτελέσματα προ φόρων βάσει Δ.Π.Χ.Α.. Ωστόσο, τα χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος ενδέχεται να υποστούν απομείωση βάσει των Δ.Π.Χ.Α., που θα μπορούσε να επηρεάσει τα αποτελέσματα προ φόρων βάσει Δ.Π.Χ.Α..

Ο κατωτέρω πίνακας απεικονίζει την αγοραία αξία των χρεογράφων σταθερού εισοδήματος και των ταμειακών ισοδύναμων της NN Hellas τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου ανά τύπο εκδότη την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα.

Χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος και ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα

	Αγοραία αξία		Ποσοστό	
	2018	2017	2018	2017
Κρατικά χρεόγραφα	632.253	625.273	82%	87%
Βιομηχανικά χρεόγραφα	67.084	45.507	9%	6%
Χρεόγραφα χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	13.880	14.268	2%	2%
Χρεόγραφα επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας	15.773	12.589	2%	2%
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	37.560	23.218	5%	3%
Σύνολο	766.550	720.855	100%	100%

Η Εταιρία χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές κυβερνήσεις και άλλους δημόσιους φορείς για να καλύψει τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Οι κατωτέρω πίνακες καθορίζουν την αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων της NN Hellas που επενδύθηκαν σε κυβερνητικά χρεόγραφα ανά χώρα και έτος λήξης.

2018 Αγοραία αξία κρατικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος

Αγοραία αξία κρατικών ομολόγων 2018 ανά γεωγραφική περιοχή, πιστοληπτική διαβάθμιση και αριθμό ετών έως τη λήξη

	Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Αριθμός ετών έως τη λήξη								Σύνολο 2018
		0-1	1-2	2-3	3-5	5-10	10-20	20-30	30+	
Ελλάδα	B+	59.856	-	-	8.640	53.022	117.459	30.483	-	269.460
Βέλγιο	AA-	4.562	-	-	8.399	19.104	514	21.137	-	53.716
Γαλλία	AA	-	11.289	18.909	4.663	10.121	13.405	19.452	9.019	86.858
Ιταλία	BBB	-	-	-	6.390	16.316	45.477	-	-	68.183
Αυστρία	AA+	-	-	2.240	6.324	-	-	12.615	-	21.179
Ισπανία	A-	-	-	-	-	-	16.632	21.532	-	38.164
Γερμανία	AAA	-	-	-	-	22.858	-	-	-	22.858
Ολλανδία	AAA	-	-	5.566	-	-	-	-	-	5.566
Ευρωπαϊκή Ένωση	AA	-	-	-	-	-	-	9.445	-	9.445
Ευρωπαϊκή Ένωση	AAA1	-	-	-	4.474	11.026	-	-	-	15.500
Ιρλανδία	A+	-	-	-	-	-	10.305	-	-	10.305
Σλοβακία	A+	-	-	-	1.669	-	5.459	-	-	7.128
Σλοβενία	A-	-	-	-	-	-	-	5.020	-	5.020
Πορτογαλία	BBB-	-	-	-	-	-	10.402	-	-	10.402
Πολωνία	A-	-	-	-	-	-	8.154	-	-	8.154
Δημοκρατία της Τσεχίας	AA-	-	315	-	-	-	-	-	-	315
Σύνολο		64.418	11.604	26.715	40.559	132.447	227.807	119.684	9.019	632.253

2017 Αγοραία αξία κρατικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος

Αγοραία αξία κρατικών ομολόγων 2017 ανά γεωγραφική περιοχή, πιστοληπτική διαβάθμιση και αριθμό ετών έως τη λήξη

	Πιστοληπτική Διαβάθμιση	0-1	1-2	2-3	3-5	5-10	10-20	20-30	30+	Σύνολο 2017
Ελλάδα	CCC	29.817	-	-	-	41.359	128.874	39.813	-	239.863
Βέλγιο	AA	6.169	4.714	-	-	8.530	20.426	21.730	-	61.569
Γαλλία	AA	-	-	11.576	24.496	9.112	13.488	19.143	8.850	86.665
Ιταλία	BBB	-	-	-	-	23.284	48.639	-	-	71.923
Αυστρία	AA+	12.558	-	-	8.778	-	-	12.310	-	33.646
Ισπανία	BBB+	-	-	-	-	-	16.184	20.339	-	36.523
Γερμανία	AAA	-	-	-	-	1.080	21.872	-	-	22.952
Ολλανδία	AAA	-	-	-	5.726	-	-	-	-	5.726
Ευρωπαϊκή Ένωση	AA	-	-	-	-	-	-	9.535	-	9.535
Ευρωπαϊκή Ένωση	AAA ¹	-	-	-	4.582	11.109	-	-	-	15.691
Ιρλανδία	A	-	-	-	-	-	10.433	-	-	10.433
Φινλανδία	AA+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σλοβακία	A+	-	-	-	-	1.724	5.373	-	-	7.097
Σλοβενία	A-	-	-	-	-	-	-	4.995	-	4.995
Πορτογαλία	BBB-	-	-	-	-	-	10.162	-	-	10.162
Πολωνία	A-	-	-	-	-	-	8.165	-	-	8.165
Δημοκρατία της Τσεχίας	A+	-	-	328	-	-	-	-	-	328
Σύνολο		48.544	4.714	11.904	43.582	96.198	283.616	127.865	8.850	625.273

Στα κρατικά χρεόγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πιστοληπτική διαβάθμιση 'AAA' περιλαμβάνονται ομόλογα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF).

Οι κατωτέρω πίνακες καθορίζουν την εύλογη αξία μη κυβερνητικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος (εξαιρουμένων ενυπόθηκων και λοιπών δανείων) ανά αξιολόγηση και έτος λήξης.

2018 Αγοραία αξία μη κρατικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος και ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα

Αγοραία αξία μη κρατικών ομολόγων 2018 ανά πιστοληπτική διαβάθμιση και αριθμό ετών έως τη λήξη

	0-1	1-2	2-3	3-5	5-10	10-20	Σύνολο 2018
AAA	-	-	1.119	6.964	-	-	8.083
AA	12.841	-	-	-	-	-	12.841
A	20.209	1.372	4.507	1.511	-	4.990	32.589
BBB	2.192	1.640	7.252	7.646	7.762	47.214	73.706
BB	-	-	1.151	-	-	-	1.151
CCC	5.590	-	-	-	-	-	5.590
Χωρίς βαθμολογία	337	-	-	-	-	-	337
Σύνολο	41.169	3.012	14.029	16.121	7.762	52.204	134.297

2017 Αγοραία αξία μη κρατικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος και ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα

Αγοραία αξία μη κρατικών ομολόγων 2017 ανά πιστοληπτική διαβάθμιση και αριθμό ετών έως τη λήξη

	0-1	1-2	2-3	3-5	5-10	10-20	Σύνολο 2017
AAA	-	-	-	3.271	5.061	-	8.332
AA	17.914	-	-	-	1.263	-	19.177
A	3.222	995	1.407	6.357	-	10.241	22.222
BBB	-	2.828	1.722	12.193	-	25.159	41.902
BB	-	-	-	1.233	-	-	1.233
B	635	-	-	-	-	-	635
CCC	1.744	-	-	-	-	-	1.744
Χωρίς βαθμολογία	337	-	-	-	-	-	337
Σύνολο	23.852	3.823	3.129	23.054	6.324	35.400	95.582

Στην κατηγορία «Χωρίς βαθμολογία» τόσο για το 2018 όσο και για το 2017 περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του ταμείου ύψους 337 χιλιάδες ευρώ.

Οι κατωτέρω πίνακες καθορίζουν την αγοραία αξία μη κυβερνητικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος (εξαίρουμένων ενυπόθηκων και λοιπών δανείων) ανά γεωγραφική συγκέντρωση και έτος λήξης.

2018 Αγοραία αξία μη κρατικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος και ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα

Αγοραία αξία μη κρατικών ομολόγων 2018 ανά γεωγραφική περιοχή και αριθμό ετών έως τη λήξη

	0-1	1-2	2-3	3-5	5-10	10-20	Σύνολο 2018
Γαλλία	1.221	-	2.711	6.737	5.936	-	16.605
Ολλανδία	480	1.370	-	3.350	-	17.602	22.802
Λουξεμβούργο	2.724	554	1.151	-	-	4.094	8.523
Ηνωμένο Βασίλειο	464	-	1.969	1.240	-	4.990	8.663
Ελλάδα	5.927	-	3.722	-	-	-	9.649
Γερμανία	-	545	2.511	-	-	13.674	16.730
Βέλγιο	12.841	-	450	3.074	586	4.748	21.699
Ιταλία	468	-	-	-	-	-	468
Νορβηγία	-	542	-	-	-	5.106	5.648
Πορτογαλία	-	-	-	-	-	-	-
Σουηδία	-	-	-	1.721	-	-	1.721
Ισπανία	17.045	-	-	-	-	-	17.045
Ιρλανδία	-	-	-	-	-	-	-
Δανία	-	-	1.514	-	-	-	1.514
Ηνωμένες Πολιτείες	-	-	-	-	-	1.990	1.990
Αυστραλία	-	-	-	-	1.240	-	1.240
Σύνολο	41.170	3.011	14.028	16.122	7.762	52.204	134.297

2017 Αγοραία αξία μη κρατικών χρεογράφων σταθερού εισοδήματος και ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα
Αγοραία αξία μη κρατικών ομολόγων 2017 ανά γεωγραφική περιοχή και αριθμό ετών έως τη λήξη

	0-1	1-2	2-3	3-5	5-10	10-20	Σύνολο 2017
Γαλλία	-	1.294	-	3.742	5.710	-	10.746
Ολλανδία	635	-	845	2.817	613	5.031	9.941
Λουξεμβούργο	261	-	-	1.233	-	-	1.494
Ηνωμένο Βασίλειο	-	478	-	1.999	-	10.170	12.647
Ελλάδα	2.081	-	-	3.841	-	-	5.922
Γερμανία	-	1.563	1.161	968	-	10.096	13.788
Βέλγιο	17.914	-	-	3.570	-	5.036	26.520
Ιταλία	-	488	-	-	-	-	488
Νορβηγία	-	-	562	-	-	5.066	5.628
Αυστρία	-	-	-	-	-	-	-
Πορτογαλία	-	-	561	-	-	-	561
Σουηδία	-	-	-	1.776	-	-	1.776
Ισπανία	2.962	-	-	-	-	-	2.962
Ιρλανδία	-	-	-	1.584	-	-	1.584
Δανία	-	-	-	1.525	-	-	1.525
Δημοκρατία της Τσεχίας	-	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	23.853	3.823	3.129	23.055	6.323	35.399	95.582

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών αποτελούν σχετικά μικρή πηγή πιστωτικού κινδύνου για την NN Hellas (σε σύγκριση με τα ομόλογα). Άλλες πηγές πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν τα ταμειακά διαθέσιμα και καταθέσεις, αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και η αντασφάλιση.

Λοιπά Περιουσιακά στοιχεία με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

	2018	2017
Συμβάσεις Αντασφάλισης	38.123	41.943
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών	26.078	25.523
Ενυπόθηκα δάνεια	277	334
Λοιπά δάνεια	6.684	7.241
Total	71.162	75.041

Η Εταιρία αποσκοπεί στην επένδυση σε ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο στοιχείων σταθερού εισοδήματος, εστιάζοντας κυρίως στα κρατικά ομόλογα της Ευρωζώνης. Πολιτική της Εταιρίας αποτελεί η διατήρηση της πλειοψηφίας του χαρτοφυλακίου στοιχείων σταθερού εισοδήματος σε περιουσιακά στοιχεία επενδυτικού βαθμού, αποφεύγοντας παράλληλα μεγάλες συγκεντρώσεις κινδύνου. Η διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης επιμέρους εκδοτών πραγματοποιείται με τη χρήση ορίων εκδότη βάσει αξιολόγησης για ένα μοναδικό όνομα (ή σύνολο σχετιζόμενων ονομάτων), που οδηγεί στην αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου υπερημερίας των εκδοτών.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί διαφορετικές τεχνικές περιορισμού του πιστωτικού κινδύνου. Για χαρτοφυλάκια δανεισμού ασφαλισμένων, η ενεχυρίαση ασφαλιστηρίων συμβολαίων/συμβάσεων επενδύσεων πελατών αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο για το μετριασμό του πιστωτικού κινδύνου. Για ταμειακά διαθέσιμα και αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων, τίθενται όρια ανά αντισυμβαλλόμενο.

Οι απαιτήσεις από συμβάσεις αντασφάλισης αφορούν κυρίως την συνδεδεμένη εταιρία NN RE η οποία έχει πιστοληπτική διαβάθμιση Α ενώ τα λοιπά στοιχεία δεν διαθέτουν πιστοποιημένη πιστοληπτική διαβάθμιση.

Για τα ενυπόθηκα δάνεια, ο εγγενής πιστωτικός κίνδυνος αντισταθμίζεται κυρίως μέσω του σχετικού ακινήτου, οδηγώντας έτσι σε σημαντική μείωση της έκθεσης της Εταιρίας.

Το πιστωτικό χαρτοφυλάκιο ελέγχεται τακτικά ώστε να διασφαλισθεί ότι τα προβληματικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται νωρίς και διαχειρίζονται κατάλληλα. Το δάνειο κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο δάνειο (NPL) εάν η καθυστέρηση υφίσταται μετά από 30 ημέρες. Ένα δάνειο ανακατηγοριοποιείται ως εξυπηρετούμενο δάνειο όταν το οφειλόμενο ποσό έχει καταβληθεί.

Χαρτοφυλάκιο δανείων

	2018	2017
Εξυπηρετούμενα δάνεια	6.677	7.575
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	284	245
Σύνολο	6.961	7.820

Οι απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών δεν ενέχουν σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο για την Εταιρία λόγω του μεγάλου πλήθους των πελατών της. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η χρονοανάλυση των μη απομειωμένων απαιτήσεων (ληξιπρόθεσμων και μη).

	2018	2017
0-3 μήνες	24.681	21.476
3-6 μήνες	522	1.003
6-12 μήνες	426	1.279
πάνω από 1 έτος	1.721	2.735
Σύνολο μη απομειωμένων απαιτήσεων	27.350	26.493
Προβλέψεις επισφάλειας	(1.272)	(970)
Σύνολο απομειωμένων απαιτήσεων	26.078	25.523

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο κίνδυνος ξένου συναλλάγματος (FX) μετρά την επίπτωση των ζημιών που σχετίζονται με τις μεταβολές στις ισοτιμίες συναλλάγματος.

Η έκθεση της Εταιρίας σε κίνδυνο ξένου συναλλάγματος είναι αμελητέα.

Κίνδυνος Αγοράς και πιστωτικός κίνδυνος: Για προϊόντα που ο ασφαλισμένος φέρει τον ασφαλιστικό κίνδυνο

Τα προϊόντα που ο ασφαλισμένος φέρει τον ασφαλιστικό κίνδυνο είναι εκείνα που ο ασφαλισμένος αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αγοράς και του πιστωτικού κινδύνου. Τα κέρδη της NN Hellas από τα προϊόντα αυτά προέρχονται κυρίως από τα έσοδα από αμοιβές.

Τα προϊόντα που ο ασφαλισμένος φέρει τον ασφαλιστικό κίνδυνο περιλαμβάνουν κυρίως τα συνδεδεμένα με επενδυτικά προϊόντα ασφαλιστήρια συμβόλαια (Unit Linked), τα οποία παρέχουν στους ασφαλισμένους την επιλογή κεφαλαίων συνδυασμένων με ασφαλιστική κάλυψη. Σε ένα ασφαλιστήριο Unit Linked, ο επενδυτικός κίνδυνος αναλαμβάνεται από τον ασφαλισμένο. Τα χωρίς εγγυήσεις προϊόντα Unit Linked δεν εκθέτουν την Εταιρία σε κίνδυνο αγοράς, εκτός του βαθμού στον οποίο οι μελλοντικές αμοιβές επηρεάζονται από τις μεταβολές στην αγοραία αξία λογαριασμού των ασφαλισμένων.

Επιπροσθέτως, το 2015 η Εταιρία εισήγαγε ασφαλιστικά προϊόντα Unit Linked με πλήρεις εξασφαλίσεις για τα ασφαλιστήρια αποταμίευσης σε συνδυασμό με ασφαλιστική κάλυψη. Καθώς η πλειοψηφία του κινδύνου αγοράς που σχετίζεται με τις εξασφαλίσεις έχει αντισταθμιστεί, ο βασικός κίνδυνος παραμένει η επίπτωση των μεταβολών της αγοράς στις μελλοντικές αμοιβές.

Η διαχείριση των κινδύνων αγοράς των προϊόντων Unit Linked γίνεται κατά τον σχεδιασμό του προϊόντος. Σήμερα η Εταιρία δεν έχει αντισταθμίσει τους κινδύνους αγοράς που σχετίζονται με την τρέχουσα αξία των μελλοντικών εσόδων από αμοιβές που προκύπτουν από την εν λόγω δραστηριότητα.

29.5 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Η NN Hellas δεν έχει σημαντική έκθεση σε κίνδυνο συγκέντρωσης.

Για την έκθεση των περιουσιακών στοιχείων σε κινδύνους αγοράς, ο Όμιλος NN θέτει όρια συγκέντρωσης που κλιμακώνονται μέχρι τις θυγατρικές του.

Σχετικά με την έκθεση σε βιομετρικούς κινδύνους, θέτει ανώτατα όρια στα ασφάλιστρα και τα ασφαλισμένα κεφάλαια, τα οποία εγκρίνονται κατά τη διαδικασία έγκρισης του προϊόντος και επικαιροποιούνται τακτικά.

Επιπλέον, η αντασφάλιση των επιμέρους κινδύνων είναι σε θέση να περιορίζει τη μέγιστη δυνητική ζημία κατά το ασφαλιστικό γεγονός.

Κατά τη διάρκεια του έτους, δε σημειώθηκε καμία παράβαση ορίων.

29.6 Λειτουργικός κίνδυνος

Προφίλ κινδύνου

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ένας μη χρηματοοικονομικός κίνδυνος που περιλαμβάνει άμεσες ή έμμεσες ζημίες που προκύπτουν από την ανεπάρκεια ή την αποτυχία εσωτερικών διαδικασιών (περιλαμβάνοντας εκείνες ως αποτέλεσμα απάτης και άλλων παραπτώματων), την αποτυχία συστημάτων (συμπεριλαμβανομένης των πληροφοριακών συστημάτων και των συστημάτων επικοινωνιών), το ανθρώπινο λάθος και ορισμένα εξωτερικά συμβάντα.

Οι περιοχές διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου μπορούν να οριστούν ως ακολούθως:

- **Κίνδυνος διαχείρισης και επεξεργασίας:** ο κίνδυνος οικονομικής ζημίας ή ζημίας εξαιτίας της δημιουργίας κακής φήμης που οφείλεται στη μη συμμόρφωση με τις επιχειρηματικές πολιτικές ή τις κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και ο κίνδυνος ζημίας λόγω ακούσιου ανθρώπινου λάθους κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας (συναλλαγής)
- **Κίνδυνος απάτης:** ο κίνδυνος οικονομικής ζημίας ή ζημίας εξαιτίας της δημιουργίας κακής φήμης που οφείλεται στην κατάχρηση των διαδικασιών, των συστημάτων, των περιουσιακών στοιχείων, των προϊόντων ή των υπηρεσιών της NN Hellas από εκείνους που σκοπεύουν να ωφελήσουν παράνομα τον εαυτό τους ή τους άλλους
- **Κίνδυνος πληροφοριακών συστημάτων (συμπεριλαμβανομένου του κυβερνοκινδύνου):** ο κίνδυνος οικονομικής ζημίας ή ζημίας εξαιτίας της δημιουργίας κακής φήμης που οφείλεται στην ανεπαρκή ασφάλεια των πληροφοριών με αποτέλεσμα την απώλεια της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, την ακεραιότητα και τη διαθεσιμότητα
- **Κίνδυνος μη συνέχειας και ασφάλειας:** ο κίνδυνος των απειλών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη συνέχιση της λειτουργίας των επιχειρήσεων και την ασφάλεια των εργαζομένων μας
- **Κίνδυνος μη εξουσιοδοτημένης δραστηριότητας:** ο κίνδυνος κατάχρησης των διαδικασιών, των συστημάτων, των περιουσιακών στοιχείων, των προϊόντων και των υπηρεσιών
- **Κίνδυνος εργασιακής πρακτικής:** ο κίνδυνος οικονομικής ζημίας ή ζημίας εξαιτίας της δημιουργίας κακής φήμης που οφείλεται σε πράξεις αντίθετες με την εργατική νομοθεσία για την υγεία ή την ασφάλεια και από την καταβολή αποζημιώσεων για σωματική βλάβη ή συμβάντα ειδικής μεταχείρισης-ρατσισμού

Για τον λειτουργικό κίνδυνο, η NN έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία εντοπισμού, αξιολόγησης, μετριασμού, παρακολούθησης και αναφοράς των λειτουργικών κινδύνων.

Η εκτίμηση του λειτουργικού κινδύνου γίνεται με βάση τα ιστορικά δεδομένα, καθώς και σε μια προνοητική βάση προκειμένου να σκιαγραφηθούν οι μελλοντικοί κίνδυνοι. Αφού τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου εφαρμοστούν και

αποδεικνύονται ότι είναι αποτελεσματικά μέσα από την παρακολούθηση και τον έλεγχο, ο υπολειπόμενος κίνδυνος αφορά στη διαχείριση των κινδύνων.

Ο μετριασμός των λειτουργικών κινδύνων μπορεί να είναι προληπτικού χαρακτήρα (π.χ. κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων, προληπτικοί έλεγχοι, κ.λπ.) ή μπορεί να εφαρμοστεί μετά την ανακάλυψη ενός κινδύνου (π.χ. επιβολή ελέγχων, πειθαρχικά μέτρα εναντίον των εργαζομένων). Οι δράσεις και οι έλεγχοι μετριασμού των κινδύνων βασίζονται στην ισορροπία μεταξύ του αναμενόμενου κόστους υλοποίησης και των αναμενόμενων οφελών.

Η NN Hellas πραγματοποιεί τακτική παρακολούθηση επιχειρησιακών κινδύνων και ελέγχων για τη μέτρηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των βασικών ελέγχων. Καθορίζει εάν οι κίνδυνοι είναι εντός των προδιαγραφών για τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και σύμφωνα με τους στόχους καθώς και τις πολιτικές και τις βασικές πρακτικές. Οι λειτουργικοί κίνδυνοι παρακολουθούνται μέσω του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων (Effective Control Framework). Μέσω του πλαισίου αυτού εξασφαλίζεται ότι:

- οι σχετικοί κίνδυνοι είναι κατανοητοί σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού
- η Εταιρία διαθέτει ισχυρές διαδικασίες που αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα των ελέγχων και τη συμμόρφωση με τις πολιτικές, τα πρότυπα και τη διακυβέρνηση,
- υπάρχει κατάλληλη ενημέρωση για το επίπεδο των κινδύνων και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων
- η Εταιρία μπορεί να επιβεβαιώσει ότι λειτουργεί εντός της διάθεσης για ανάληψη κινδύνου και
- η Εταιρία γνωρίζει ποιες ενέργειες βελτίωσης χρειάζονται

Η παρακολούθηση των ανωτέρω γίνεται μέσω της τριμηνιαίας Έκθεσης Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία είναι μια ολοκληρωμένη έκθεση ώστε να παρέχει μια ολιστική επισκόπηση των κινδύνων της NN Hellas.

Μετά την ταυτοποίηση των κινδύνων, κάθε κίνδυνος αξιολογείται ως προς το ενδεχόμενο εμφάνισής του καθώς και τις πιθανές επιπτώσεις του που μπορεί να εμφανιστούν. Οι ενέργειες που απαιτούνται για τον μετριασμό των κινδύνων έχουν εντοπιστεί και παρακολουθούνται μέχρι ο κίνδυνος είτε να μειωθεί, εάν κάτι τέτοιο είναι εφικτό, ή να γίνει αποδεκτός ως ένας υπολειμματικός κίνδυνος, εάν ο κίνδυνος δεν μπορεί να μετριαστεί.

Οι υπεύθυνοι των διαδικασιών είναι υπεύθυνοι για την πραγματική εκτέλεση των ελέγχων και αξιολογούν την επάρκεια των εσωτερικών του δικλείδων ασφαλείας.

Η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, στο πλαίσιο της δεύτερης γραμμής άμυνας, είναι υπεύθυνη για την παροχή στη διεύθυνση της εταιρίας μιας αντικειμενικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των κινδύνων και των ελέγχων της NN Hellas.

29.7 Κίνδυνος μη συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος απομείωσης της ακεραιότητας της NN Hellas. Πρόκειται για αποτυχία (ή ανεπάρκεια) συμμόρφωσης με τις Αξίες της NN Hellas και τους νόμους που σχετίζονται με τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης, τους κανονισμούς και τα πρότυπα που σχετίζονται με τις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που προσφέρονται από μια επιχείρηση ή τις συνεπακόλουθες δραστηριότητές της, οι οποίες θα μπορούσαν να βλάψουν τη φήμη της NN Hellas και του Ομίλου και να οδηγήσουν σε νομικές ή διοικητικές κυρώσεις και σε οικονομική ζημία.

Η NN Hellas χωρίζει τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης σε τέσσερις τομείς κινδύνου: συμπεριφορά του πελάτη, προσωπική συμπεριφορά, οργανωτική συμπεριφορά και συμπεριφορά των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Εκτός από τα συστήματα υποβολής εκθέσεων, η NN Hellas έχει επίσης μια διαδικασία μαρτυρίας συμφέροντος (whistle blower procedure) που προστατεύει και ενθαρρύνει το προσωπικό να «μιλήσει» εάν γνωρίζει ή υποπτεύεται παραβίαση των εξωτερικών κανονισμών, των εσωτερικών πολιτικών ή των αξιών μας. Η NN Hellas έχει επίσης πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, τις κυρώσεις και την καταπολέμηση χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα δώρα και την ψυχαγωγία, την καταπολέμηση της δωροδοκίας, την καταλληλότητα των προϊόντων για τις ανάγκες των πελατών, τις συγκρούσεις συμφερόντων και τις εμπιστευτικές και εσωτερικές πληροφορίες, καθώς και τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς για το προσωπικό της. Επιπροσθέτως, η NN Hellas ορίζει συγκεκριμένες χώρες ως

«εξαιρετικά υψηλού κινδύνου» και απαγορεύει τις δεσμεύσεις πελατών και συναλλαγών (συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών ή της διευκόλυνσης) που αφορούν στις εν λόγω χώρες. Η NN Hellas εκτελεί μια διαδικασία επανεξέτασης κατά την ανάπτυξη προϊόντων και συνεχώς επενδύει στη διατήρηση της διαχείρισης κινδύνων, τις νομικές διαδικασίες και τις διαδικασίες συμμόρφωσης για την παρακολούθηση των τρεχουσών πρακτικών πωλήσεων. Οι κανονισμοί για την προστασία των πελατών, καθώς και οι αλλαγές στην ερμηνεία και την αντίληψη των αποδεκτών πρακτικών της αγοράς τόσο από το ευρύ κοινό όσο και από τις κυβερνητικές αρχές θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις προσδοκίες των πελατών. Ο κίνδυνος πιθανών οικονομικών επιπτώσεων, καθώς και επιπτώσεων στη φήμη της εταιρίας από τα προϊόντα και τις πρακτικές πωλήσεων που χρησιμοποιεί, υφίσταται λόγω της κατάστασης της αγοράς, τις προσδοκίες των πελατών και τη ρυθμιστική δραστηριότητα. Η λειτουργία συμμόρφωσης και οι λοιπές λειτουργίες της NN Hellas συνεργάζονται στενά με σκοπό να προβλέψουν τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των πελατών.

Ανάλυση ευαισθησίας καθαρών αποτελεσμάτων Δ.Π.Χ.Α.

Έχοντας ορίσει την ανοχή κινδύνου όπως περιγράφεται ανωτέρω, η Εταιρία υπολογίζει επίσης την ευαισθησία των καθαρών αποτελεσμάτων βάσει Δ.Π.Χ.Α.. Η εν λόγω ευαισθησία κινδύνου έχει σχεδιασθεί για την αξιολόγηση κινδύνου 1 σε 20 έτη, για διάφορους παράγοντες κινδύνου. Ο ακόλουθος πίνακας καθορίζει τις μεταβολές στις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της ευαισθησίας.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνων (για ένα έτος)

Κίνδυνος επιτοκίου	Υπολογίζεται με παράλληλες και συμμετρικές ανοδικές και πτωτικές μεταβολές στα επιτόκια σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%. Οι μεταβολές των επιτοκίων μπορούν να επηρεάσουν τα καθαρά αποτελέσματα βάσει Δ.Π.Χ.Α. λόγω απομειώσεων, αποτίμησης σε εύλογη αξίας και εσόδων από αμοιβές σχετικά με προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Investment-linked products). Η NN Hellas υπολογίζει τις υποχρεώσεις των ασφαλισμένων προεξοφλώντας με το τεχνικό εποτόκιο του εκάστοτε προϊόντος, το οποίο ορίζεται στα τεχνικά σημειώματα και τις υποβάλλει σε έλεγχο επάρκειας αποθεμάτων. Συνεπώς, οι μεταβολές στα επιτόκια δεν επηρεάζουν τα καθαρά αποτελέσματα βάσει Δ.Π.Χ.Α. μέσω της επιμέτρησης των υποχρεώσεων εκτός εάν παρατηρηθεί ανεπάρκεια των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Οι μεταβολές των επιτοκίων δεν επηρεάζουν τα αποτελέσματα προ φόρων βάσει Δ.Π.Χ.Α. μέσω της επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων καθώς τα έσοδα από επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία σταθερού εισοδήματος αφορούν μόνο σε απόσβεση διαφοράς κεφαλαίου.
Κίνδυνος μετοχών	Υπολογίζεται ως η μέγιστη ζημία μεταξύ ανοδικής και καθοδικής κίνησης της τάξεως του 31% στις τιμές μετοχών. Οι μεταβολές των μετοχών μπορούν να επηρεάσουν τα καθαρά αποτελέσματα βάσει Δ.Π.Χ.Α. λόγω (μεταξύ άλλων): απομειώσεων, αποτίμησης σε εύλογη αξίας και εσόδων από αμοιβές σχετικά με προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit-linked).
Θνησιμότητα (συμπ. μακροζωία)	Υπολογίζεται ως η μεταβολή των καθαρών αποτελεσμάτων βάσει Δ.Π.Χ.Α. για ένα έτος και σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%.
Νοσηρότητα	

Ευαισθησία των καθαρών αποτελεσμάτων βάσει Δ.Π.Χ.Α.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία για το καθαρό αποτέλεσμα κατά τα Δ.Π.Χ.Α. στον κίνδυνο αγοράς και τον ασφαλιστικό κίνδυνο σε διάστημα εμπιστοσύνης και για ένα έτος:

		2018	2017
Κίνδυνος αγοράς και πιστωτικός κίνδυνος	Αύξηση επιτοκίων (+ 50 bps)	1.177	1.474
	Μείωση επιτοκίων (- 50 bps)	(2.200)	(2.754)
	Τιμές μετοχών -31%	(10.728)	(9.051)
	Τιμές μετοχών +31%	7.737	6.371
Ασφαλιστικός κίνδυνος	Θνησιμότητα (συμπ. μακροζωία)	(3.046)	(2.904)
	Νοσηρότητα	(4.047)	(4.323)

Η αύξηση/μείωση του επιτοκίου προεξόφλησης κατά 50 μονάδες βάσης έχει μηδενική επίδραση στο καθαρό αποτέλεσμα της Εταιρίας κατά τα Δ.Π.Χ.Α..

29.8 Εύλογη Αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων και υποχρεώσεων

Οι εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων βασίζονται σε μη προσαρμοσμένες προσφερόμενες τιμές αγοράς κατά την ημερομηνία χρηματοοικονομικής θέσης κατά περίπτωση. Η εύλογη αξία που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά μέσα που διακρατά η NN Hellas είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς, ενώ η εύλογη αξία που χρησιμοποιείται για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι η τρέχουσα τιμή ζήτησης.

Οι εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, καθορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, βάσει των αγοραίων συνθηκών που ισχύουν κατά την ημερομηνία κάθε χρηματοοικονομικής θέσης. Ενεργές αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι αγορές στις οποίες οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε η πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζονται από χαμηλά περιθώρια κέρδους. Η αξιολόγηση του κατά πόσο η αγορά είναι ενεργή απαιτεί κρίση, λαμβάνοντας υπ' όψιν συγκεκριμένους παράγοντες που αφορούν το χρηματοοικονομικό μέσο.

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για τα οποία η εύλογη αξία επιμετρείται ή γνωστοποιείται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις κατηγοριοποιείται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το χαμηλότερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της, ως εξής:

- Επίπεδο 1 - Εισηγμένες (μη προσαρμοσμένες) τιμές αγοράς σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις
- Επίπεδο 2 - Τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικό για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμο.
- Επίπεδο 3 - Τεχνικές αποτίμησης, για τα οποία το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικό για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας είναι μη παρατηρήσιμο.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αποτιμώνται στην εύλογη αξία και κατηγοριοποιούνται στα παρακάτω επίπεδα (1, 2 & 3) σύμφωνα με τα επίπεδα ιεράρχησης εύλογων αξιών που προβλέπονται από το Δ.Π.Χ.Α. 13.

Εύλογη αξία χρημ/κών στοιχείων Διαθεσίμων προς πώληση βάσει επιπέδων ιεραρχίας του Δ.Π.Χ.Α. 13 (2018)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	616.722	128.324	-	745.046

Εύλογη αξία χρημ/κών στοιχείων Διαθεσίμων προς πώληση βάσει επιπέδων ιεραρχίας του Δ.Π.Χ.Α. 13 (2017)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	631.590	112.310	-	743.900

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία επιπέδου 2 αφορούν εισηγμένα εταιρικά ομόλογα ποσού 79.690 χιλιάδες ευρώ (54.089 χιλιάδες ευρώ για το 2017), εισηγμένα κυβερνητικά ομόλογα εξωτερικού ποσού 48.511 χιλιάδες ευρώ τόσο για το 2018 (58.073 χιλιάδες ευρώ για το 2017), και μη εισηγμένες μετοχές ποσού 123 χιλιάδες ευρώ (148 χιλιάδες ευρώ για το 2017). Η κατηγοριοποίηση σε επίπεδο 2 αφορά στην έλλειψη επαρκούς ενεργής αγοράς. Ωστόσο, οι αξίες αποτίμησης δεν διαφέρουν ουσιαδώς από τις τιμές που αναφέρονται σε χρηματιστηριακές πηγές.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων κατηγοριοποιούνται στα παρακάτω επίπεδα (1, 2 & 3) σύμφωνα με τα επίπεδα ιεράρχησης εύλογων αξιών που προβλέπονται από το Δ.Π.Χ.Α. 13.

Εύλογη αξία χρημ/κών στοιχ. στην εύλογη αξία μέσω αποτελ. βάσει επιπέδων ιεραρχίας του ΔΠΧΑ 13 (2018)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	635.532	2.534	-	638.066

Εύλογη αξία χρημ/κών στοιχ. στην εύλογη αξία μέσω αποτελ. βάσει επιπέδων ιεραρχίας του ΔΠΧΑ 13 (2017)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	551.259	(908)	-	550.351

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία επιπέδου 2 τόσο για το 2018 όσο και για το 2017 προέρχονται από σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίων στην οποία συμμετέχει η εταιρία, και η μέθοδος αποτίμησης που εφαρμόστηκε βασίζεται σε επίσημες τιμές της αγοράς.

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 2.3, η Εταιρία θα κάνει χρήση της τροποποίησης και θα ξεκινήσει την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 την 1 Ιανουαρίου 2022 ταυτόχρονα με το Δ.Π.Χ.Α. 17.

Η τροποποίηση αυτή απαιτεί ορισμένες πρόσθετες γνωστοποιήσεις σχετικά με το εάν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 πληρούν τον ορισμό των «Ταμειακών ροών που είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων». Οι συμβατικές ταμειακές ροές των εν λόγω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο), εξαιρουμένων των περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται για διαπραγμάτευση ή / και τυγχάνουν διαχείρισης και η απόδοσή τους αξιολογείται σε επίπεδο εύλογης αξίας.

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια διάκριση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε τρεις κατηγορίες:

	SPPI Κριτήριο - Συμμορφούμενα στοιχεία		SPPI Κριτήριο - Μη Συμμορφούμενα στοιχεία		SPPI Κριτήριο - Δεν εφαρμόζεται	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	-	-	-	-	37.560	23.218
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων - Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	-	-	-	-	638.066	550.351
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	728.990	697.637	14.533	40.998	1.523	5.265
Δάνεια και προκαταβολές	2.919	3.504	-	-	3.758	4.071
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	731.909	701.141	14.533	40.998	680.907	582.905

30. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος αθέτησης εκ μέρους της Εταιρίας των οικονομικών της υποχρεώσεων όταν καθίστανται απαιτητές. Η Εταιρία έχει αναγνωρίσει δύο σχετικούς κινδύνους ρευστότητας: τον κίνδυνο ρευστότητας χρηματοδότησης και τον κίνδυνο ρευστότητας αγοράς. Ο κίνδυνος ρευστότητας χρηματοδότησης είναι ο (πρωτογενής) κίνδυνος κατά τον οποίο η Εταιρία δε θα έχει τα απαιτούμενα κεφάλαια για να διευθετήσει τις οικονομικές της υποχρεώσεις όταν καθίστανται απαιτητές. Ο κίνδυνος ρευστότητας αγοράς είναι ο (δευτερογενής) κίνδυνος κατά τον οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο δε μπορεί να πωληθεί χωρίς σημαντικές ζημίες. Η σχέση μεταξύ του κινδύνου ρευστότητας αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας χρηματοδότησης προκύπτει από την έλλειψη ταμειακών

διαθεσίμων στην περίπτωση που οι επενδυτικές θέσεις πρέπει να ρευστοποιηθούν καθώς πληρωμές καθίστανται απαιτητές.

Οι κατωτέρω πίνακες απεικονίζουν τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις ανά περίοδο λήξης.

Ενεργητικό βάσει ληκτότητας (2018)

	μέχρι 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	>5 έτη	χωρίς λήξη	Σύνολο
Ενεργητικό							
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	523	2.218	5.745	13.322	72.594	1.900	96.302
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	-	-	-	-	-	20.033	20.033
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	30.476	947	36.603	115.028	545.936	16.056	745.046
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων – Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	-	-	-	-	-	638.066	638.066
Δάνεια και προκαταβολές	32	30	169	2.984	3.106	356	6.677
Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις	9.064	24.973	6.647	12.063	12.570	(1.907)	63.410
Συμβάσεις Αντασφάλισης	110	185	535	1.846	7.394	723	10.793
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	37.560	-	-	-	-	-	37.560
Εναπομείναντα περιουσιακά στοιχεία (χωρίς ημερομηνία λήξης)	-	-	-	-	-	85.760	85.760
Σύνολο ενεργητικού	77.765	28.353	49.699	145.243	641.600	760.987	1.703.647

Ενεργητικό βάσει ληκτότητας (2017)

	μέχρι 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	>5 έτη	χωρίς λήξη	Σύνολο
Ενεργητικό							
Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης (ΜΕΠ)	430	1.976	4.678	8.077	73.765	1.426	90.352
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	-	-	-	-	-	19.150	19.150
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Διαθέσιμα προς πώληση	-	-	49.179	90.207	558.251	46.263	743.900
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων – Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο - Unit Linked	-	-	-	-	-	550.351	550.351
Δάνεια και προκαταβολές	33	29	219	4.542	2.380	372	7.575
Ασφαλιστικές και λοιπές απαιτήσεις	6.689	24.628	8.934	24.887	14.633	1.195	80.966
Συμβάσεις Αντασφάλισης	118	251	775	2.132	7.198	786	11.260
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23.218	-	-	-	-	-	23.218
Εναπομείναντα περιουσιακά στοιχεία (χωρίς ημερομηνία λήξης)	-	-	-	-	-	84.795	84.795
Σύνολο ενεργητικού	30.488	26.884	63.785	129.845	656.227	704.338	1.611.567

Υποχρεώσεις βάσει ληκτότητας (2018)

	μέχρι 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	>5 έτη	χωρίς λήξη	Σύνολο
Υποχρεώσεις							
Αποθέματα ασφαλιστηρίων και υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων	14.212	24.051	69.537	239.836	960.602	93.890	1.402.128
Έσοδα επόμενων χρήσεων	248	495	2.236	11.781	12.570	-	27.330
Λοιπές υποχρεώσεις	24.373	20.036	17.628	-	-	2.199	64.236
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	-	-	-	-	-	1.322	1.322
Σύνολο υποχρεώσεων	38.833	44.582	89.401	251.617	973.172	97.411	1.495.016

Υποχρεώσεις βάσει ληκτότητας (2017)

	μέχρι 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	>5 έτη	χωρίς λήξη	Σύνολο
Υποχρεώσεις							
Αποθέματα ασφαλιστηρίων και υποχρεώσεις επενδυτικών συμβολαίων	13.658	28.777	88.942	244.818	826.537	90.211	1.292.943
Έσοδα επόμενων χρήσεων	279	558	2.516	12.697	14.633	-	30.683
Λοιπές υποχρεώσεις	32.024	17.908	14.187	-	-	2.217	66.336
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	-	-	-	-	-	1.187	1.187
Σύνολο υποχρεώσεων	45.961	47.243	105.645	257.515	841.170	93.615	1.391.149

Η Εταιρία διατηρεί μία πολιτική ρευστότητας η οποία καθορίζει τα όρια της ρευστότητας σε συμφωνία με την ανοχή του κινδύνου. Η Εταιρία καθορίζει επίσης τρία επίπεδα διαχείρισης ρευστότητας:

- Η διαχείριση βραχυπρόθεσμης ρευστότητας ή ταμειακών διαθεσίμων καλύπτει τις καθημερινές απαιτήσεις σε μετρητά υπό συνήθεις επιχειρησιακές συνθήκες και στοχεύει τον κίνδυνο ρευστότητας χρηματοδότησης.
- Η διαχείριση μακροπρόθεσμης ρευστότητας εξετάζει τις επιχειρησιακές συνθήκες στις οποίες υλοποιείται ο κίνδυνος ρευστότητας αγοράς.
- Η διαχείριση ρευστότητας σε κρίση (Stress liquidity) μετρά τη δυνατότητα της Εταιρίας να ανταποκριθεί σε μία ενδεχόμενη κατάσταση κρίσης. Διακρίνονται δύο τύποι γεγονότων ρευστότητας κρίσης: ένα γεγονός στην αγορά και ένα γεγονός που αφορά συγκεκριμένα την Εταιρία. Τα εν λόγω γεγονότα μπορεί να είναι βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα και μπορούν και τα δύο να προκύψουν σε τοπική, περιφερειακή ή παγκόσμια κλίμακα.

Ο κίνδυνος ρευστότητας υπολογίζεται μέσω ορισμένων μετρήσεων συμπεριλαμβανομένων δεικτών και ανάλυσης σεναρίων ταμειακών ροών (Standard & Poor's), με το βασικό σενάριο και υπό ορισμένα ακραία σενάρια κρίσης. Οι μετρήσεις δείχνουν ότι οι πόροι ρευστότητας είναι επαρκείς για να ανταπεξέλθουν στην αναμενόμενη χρήση ρευστότητας στα σενάρια που ελέγχονται. Η Εταιρία διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας μέσω ενός πλαισίου διαχείρισης κινδύνου ρευστότητας διασφαλίζοντας ότι η Εταιρία μπορεί να ανταπεξέλθει σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

31. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Δικαστικές Υποθέσεις

Η Εταιρία διατηρεί επαρκείς προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις τις οποίες επανεξετάζει τακτικά ανάλογα με την πορεία της κάθε υπόθεσης. Η Εταιρία έχει σχηματίσει πρόβλεψη για συγκεκριμένες δικαστικές υποθέσεις που αφορούν απαιτήσεις κατά της Εταιρίας στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας για τις οποίες εκτιμά ότι είναι

πιθανό να επέλθει ζημιά η οποία μπορεί να προσδιοριστεί ασφαλώς. Η συνολική πρόβλεψη στις 31/12/2018 ανέρχεται σε 2,20 εκατομμύρια ευρώ (2017: 2,22 εκατομμύρια ευρώ).

Σύμφωνα με τη Διοίκηση και τη νομική υπηρεσία, η πρόβλεψη που έχει ήδη σχηματισθεί επαρκεί για να καλύψει την έκθεση από τις εν λόγω υποθέσεις και επομένως, δεν αναμένεται να έχει περαιτέρω ουσιώδη επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση της Εταιρίας.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 37, δεν καταχωρούνται στην χρηματοοικονομική θέση ως πρόβλεψη, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός εάν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές υποθέσεις που αφορούν απαιτήσεις κατά της Εταιρίας στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας για τις οποίες η εταιρία δεν έχει διενεργήσει πρόβλεψη ανέρχονται σε 3.715 χιλιάδες ευρώ (2.043 χιλιάδες ευρώ το 2017).

Εκκρεμείς Φορολογικοί Έλεγχοι

Η Εταιρία δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις της για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανό να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δε θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση της Εταιρίας.

Η Εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Η Εταιρία έχει λάβει πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης με σύμφωνη γνώμη από τον ορκωτό ελεγκτή της για κάθε χρήση από το 2011 έως και το 2017 σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία. Ο έλεγχος για τη χρήση 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 από το ορκωτό ελεγκτή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των πλαισίων που ορίζει ο Νόμος. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4174/2013, οι φορολογικές αρχές δύνανται να διενεργήσουν φορολογικό έλεγχο των χρήσεων της Εταιρίας, για τις οποίες δεν έχει παρέλθει το δικαίωμα του Δημοσίου να επιβάλλει φόρους, οι οποίες είναι οι εξής: 2013 έως 2018. Η Διοίκηση εκτιμά ότι τυχόν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές δε θα έχουν σημαντική επίδραση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρίας.

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Η Εταιρία για τις ανάγκες λειτουργίας της μισθώνει ακίνητα και μεταφορικά μέσα. Κατά τη διάρκεια του 2018 η Εταιρία κατέβαλε για μισθώματα ποσό 771 χιλιάδες ευρώ (2017: 820 χιλιάδες ευρώ). Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα για λειτουργικές μισθώσεις ως την λήξη των μισθώσεων ανέρχονται σε 1.682 χιλιάδες ευρώ και η χρονική τους ανάλυση παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2018		
	Γραφεία	Μεταφορικά Μέσα	Σύνολο
Μέχρι 1 έτος	449	80	529
1 έως 5 έτη	849	144	993
Άνω των 5 ετών	160	-	160
Σύνολο	1.458	224	1.682

32. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, η Εταιρία πραγματοποιεί διάφορες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, όπως σχετικά ορίζεται στο Δ.Λ.Π. 24. Μέρη θεωρούνται ως συνδεδεμένα εάν το ένα μέρος έχει τη δυνατότητα να ελέγχει ή να ασκεί σημαντική επίδραση στη δυνατότητα λήψης οικονομικών ή λειτουργικών αποφάσεων στο άλλο μέρος.

Τα συνδεδεμένα μέρη της Εταιρίας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη μητρική της Εταιρία, τις θυγατρικές του Ομίλου NN και το βασικό προσωπικό Διοίκησης. Οι συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών έχουν πραγματοποιηθεί βάσει της αρχής των ίσων αποστάσεων και περιλαμβάνουν συμβάσεις διανομής, συμβάσεις παροχής, συμβάσεις σχετικές με ανθρώπινους πόρους, καθώς και την προσφορά και λήψη υπηρεσιών. Δεν υπάρχουν σημαντικές προβλέψεις επισφαλών χρεών ή επιμέρους σημαντικά έξοδα επισφαλειών που έχουν αναγνωρισθεί σε ανεξόφλητα υπόλοιπα με συνδεδεμένους τρίτους.

Ο κατωτέρω πίνακας συνοψίζει τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και έξοδα της Εταιρίας με συνδεδεμένα μέρη:

Συνδεδεμένα μέρη

	NN CONTINENTAL EUROPE HOLDINGS		NN GROUP	
	2018	2017	2018	2017
Ενεργητικό	-	-	(27.712)	(31.173)
Υποχρεώσεις	412	329	27.626	30.945
Έσοδα	-	-	(6.331)	(6.084)
Έξοδα	4.358	4.119	6.064	6.187

Στα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνεται κυρίως το αναπόσβεστο μέρος της απαίτησης ύψους 27,3 εκατομμυρίων ευρώ που αναγνώρισε η Εταιρία ως αποτέλεσμα της νέας αντασφαλιστικής σύμβασης που σύναψε η NN Hellas στο τέλος του 2016 με την NN RE (βλέπε Σημείωση 21).

Στις υποχρεώσεις περιλαμβάνεται κυρίως αναβαλλόμενο έσοδο ύψους 27,3 εκατομμυρίων ευρώ που αντιπροσωπεύει τη χρονική αντιστοίχιση των μελλοντικών ταμειακών ροών που απορρέουν από την προαναφερθείσα αντασφαλιστική απαίτηση (βλέπε Σημείωση 26).

Στα έσοδα περιλαμβάνονται κυρίως συναλλαγές με την NN Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης ύψους 4.277 (2017: 4.135 χιλιάδες ευρώ), χιλιάδες ευρώ και με την NN Investment Partners ύψους 1.660 χιλιάδες ευρώ (2017: 1.886 χιλιάδες ευρώ).

Στα έξοδα περιλαμβάνονται κυρίως συναλλαγές με την NN Investment Partners ύψους 702 χιλιάδες ευρώ (2017: 626 χιλιάδες ευρώ), με την NN RE ύψους 2.742 χιλιάδες ευρώ (2017: 3.020 χιλιάδες ευρώ), με την Nationale Nederlanden Services A.I.E. ύψους 1.114 χιλιάδες ευρώ (2017: 987 χιλιάδες ευρώ) και με την NN Management Services ύψους 1.273 χιλιάδες ευρώ (2017: 1.165 χιλιάδες ευρώ).

Η Nationale Nederlanden Services A.I.E. (η "NN Services A.I.E.") αποτελεί Ισπανικό Όμιλο Οικονομικού Σκοπού, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ο οποίος έχει συσταθεί από την Εταιρία μας και την ισπανική εταιρία του Ομίλου NN "NACIONALE NEDERLANDEN VIDA, Compañía de Seguros y Reaseguros, S.A.E.". Η NN Services A.I.E. έχει συσταθεί στην Ισπανία και η λειτουργία της διέπεται από το Ισπανικό Δίκαιο. Σκοπός της NN Services A.I.E. είναι η υλοποίηση οικονομικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη, διευκόλυνση, ανάπτυξη και βελτίωση των αποτελεσμάτων της επιχειρηματικής δραστηριότητας των Μελών της. Σύμφωνα με το Καταστατικό της, Μέλη της μπορούν να γίνουν αποκλειστικά και μόνο νομικές οντότητες που ανήκουν στον Όμιλο NN (NN Group). Τα δύο ιδρυτικά Μέλη, η Εταιρία

και η ισπανική εταιρία “NATIONALE NEDERLANDEN VIDA, Compañía de Seguros y Reaseguros, S.A.E.” αποτελούν έως και σήμερα τα μοναδικά Μέλη της. Η NN Services A.I.E. δεν διαθέτει κεφάλαιο. Η χρηματοδότησή της αποτελεί υποχρέωση των Μελών της. Το ποσοστό συμμετοχής κάθε Μέλους στη χρηματοδότηση καθορίζεται σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και κατόπιν συμφωνίας (ομόφωνης απόφασης) των Μελών της. Στην παρούσα φάση, η υποχρέωση χρηματοδότησης είναι 40% για την NN Ελληνική Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής και 60% για την “NATIONALE NEDERLANDEN VIDA, Compañía de Seguros y Reaseguros, S.A.E.”. Τα όργανα της NN Services A.I.E. είναι η Γενική Συνέλευση, ως κύριο όργανο, και το Διοικητικό Συμβούλιο, ως όργανο εκπροσώπησης. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, εκτός συγκεκριμένων θεμάτων για τα οποία απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των μελών, σύμφωνα με το Καταστατικό της.

Οι αμοιβές και λοιπές παροχές στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας για την χρήση που έληξε το 2018 ανήλθαν σε 1,6 εκατομμύρια ευρώ (2017: 1,6 εκατομμύρια ευρώ).

33. Μεταγενέστερα γεγονότα

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την 31/12/2018 τα οποία απαιτούν γνωστοποίηση ή προσαρμογή των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.